Onderwijscollectief

Voorne-Putten Rozenburg

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

"We zorgen voor de best passende ondersteuning
voor elke leerling in ons samenwerkingsverband
We gaan dit steeds meer thuisnabij organiseren
Dit doen we samen, ieder vanuit zijn eigen rol
Zo bieden we perspectief aan leerlingen."

Ondersteuningsplan
2022 - 2026

Onderwijscollectief Voorne-Putten en Rozenburg
Samen, voor inclusiever onderwijs

"We zorgen voor de best passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband. We gaan dit steeds meer thuisnabij organiseren. Dit doen we samen, ieder vanuit zijn eigen rol. Zo bieden we perspectief aan leerlingen."

Inhoudsopgave

Voorwoord **5**

Hoofdstuk 1 - Inleiding **8**

Hoofdstuk 2 - Context **10**
2.1 Wat speelt er landelijk? 12
2.2 Welke besturen/scholen/leerlingen zijn er op Voorne-Putten en Rozenburg? 14
2.3 Wat hebben we de afgelopen periode kwantitatief en kwalitatief bereikt? 17
2.4 Wat zijn onze ontwikkelpunten? 19
2.5 Reflectie: wat betekent deze context voor dit ondersteuningsplan? 21

Hoofdstuk 3 - Hier staan wij voor **22**

Hoofdstuk 4 - Samen sturen op ijzersterk passend onderwijs **28**

Hoofdstuk 5 - Inzet en doelen 36
5.1 Ondersteuningstraject 38
5.2 Basisondersteuning 43
5.3 Extra ondersteuning algemeen 45
5.4 Extra ondersteuningsarrangementen 50
5.5 Gespecialiseerd onderwijs 55
5.6 Toeleiding 61

Hoofdstuk 6 - Samenwerking en innovatie **66**
6.1 Samenwerking met gemeenten en jeugdhulp 68
6.2 Samenwerking met ouders en leerlingen 74
6.3 Samenwerking: organiseren van doorgaande ondersteuningslijnen 76
6.3.1 Overgang voorschools naar het primair onderwijs 76
6.3.2 Samenwerking PO en VO 76
6.3.3 Overgang van VO naar vervolgonderwijs 77
6.4 Projecten 77

Hoofdstuk 7 - Bestuur en organisatie **80**
7.1 Governance en inrichting organisatie 82
7.2 Organisatie in ontwikkeling 84
7.3 Privacy 84

Hoofdstuk 8 - Financiën **86**
8.1 Baten Onderwijscollectief 88
8.2 Landelijke ontwikkelingen 88
8.3 Uitputting bekostiging 89
8.4 Plannen, begroten en verantwoorden 89
8.5 Financieel beleid 90
8.6 Risicomanagement 90

Bijlagen **92**
Bijlage 1 - Lijst met afkortingen 94
Bijlage 2 - Verplichte onderdelen voor het ondersteuningsplan 96
Bijlage 3 - 25 Verbeterpunten 98
Bijlage 4 - Basisondersteuning voor het primair onderwijs 99
Bijlage 5 - Basisondersteuning voor het voortgezet onderwijs 100
Bijlage 6 - Cluster 1 en cluster 2 101
Bijlage 7 - Criteria afgifte toelaatbaarheidsverklaring VSO 101
Bijlage 8 - Deskundigenadvies afgifte TLV PO 101
Bijlage 9 - Reglement voor de CIZO VSO en PRO 101
Bijlage 10 - Criteria voor bekostigingscategorieën VSO 101
Bijlage 11 - Kinderogen 101
Bijlage 12 - Protocol 'Aanpak thuiszitters en zorgwekkend verzuim' 101
Bijlage 13 - Overzicht programma's meerjarenbegroting vanaf 2023 102

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Voorwoord

Ondersteuningsplan 2022-2026
Samen, voor inclusiever onderwijs

Voor u ligt het eerste ondersteuningsplan van Onderwijscollectief VPR. Met dit plan zetten we de koers uit voor het vormgeven van passend onderwijs in Voorne-Putten en Rozenburg in de periode 2022-2026. Het plan laat ouders, scholen en onze samenwerkingspartners zien wat onze ambities zijn, wat we belangrijk vinden in hoe we deze ambities realiseren.

Het realiseren van dit ondersteuningsplan markeert de nieuwe organisatie Onderwijscollectief VPR, bestaande uit een samenwerkingsverband voor het primair en het voortgezet onderwijs. De samenwerkingsverbanden bestaan nog officieel om aan wettelijke vereisten te voldoen, maar Onderwijscollectief VPR functioneert als één organisatie. Dit heeft veel voordelen, zowel voor de inhoudelijke verbindingen tussen het primair en het voortgezet onderwijs, als voor het efficiënter kunnen inzetten van mensen en middelen. Wij vinden dat we als Onderwijscollectief VPR een unieke kans hebben om samen met alle partners de komende periode ijzersterk passend onderwijs neer te zetten.

Onderwijscollectief VPR zet zich in voor het bieden van de best passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband, altijd met oog voor de specifieke situatie van de leerling. In continue gesprekken met scholen, schoolbesturen, gemeenten, jeugdhulp en de andere partners zorgen we hiervoor. Onze inzet is gericht op effectieve inzet van ieders eigen expertise en verantwoordelijkheden. Voor de periode 2022-2026 hebben we vier speerpunten:

1. **IJzersterk passend onderwijs als fundament.**
   De basis is op orde, zowel in de basisondersteuning, de zorgroute en de extra ondersteuning als in de bedrijfsvoering van Onderwijscollectief;
2. **Samen sturen op inclusiever onderwijs;**
   vanuit kwalitatieve en kwantitatieve data;
3. **Leren over schotten en grenzen heen.**
   We werken aan doorgaande leerlijnen tussen voorschoolse voorzieningen en het primair onderwijs, tussen het primair en het voortgezet onderwijs en tussen het voortgezet onderwijs en het MBO;
4. **Intensieve jeugdhulp- en onderwijssamenwerking.**
   We realiseren thuisnabij en inclusiever passend onderwijs samen met onze (gemeentelijke) zorgpartners.

Om deze speerpunten op te pakken, is een stabiele, sterke organisatie van Onderwijscollectief VPR belangrijk. De komende vier jaar investeren we daarom ook in het leren en ontwikkelen van ons eigen personeel, juist om zo nog meer aanvullende expertise op de zorgstructuren van de scholen te kunnen bieden.

Het ondersteuningsplan is een strategisch plan op hoofdlijnen dat richting geeft en is opgesteld in een intensieve samenwerking met onze partners. De verdere uitwerking vindt plaats in de jaarplannen.

Veel leesplezier!

Dennis Gerits
Bestuurder Onderwijscollectief Voorne-Putten en Rozenburg

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Hoofdstuk 1

Ondersteuningsplan 2022-2026

Samen, voor inclusiever onderwijs

Inleiding

Met trots presenteren we het eerste 'Ondersteuningsplan 2022-2026' van Onderwijscollectief PO VO VPR (hierna te noemen Onderwijs-collectief). Het ondersteuningsplan laat zien hoe we in Voorne-Putten en Rozenburg vormgeven aan passend onderwijs. Dit doen we samen met onze partners.

Wat is Onderwijscollectief?

Onderwijscollectief bestaat sinds 1 augustus 2021 en is opgebouwd uit de samenwerkingsverbanden voor het primair en voortgezet onderwijs. Naar buiten toe werken we samen als één samenwerkingsverband. Onderwijscollectief functioneert als een personele unie van bestuur en toezicht. Officieel bestaan de twee aparte samenwerkingsverbanden nog om aan de vereisten op het gebied van begroting en verantwoording te kunnen voldoen. Naar buiten toe werken we echter samen als één samenwerkingsverband. Zo kunnen we nog beter de verbinding leggen tussen het primair en het voortgezet onderwijs.

Wat is het ondersteuningsplan?

Onderwijscollectief zorgt voor een dekkend netwerk in de regio Voorne-Putten en Rozenburg. We staan voor onderwijs dat zo thuisnabij mogelijk is. Dit realiseren we samen met de partners in het veld. De scholen zorgen voor een goede onderwijskwaliteit en basisondersteuning. De ambities van de scholen gaan verder dan de minimale vereisten vanuit de inspectie en zijn bijvoorbeeld gericht op extra onderwijsondersteuning, traumasensitief lesgeven of specifieke ondersteuning op het gebied van autisme. Onderwijscollectief vult aan op de ondersteuning in de scholen. Hiervoor hebben we experts in huis en zijn diverse arrangementen beschikbaar. Ook organiseren we de toeleiding naar het praktijkonderwijs, en het gespecialiseerd onderwijs voor PO en VO.

Dit ondersteuningsplan legt vast welke stappen we in 2022-2026 willen zetten in de verdere ontwikkeling van het dekkend netwerk op Voorne-Putten en Rozenburg. Bijzonder aan dit ondersteuningsplan is dat het plan betrekking heeft op het primair én het voortgezet onderwijs. We gaan samen met de scholen de doorgaande ondersteuningslijn tussen het PO en VO versterken en ons eigen gespecialiseerd personeel breder inzetten, over PO en VO grenzen heen. Zo gaan we nog meer betekenen voor onze leerlingen en hun ouders!

Het ondersteuningsplan geeft richting voor de komende vier jaar. Gezamenlijk met onze partners uit het primair en voortgezet onderwijs, hebben we een centrale missie geformuleerd:

"We zorgen voor de best passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband.
We gaan dit steeds meer thuisnabij organiseren. Dit doen we samen, ieder vanuit zijn eigen rol
Zo bieden we perspectief aan leerlingen."

De ontwikkeling van passend onderwijs is een continu proces. Dit ondersteuningsplan is een overkoepelend plan voor de komende vier jaar. Elk jaar concretiseren we dit ondersteuningsplan in een jaarplan en een daaraan gekoppelde begroting waarin ook de kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) per onderdeel verder worden geconcretiseerd. Dit gebeurt in samenwerking met onze partners. Dit ondersteuningsplan is integraal voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs. Er zijn overkoepelende teksten (zwart), maar ook teksten specifiek voor het primair (gemarkeerd met een groene lijn) en voor het voortgezet onderwijs (gemarkeerd met een blauwe lijn).

Hoe is het ondersteuningsplan tot stand gekomen?

We hebben dit ondersteuningsplan op interactieve wijze voorbereid, samen met vertegenwoordigers vanuit het primair en het voortgezet onderwijs, oudergeledingen, gemeenten en de interne organisatie.

We zijn hierbij gestart met bestuurlijke scans om zicht te krijgen op bestaande beelden en ideeën over de inrichting van het Passend Onderwijs en de positie van het samenwerkingsverband hierbij (zie verder hoofdstuk 2). Daarna zijn onderdelen van het ondersteuningsplan besproken met het personeel, de ondersteuningsplanraden en alle partners. Dit leidde tot brede feedback op het ondersteuningsplan, zowel vanuit de Raad van Toezicht, het eigen personeel, de medezeggenschapsraden de ondersteuningsplanraden, gemeenten, schoolbesturen, scholen, directeuren, zorgcoördinatoren en intern begeleiders. Het definitieve ondersteuningsplan is besproken met gemeenten (OOGO - 24 februari 2022) en is goedgekeurd door de ondersteuningsplanraad (verwacht op 21 maart 2022).

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 benoemt de context waarbinnen de uitrol van dit ondersteuningsplan plaatsvindt: landelijke ontwikkelingen en ontwikkelpunten voor Onderwijscollectief.

Hoofdstuk 3 benoemt de missie, visie en speerpunten.

In hoofdstuk 4 zetten we uiteen hoe we onze kwaliteitszorg inrichten.

Hoofdstuk 5 vormt de inhoudelijke uitwerking van de lichte en zware ondersteuning. We starten hierbij met de ondersteuningsroutes en basisondersteuning en beschrijven daarna de algemene ondersteuning, de arrangementen en gespecialiseerd onderwijs. Ook lichten we in dit hoofdstuk de wijze van toeleiding toe.

In hoofdstuk 6 beschrijven we de wijze van samenwerking met gemeenten, jeugdhulp, ouders en leerlingen. Ook benoemt het hoofdstuk diverse projecten.

Hoofdstuk 7 benoemt hoe het bestuur en organisatie van Onderwijscollectief vorm krijgt.

Het ondersteuningsplan sluit af met inzicht in de financiën in hoofdstuk 8.

Bijlagen

Dit ondersteuningsplan kent 13 bijlagen.
De inhoudsopgave geeft hiervan het overzicht.

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Hoofdstuk 2

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

Context

2.1 WAT SPEELT ER LANDELIJK?

Landelijk zijn diverse ontwikkelingen relevant voor dit ondersteuningsplan: de wens tot inclusiever onderwijs, de landelijke evaluatie plus verbeteraanpak, de aanpak van bovenmatige reserves en de wijzigingen in bekostiging voor het primair en het voortgezet onderwijs. Deze ontwikkelingen spelen zich allemaal af in de context van de coronapandemie en de gevolgen hiervan voor het onderwijs.

Bovendien zien we veel verschillende maatschappelijke discussies en ontwikkelingen die meespelen in de brede context van dit ondersteuningsplan en de uitvoering ervan. Denk bijvoorbeeld aan de wens tot kansengelijkheid en het gevoel van toenemende polarisatie.

Effecten door coronapandemie

De ontwikkelingen die we hieronder beschrijven, vinden allen plaats in de context van een wereldwijde pandemie veroorzaakt door corona. Dit heeft grote gevolgen voor het onderwijs. Het leidt bijvoorbeeld tot groeiende ondersteuningsbehoeften bij leerlingen en er wordt een fors beroep gedaan op de school en de leerkrachten. Dit in combinatie met het huidige lerarentekort zorgt voor een hoge werkdruk voor de leerkrachten/docenten. De basisondersteuning en de expertise die in scholen beschikbaar is voor het bieden van (extra) ondersteuning aan leerlingen, kan daarom momenteel niet altijd volledig worden benut. Landelijk wordt op de problematiek van achterstanden door corona ingespeeld met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Dit steunprogramma voor onderwijs biedt financiële ruimte aan schoolbesturen om te investeren in de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van leerlingen en het inhalen van vertragingen door corona. Ook dit vraagt veel van de schoolorganisatie en het personeel, waardoor er minder ruimte is voor planvorming en nieuwe ontwikkelingen. Het is onzeker welk effect corona de komende jaren heeft op het onderwijs. Corona zal in ieder geval een belangrijke contextfactor zijn bij de implementatie van dit ondersteuningsplan.

Advies Onderwijsraad: Inclusiever onderwijs

Na vijf jaar passend onderwijs in Nederland breekt een nieuwe beleidsperiode aan. Het speerpunt voor de komende periode is inclusiever onderwijs. Dit is een logische richting nadat Nederland het internationale VN-Verdrag handicap heeft ondertekend. Hierin staat dat de overheid erkent dat mensen met een beperking recht hebben op kwalitatief goed onderwijs zonder discriminatie en op basis van gelijke kansen en dat zij daarom een inclusief onderwijssysteem op alle niveaus nastreven.

De Onderwijsraad heeft in 2020 een adviesrapport uitgebracht voor de verdere uitwerking van dit rapport: 'Steeds inclusiever'[1]. Dit advies geeft richting aan hoe het onderwijs zich moet doorontwikkelen in de komende jaren. Inclusiever onderwijs gaat erover dat leerlingen met een beperking toegang wordt gegeven tot onderwijs dat zo veel mogelijk gelijkwaardig is aan het onderwijs van leerlingen zonder een beperking. De Onderwijsraad bakent het begrip 'inclusiever onderwijs' af aan de hand van drie elementen.

Inclusiever onderwijs betekent in de eerste plaats dat leerlingen met een beperking de *ondersteuning en toerusting* krijgen die voor hen onmisbaar zijn om onderwijs op een school te kunnen volgen. In de tweede en derde plaats betekent het dat zij onderwijs volgen dat *thuisnabij* is en *gezamenlijk met leerlingen zonder een beperking*. De elementen staan in volgorde van prioriteit.

Met het realiseren van inclusiever onderwijs wordt geprobeerd om op de lange termijn deze drie elementen – ondersteuning en toerusting, thuisnabij onderwijs en gezamenlijk onderwijs – in combinatie te realiseren. Dit is een stip aan de horizon om naartoe te werken: stapsgewijs staan steeds meer scholen voor steeds meer leerlingen met een beperking klaar.

Bij inclusiever onderwijs wordt een onderscheid gemaakt in exclusie, segregatie, integratie en inclusie:

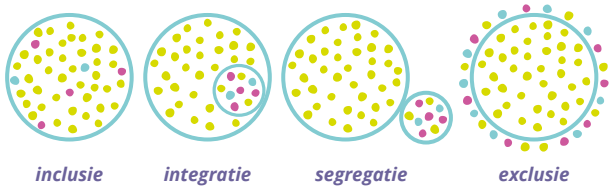

1. *https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/adviezen/2020/06/23/steeds-inclusiever*

- Inclusie: iedereen in een reguliere klas. De school sluit aan bij de onderwijsbehoeften van alle kinderen uit de buurt, ongeacht hun beperking of de ernst daarvan.
- Integratie: een speciale klas op een reguliere school. Kinderen met een beperking doen mee, op voorwaarde dat de rest van de school zich niet hoeft aan te passen.
- Segregatie: een speciale school. Kinderen gaan vanwege hun beperking naar een aparte school.
- Exclusie: de thuiszitters en kinderen met een ontheffing van de leerplicht. Kinderen kunnen niet naar een school omdat de school geen passend aanbod biedt.

Evaluatie, verbeteraanpak en route naar inclusiever onderwijs

Een belangrijk doel van Passend Onderwijs is dat alle leerlingen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Hierin ligt een grote verantwoordelijkheid voor de scholen. De scholen zorgen voor basisondersteuning en waar nodig voor extra begeleiding. In schoolondersteuningsprofielen geven scholen aan welke ondersteuning ze kunnen bieden. Dat biedt ouders, leerlingen en leraren meer helderheid. Schoolbesturen hebben een zorgplicht en zijn daarmee verantwoordelijk om een passende onderwijsplek te bieden binnen het eigen of een ander schoolbestuur. Samenwerkingsverbanden zorgen voor een samenhangend geheel van voorzieningen (dekkend aanbod). Het ondersteuningsplan vormt hiervoor de basis, waarin de beoogde resultaten worden benoemd. Ook zorgt het samenwerkingsverband voor transparante inzet van middelen en duidelijkheid over de besteding van deze middelen. Tenslotte is het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor het bepalen van de toelaatbaarheid tot het gespecialiseerde onderwijs. Bijlage 2 geeft een overzicht van de wettelijk verplichte onderdelen voor het ondersteuningsplan en waar deze onderdelen terug te vinden zijn in dit plan.

Sinds de invoering van Passend Onderwijs in 2014, is de voortgang van het Passend Onderwijs constant geëvalueerd. In 2020 leidde dit tot de kamerbrief 'Verbeteraanpak passend onderwijs en route naar inclusiever onderwijs'[2] . De conclusie van de evaluatie was dat het ondersteuningsaanbod op veel plekken beter is geworden. Het merendeel van leerlingen en ouders is tevreden met de geboden ondersteuning. Tegelijkertijd blijkt ook uit de evaluatie dat nog niet is bereikt wat beoogd was voor leerlingen, leraren en ouders. Leerlingen en ouders voelen zich nog geen gelijkwaardig gesprekspartner en de ondersteuningsstructuur op scholen is vaak niet voldoende op orde gebracht.

Voortbouwend op de landelijke evaluatie, is een verbeteraanpak gestart. Centraal hierin staat het verder op orde brengen van de randvoorwaarden voor passend onderwijs (bijvoorbeeld lerarentekort en werkdruk). Ook ligt de focus op het duidelijker maken van de verwachtingen richting schoolbesturen en samenwerkingsverbanden. Tot slot worden landelijk meer waarborgen ingebouwd, om ervoor te zorgen dat alle partijen ook echt doen wat er van hen wordt verwacht. Langs deze lijnen heeft de minister 25 verbetermaatregelen aangekondigd voor leerlingen en ouders, voor leraren en schoolleiders en voor samenwerkingsverbanden. Samenwerkingsverbanden zijn niet verantwoordelijk voor de realisatie van al deze punten, maar bij een behoorlijk deel van deze punten is het samenwerkingsverband wel betrokken bij de uitwerking. Om een duidelijke link te leggen tussen dit ondersteuningsplan en de uitwerking van de 25 punten zijn deze in bijlage 3 opgenomen. Deze bijlage maakt duidelijk welke punten in welke paragraaf worden uitgewerkt.

De kamerbrief benoemt ook de wens naar inclusiever onderwijs. Het doel van de inzet op inclusiever onderwijs is dat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoeften vaker samen dicht bij huis naar dezelfde school kunnen, als het kan in dezelfde klas zitten en elkaar ontmoeten op het schoolplein. De bedoeling is een landelijke routekaart te maken om het Nederlandse onderwijs in de komende 15 jaar inclusiever te maken. Het adviesrapport van de Onderwijsraad (zie voetnoot 1) geldt hierbij ook als belangrijke input.

Bovenmatige reserves

De overheid heeft geconstateerd dat een groot deel van de samenwerkingsverbanden bovenmatige reserves bezit en heeft bepaald dat samenwerkingsverbanden zo snel mogelijk plannen moeten maken om deze reserves doelmatig in te zetten (verbeterpunt 23). Dit houdt in dat Onderwijscollectief in de jaren 2021 en 2022 versneld tijdelijke middelen moet inzetten en dat vanaf 2023 de reserves op de afgesproken signaleringswaarde moeten blijven. Dit heeft ook gevolgen voor de financiële risico's. In hoofdstuk 8 Financiën werken we dit verder uit.

Wijzigingen in bekostiging en financiering primair en voortgezet onderwijs

De bekostiging van het primair onderwijs en het VSO wordt vereenvoudigd per 1 januari 2023. De wijziging in de bekostiging heeft een aantal directe gevolgen voor het samenwerkingsverband die in hoofdstuk 8 verder worden uitgewerkt.

2. *https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/11/04/kamerbrief-evaluatie-en-verbeteraanpak-passend-onderwijs*

2.2 WELKE BESTUREN/ SCHOLEN/LEERLINGEN ZIJN ER OP VOORNE-PUTTEN EN ROZENBURG?

Deze paragraaf benoemt welke besturen, scholen en leerlingaantallen er waren bij het schrijven van dit ondersteuningsplan. Op de website ***www.onderwijscollectiefvpr.nl*** is hiervan altijd de meest actuele informatie beschikbaar, inclusief een lijst van alle scholen en contactgegevens hierbij.

Primair onderwijs

Voor het primair onderwijs zijn er op Voorne-Putten en Rozenburg 8 schoolbesturen, waaronder 58 scholen vallen. Scholen werken onderling samen op wijk- of dorpsniveau. Deze indeling noemen wij de Regionale Overleggen Kwaliteit (ROK's). De reguliere basisscholen werken in 12 ROK's samen, het SO en SBO werken onderling samen in ROK 13.

De nevenstaande figuren geven inzicht in het aantal leerlingen, de deelnamecijfers SBO en SO en het aantal thuiszitters.

Cijfers PO

Schoolbesturen	Aant. leerlingen	Aant. scholen	Inclusief
EduMare	6.839	30	SBO Windroos en SO de Watertoren
PROKIND	2.055	8	SBO de Tandem
VCPO	2.012	8	SBO de Branding
RVKO	2.157	7	
Horizon	204	2	SO Gelinckscholen en Beo groepen
BOOR	305	1	
StOAG	239	1	
LEV-WN	79	1	
Totaal	**13.890**	**58**	

Leerlingen en deelnameprecentages op teldatum

Leerlingen bao en sbo	01-10-2020	01-10-2021	01-10-2022	01-10-2023	01-10-2024	01-10-2025
Leerlingen bao	13.213	13.288	13.276	13.277	13.277	13.277
Leerlingen sbo	363	341	341	340	340	340
Totaal bao en sbo	13.576	13.629	13.617	13.617	13.617	13.617
Leerlingen so	**01-10-2020**	**01-10-2021**	**01-10-2022**	**01-10-2023**	**01-10-2024**	**01-10-2025**
SO lln jonger dan 8 jaar						
Categorie 2 (midden)	67	62	62	62	62	62
Categorie 2 (midden)	6	4	4	4	4	4
Categorie 2 (midden)	1	1	1	1	1	1
SO lln 8 jaar en ouder						
Categorie 2 (midden)	257	245	245	245	245	245
Categorie 3 (hoog)	6	8	8	8	8	8
Totaal vso	4	3	3	3	3	3
Totaal so	**350**	**323**	**323**	**323**	**323**	**323**
Deelnameprecentages	**01-10-2020**	**01-10-2021**	**01-10-2022**	**01-10-2023**	**01-10-2024**	**01-10-2025**
Sbo	2,67%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
So	2,58	2,37%	2,37%	2,37%	2,37%	2,37%

Ontwikkeling deelname sbo

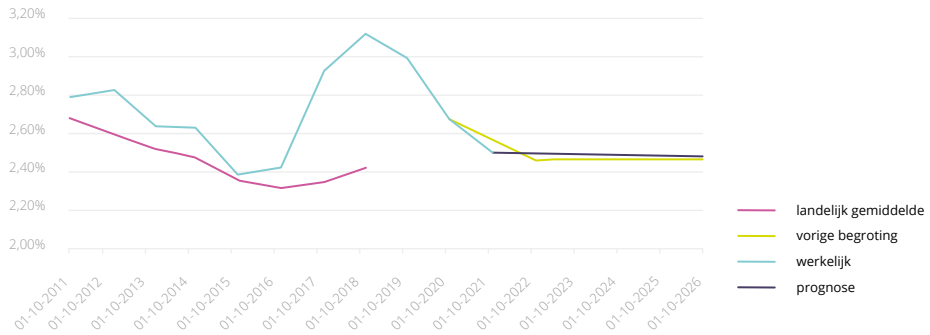

Ontwikkeling deelname so

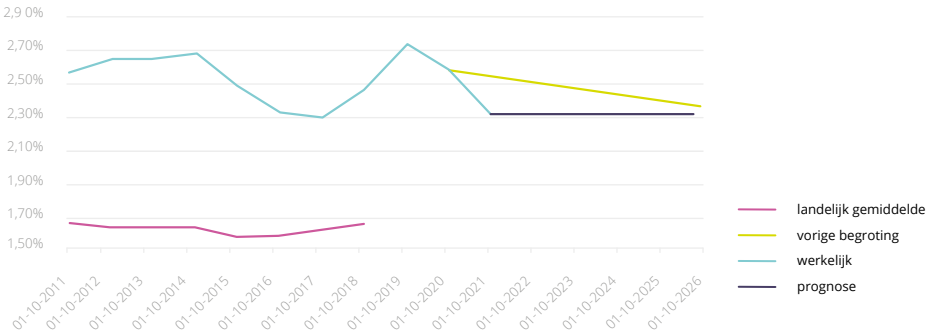

Aantal thuiszitters po

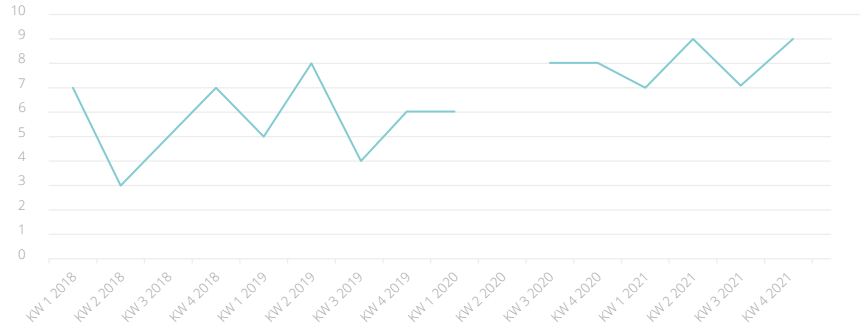

Voortgezet onderwijs

Voor het voortgezet onderwijs zijn er op Voorne-Putten en Rozenburg 3 schoolbesturen (Galilei, Penta en Yuverta) waaronder 13 middelbare scholen vallen. Eén van deze middelbare scholen biedt praktijkonderwijs. Daarnaast zijn er twee VSO-scholen. De onderstaande figuren geven inzicht in het aantal leerlingen, de deelnamecijfers VSO en PRO en het aantal thuiszitters.

Een opvallende ontwikkeling binnen het voortgezet onderwijs is de forse groei in de deelnamecijfers VSO per 1 oktober 2021. Paragraaf 5.5 gaat hier verder op in.

Leerlingen en deelnameprecentages op teldatum

Leerlingen vo	01-10-2020	01-10-2021	01-10-2022	01-10-2023	01-10-2024	01-10-2025
VO overige	8.487	8.668	8.739	8.695	8.651	8.607
Leerlingen lwoo	299	115	0	0	0	0
Leerlingen pro	270	260	259	258	257	256
Totaal vo	**9.056**	**9.043**	**8.998**	**8.953**	**8.908**	**8.863**
Nieuwkomers < 1jr in NL	25	23	0	0	0	0
lln vavo tg	3	17	0	0	0	0
Totaal vo	**9.084**	**9.083**	**9.998**	**8.953**	**8.908**	**8.863**
VSO lln op teldatum	**01-10-2020**	**01-10-2021**	**01-10-2022**	**01-10-2023**	**01-10-2024**	**01-10-2025**
Categorie 1 (laag)	282	323	316	314	314	310
Categorie 2 (midden)	20	20	20	20	20	20
Categorie 3 (hoog)	10	11	16	16	16	16
Totaal vso	312	354	352	350	348	346
Deelnameprecentages	**01-10-2020**	**01-10-2021**	**01-10-2022**	**01-10-2023**	**01-10-2024**	**01-10-2025**
Lwoo	3,29%	1,27%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pro	2,97%	2,86%	2,88%	2,88%	2,89%	3,89%
Vso	3,43%	3,90%	3,91%	3,91%	3,91%	3,90%

Ontwikkeling deelname vso

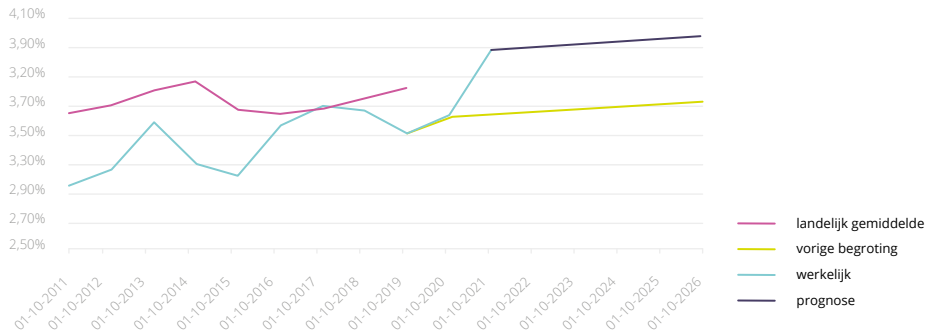

Ontwikkeling deelname pro

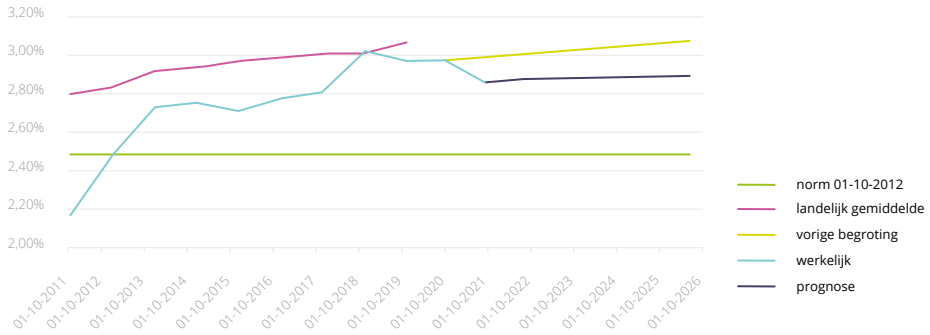

Aantal thuiszitters VO

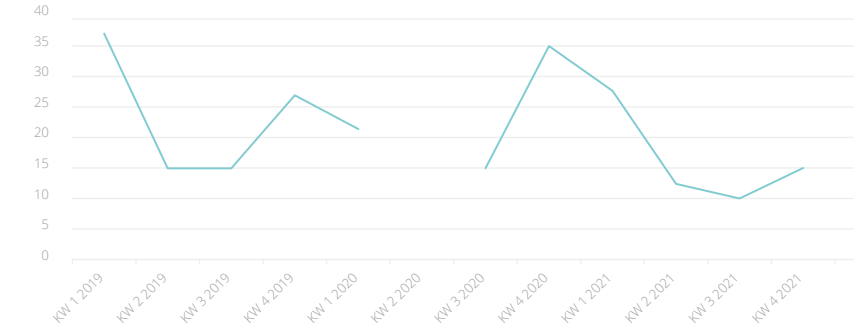

2.3 WAT HEBBEN WE DE AFGELOPEN PERIODE KWANTITATIEF EN KWALITATIEF BEREIKT?

Primair Onderwijs

De deelnamecijfers SO en SBO van het samenwerkingsverband primair onderwijs lieten van 2017 tot en met 2019 een (sterke) toename zien. Steeds meer leerlingen konden niet op hun eigen reguliere school blijven en dit aantal was hoger dan het landelijk gemiddelde. In 2019 hebben we onderzoeksbureau Oberon de opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de oorzaken van deze stijging. Hier is niet een eenduidige oorzaak uit naar voren gekomen, maar wel acht onderliggende thema's. De afgelopen jaren hebben we gewerkt aan de verbeterpunten in deze thema's. En met succes! De cijfers laten vanaf 2020 een afname zien van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van gespecialiseerd onderwijs (zie tabel deelnamepercentages SO en SBO). Dit effect is tegengesteld aan de stijging die landelijk te zien is in vooral het SO.

We hebben deze daling met elkaar bewerkstelligd door vol in te zetten op de ondersteuning binnen de reguliere basisschool. De daling van de deelname aan het gespecialiseerd onderwijs was nooit een doel op zich. Het volgende hebben we de afgelopen jaren bereikt:

De data van samenwerkingsverband primair onderwijs is betrouwbaar en inzichtelijk

Vanaf 2019 wordt er gewerkt met het ICT-programma Kindkans. Er is een maandelijks dashboard met daarin data over doorverwijzingen SO en SBO per school. Dit wordt gedeeld met schoolbesturen. Scholen hebben zo inzicht in het doorverwijzingsgedrag van hun eigen school en van de andere scholen in het samenwerkingsverband. Dit bleek een goede manier te zijn om met elkaar in gesprek te komen. Samen met de schoolbesturen zijn jaarlijkse afspraken gemaakt over het aantal doorverwijzingen per schoolbestuur. Door deze data scherp te hebben wordt op alle niveaus het goede gesprek gevoerd.

De expertisefunctie is versterkt

Deze expertisefunctie is versterkt door professionalisering en het in dienst nemen van meer medewerkers met expertise. Dit laatste komt met name door de overname van de schoolbegeleiders (orthopedagogen) vanuit de schoolbesturen. Sinds 2020 maakt elke basisschool in ons samenwerkingsverband gebruik van een schoolbegeleider die in dienst is van het samenwerkingsverband.

Doordat alle ondersteuningsaanvragen nu digitaal binnenkomen is er beter zicht ontstaan op de behoeften van scholen. Zo hebben we op basis van de vraag van scholen experts op het gebied van het jonge kind en gedrag in dienst genomen.

Een nieuw en eenduidig ondersteuningstraject

Het ondersteuningstraject is in 2020 samen met alle betrokken partijen opnieuw vormgegeven, zodat ondersteuning preventief kan worden ingezet en de leerkracht en school nog beter ondersteund worden. Door deze inzet wordt de schoolbegeleider van het samenwerkingsverband preventief en aan de voorkant al betrokken als er vragen/zorgen zijn.

Passend onderwijs = samenwerken

Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het bevorderen van onderlinge samenwerking. Passend onderwijs realiseer je als school niet alleen. Daarom stimuleren wij de samenwerking tussen scholen op wijk- of dorpsniveau. Alle scholen zijn ingedeeld in een Regionaal Overleg Kwaliteit (ROK). Op ROK niveau worden plannen gemaakt om passend onderwijs in de wijk of het dorp vorm te geven en vindt er casusoverleg plaats om samen thuisnabij onderwijs te realiseren.

Investeren in de samenwerking met gemeenten/jeugdhulp
Ook is veel geïnvesteerd in samenwerking met de gemeenten. Uit deze samenwerking is het Pact Kinderogen ontstaan. Hierin staan afspraken over het versterken van de samenwerking tussen gemeenten, jeugdhulp, onderwijs en kinderopvang. Daarnaast is samenwerkingsverband primair onderwijs partner in alle Lokale en Regionale Educatieve Agenda's van de gemeenten.

Doen wat werkt

We innoveren en willen inzetten op dat wat werkt. Een goed voorbeeld hiervan is de Impulsklas, waar sinds 2017 leerlingen, ouders en onderwijsprofessionals samenwerken in een klas. Uit onderzoek van de Hogeschool Thomas More en de Hogeschool Leiden blijkt dat leerlingen van de impulsklas significante verbeteringen laten zien op spelling en met name op rekengebied. Ook zijn leerlingen en ouders zeer tevreden over de begeleiding en de resultaten die zij zien. Meer hierover kunt u teruglezen in het onderzoek van de Impulsklas, te vinden op de website van Onderwijscollectief. In de jaarverslagen van 2018, 2019, 2020 en 2021 kunt u nog meer over onze ontwikkeling en resultaten terugvinden. Deze vindt u op onze website.

Voortgezet Onderwijs

Het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs kende de afgelopen jaren enkele bestuurlijke wisselingen. De focus heeft daardoor een tijd gelegen op continuering van de bestaande dienstverlening en interne aandachtspunten. De laatste jaren is er bijvoorbeeld ingezet op de versterking van het personeel. Dit is gerealiseerd door een deel van de inhuur om te zetten in vaste arbeidsplekken. Ook is er een strategisch adviseur aangesteld. Daarnaast is er flink geïnvesteerd in het verbreden en verdiepen van de expertise van het personeel.

Er is gezorgd voor een stevige externe bril door onderzoeken te laten uitvoeren naar de bovenschoolse voorziening Rochade en naar de Commissie Integrale Zorg en Onderwijs. Deze waardevolle onderzoeken gaven mooie resultaten en waren de start om aan de slag te gaan met de verbeterpunten die hieruit voorkwamen.
Verder vond de laatste jaren de voorbereiding plaats van de intensieve samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden PO en VO. In dit kader is ingezet op het regelen van de governance, het op orde brengen van statuten en reglementen en de voorbereiding voor de harmonisatie van de bedrijfsvoering.

Tevens is de laatste jaren geïnvesteerd in de relaties met de diverse scholen op alle niveaus: bestuurlijk, maar zeker ook door de orthopedagogen en begeleiders passend onderwijs. Vanuit deze contacten is de versterking van de zorgondersteuning op scholen gestimuleerd en waar nodig gefaciliteerd.

De laatste jaren lag de focus in mindere mate op het meetbaar maken van het resultaat van de inspanningen van het samenwerkingsverband. In 2021 is hierover het gesprek gestart met alle VO-scholen, wat input opleverde voor het stuk over de kwaliteitszorg in dit ondersteuningsplan (zie hoofdstuk 4).

Tot slot is de laatste jaren een aantal inhoudelijke onderwerpen opgepakt, bijvoorbeeld een nieuw regionaal convenant met betrekking tot voortijdig schoolverlaters en de start voor het professionaliseren van ondersteuning voor hoogbegaafden.

Volledig onafhankelijk toezicht

Met de inrichting van de governance van de beide samenwerkingsverbanden in de vorm van volledig onafhankelijk toezicht is Onderwijscollectief een landelijke koploper. Schoolbesturen hebben bestuurlijk meer afstand genomen van het samenwerkingsverband, maar zijn daardoor juist in staat om op inhoud en in gezamenlijkheid beter te sturen op het passend onderwijs in onze regio.

2.4 WAT ZIJN ONZE ONTWIKKELPUNTEN?

We hebben een goed beeld van onze ontwikkelpunten, door enerzijds de uitgevoerde bestuurlijke scans en anderzijds de inspectie-onderzoeken.

Primair Onderwijs

Scan Passend Onderwijs

Het ontwikkelproces om te komen tot een nieuw ondersteuningsplan is gestart met het in beide samenwerkingsverbanden afnemen van bestuurlijke scans van het Steunpunt Passend onderwijs. Deze scans gaven een goede indruk van de bestaande beelden en ideeën over de inrichting van het Passend Onderwijs en de positie van het samenwerkingsverband hierbij. Uit de scans kwam een aantal thema's naar voren die om nadere uitwerking vroegen: kwaliteit, basisondersteuning, dekkend netwerk, de koppeling met jeugdhulp, de wens om ouders en jongeren nog meer te betrekken en de koppeling tussen primair en voortgezet onderwijs. Op deze thema's zijn werkgroepen ingericht met gerichte opdrachten en vragen die gezamenlijk aan de slag zijn gegaan. De opbrengsten van deze werkgroepen zijn tussentijds besproken en teruggelegd en verwerkt in dit ondersteuningsplan.

Inspectierapport PO

In 2019 vond het vierjaarlijkse inspectie-onderzoek plaats bij het samenwerkingsverband PO, toen nog Kindkracht geheten. Positieve punten uit deze evaluatie waren de inzet op het voorkomen van thuiszitters. De inspectie was ook positief over de samenwerking tussen het samenwerkingsverband, gemeenten en jeugdhulp. De onafhankelijke inrichting van de Raad van Toezicht en de financiële gezondheid van de organisatie werden eveneens als pluspunten genoemd.

De inspectie benoemde ook een paar verbeterpunten. Het samenwerkingsverband kon zich nog meer inspannen voor het verkorten van de route naar extra ondersteuning. Ook zag de inspectie een mogelijke verbeterslag op het organiseren van het onafhankelijk advies van deskundigen. Verder gaf de inspectie aan dat de afstemming met sommige gemeenten beter kan.

Inspectierapport VO

In januari 2021 bezocht de Inspectie van het Onderwijs het samenwerkingsverband VO, toen nog VOVPR geheten in het kader van haar vierjaarlijks onderzoek. De inspectie constateerde dat het samenwerkingsverband zorgt voor een passende onderwijsplaats voor elk kind. De inspectie signaleerde dat zowel de bestuurder als de leden van de Raad van Toezicht helemaal onafhankelijk zijn, waardoor de kwaliteit van het bestuur verder kan verbeteren. De onderwijskwaliteit van de bovenschoolse voorziening Rochade beoordeelde de inspectie als (ruim) voldoende en het samenwerkingsverband als financieel gezond. De scholen die de inspectie heeft bezocht, leven bijna alle afspraken voldoende na. Een andere conclusie van de inspectie was dat de scholen de rol van de begeleiders passend onderwijs (BPO-ers) erg waarderen.

De inspectie benoemde ook een aantal verbeterpunten. Zo kon de samenwerking met gemeenten en jeugdhulp beter, evenals het contact met de ondersteuningsplanraad. Daarnaast oordeelde de inspectie dat er weinig contact is tussen reguliere scholen en scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, waardoor reguliere scholen geen ondersteuning van het VSO krijgen. Verder wees de inspectie op het gegeven dat er nogal wat leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring naar VSO-scholen buiten het samenwerkingsverband gaan. Een ander verbeterpunt was dat de verantwoording over resultaten, het interne toezicht en de medezeggenschap beter kon worden beschreven in het jaarverslag.

Een duidelijke opdracht die de inspectie meegaf, is de strakkere bewaking van de kwaliteit. Een duidelijke beschrijving van de doelen in het ondersteuningsplan is hiervoor benodigd, aangevuld met de uitvoering van de kwaliteitszorg. Er is een scherp en betrouwbaar zicht nodig op de kwaliteit van de extra ondersteuning op scholen en de afspraken hierover.

2.5 REFLECTIE: WAT BETEKENT DEZE CONTEXT VOOR DIT ONDERSTEUNINGSPLAN?

De paragrafen hiervoor schetsen de context voor dit ondersteuningsplan en benoemen hiermee belangrijke thema's en opdrachten die opgepakt moeten worden. Duidelijk is de noodzaak tot het samen met schoolbesturen sturen op inclusiever onderwijs.

Aandachtspunten die de we meenemen in dit ondersteuningsplan:

- Zorgroutes moeten nog scherper/duidelijker worden vormgegeven.
- De expertise vanuit het samenwerkingsverband kan op de scholen nog efficiënter worden ingezet. Belangrijk hierbij is van elkaar te leren en te experimenteren.
- Strakker sturen op de doelmatige inzet van middelen van het samenwerkingsverband, door middel van een strakke kwaliteitszorg.
- Verbeteren samenwerking met gemeenten en jeugdhulp en rondom het realiseren van doorgaande leerlijnen.
- Acties uit de landelijke evaluatie en de 25 verbeterpunten zoals bijvoorbeeld het goed betrekken van ouders en leerlingen bij het passend onderwijs. Bijlage 3 geeft een overzicht van hoe we deze punten oppakken.
- De maatschappelijke ontwikkelingen en discussies volgen elkaar in rap tempo op. Dit vraagt om wendbaarheid van zowel de scholen, als het samenwerkingsverband.

We zijn ons ervan bewust dat de komende jaren corona een rol zal blijven spelen in het onderwijs en in de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Dit zal invloed hebben op de uitvoering van dit ondersteuningsplan.

De informatie uit dit hoofdstuk is de basis voor de missie, visie en de speerpunten van Onderwijscollectief, die in het volgende hoofdstuk aan de orde komen.

Voortgezet onderwijs

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Hoofdstuk 3

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

Hier staan wij voor

De schoolbesturen voor primair, voortgezet en gespecialiseerd onderwijs op Voorne Putten Rozenburg vormen samen Onderwijscollectief. Wij geven invulling aan onze gezamenlijke opdracht om elke leerling een passende onderwijsplek te bieden, zo thuisnabij mogelijk.

We zijn ervan overtuigd dat thuisnabij onderwijs belangrijk is voor de ontwikkeling van onze leerlingen. Zoveel mogelijk leerlingen kunnen hierdoor opgroeien in hun eigen sociale omgeving. Er zijn verschillen voor primair en voortgezet onderwijs doordat het voortgezet onderwijs minder wijk- en dorpsgebonden is, maar beiden streven vanuit hun mogelijkheden naar thuisnabij onderwijs.

Missie Onderwijscollectief:

We zorgen voor de best passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband. We gaan dit steeds meer thuisnabij organiseren. Dit doen we samen, ieder vanuit zijn eigen rol. Zo bieden we perspectief aan leerlingen.

Visie Onderwijscollectief:

We werken in de komende tien jaar toe naar inclusievere onderwijsvoorzieningen met behoud en doorontwikkeling van het gespecialiseerd onderwijs naar specialistische netwerken. Zo krijgen leerlingen met (een) ondersteuningsbehoefte(n) dezelfde kansen als leerlingen zonder (een) ondersteunings-behoefte(n). Zij kunnen steeds vaker samen naar dezelfde school, zitten (zoveel mogelijk) in dezelfde klas, spelen samen of ontmoeten elkaar op het schoolplein.

In de komende vier jaar bouwen wij verder aan een stevig fundament van kwalitatief goed onderwijs, expertise en ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen en scholen. Vanuit deze basis zullen steeds meer leerlingen thuisnabij onderwijs volgen en doen we ervaringen op in het samen naar school laten gaan van kinderen met en zonder beperking.

Speerpunten

We staan voor ijzersterk passend onderwijs, zo thuisnabij als mogelijk. Onder passend onderwijs verstaan we het bieden van de best passende ondersteuning voor elke leerling. We willen dit passend onderwijs steeds inclusiever organiseren. Een eerste stap hierbij is de inzet op zo thuisnabij mogelijk onderwijs, dus zoveel als mogelijk in de eigen wijk. Een volgende stap is steeds meer gezamenlijk onderwijs. We bouwen de komende tien jaar samen aan inclusievere onderwijsvoorzieningen. Dit gebeurt in stappen waarin we van segregatie steeds meer toewerken naar integratie en naar inclusie.

In de praktijk zien we momenteel in het PO dat er sprake is van segregatie met een start richting integratie: een speciale klas op een reguliere school. In het VO is sprake van aparte scholen voor cluster 3 en cluster 4-scholen (segregatie). De wens bestaat om toe te werken naar meer integratie, door de expertise vanuit gespecialiseerd onderwijs met het regulier onderwijs te delen.

We hebben allemaal te maken met onze eigen context: het primair en voortgezet deel van Onderwijscollectief, alle scholen en schoolbesturen en ook de gemeenten bevinden zich niet op hetzelfde punt qua ontwikkeling naar meer thuisnabij of inclusiever onderwijs. Deze verschillen mogen er ook zijn, we streven niet naar uniformiteit. Met elkaar groeien we in realistische stappen toe naar inclusiever onderwijs.

Om onze missie en visie en de landelijke opdracht in de praktijk handen en voeten te geven werken wij de komende jaren vanuit de volgende vier speerpunten:

1. IJzersterk passend onderwijs als fundament.

A. Intern

B. Netwerk/extern.

De basis is op orde, zowel in basisondersteuning, de zorgroute en de extra ondersteuning als in de bedrijfsvoering van Onderwijscollectief. Er is snel de juiste expertise voor ondersteuning beschikbaar op school, die aansluit bij de behoeften. Dit kan zowel expertise zijn vanuit Onderwijscollectief, de scholen zelf of eventueel externe expertise. Ouders en leerlingen hebben een stem in de stappen die we individueel en als samenwerkingsverband zetten.

2. Samen sturen op inclusiever onderwijs

Samen sturen op ijzersterk passend onderwijs kan alleen als het samenwerkingsverband en de schoolbesturen en scholen goed samenwerken en dit doen vanuit dezelfde ambities. Deze ambities moeten ook worden getoetst met behulp van kwalitatieve en kwantitatieve data.

In 2022-2026 gaan we onze kwaliteitszorg verdiepen en verstevigen. Hierdoor zorgen we voor een kwalitatieve verbetering op alle niveaus.

3. Leren en samenwerken over schotten en grenzen heen

We werken aan doorgaande leerlijnen tussen voorschoolse voorzieningen en het primair onderwijs, tussen primair en voortgezet onderwijs en tussen voortgezet onderwijs en het vervolgonderwijs. We experimenteren met nieuwe ondersteuningsvormen en leren van elkaar.

4. Intensieve jeugdhulp en onderwijssamenwerking

Thuisnabij en inclusiever passend onderwijs kan je als school niet alleen realiseren, dat doen we samen met onze (gemeentelijke) zorgpartners.

Uitwerking speerpunten in doelen

De vier speerpunten zijn uitgewerkt in overkoepelende doelen en bij deze doelen zijn kwantitatieve en kwalitatieve resultaten opgenomen (KPI's). We zetten hierbij in op validiteit en combineren daarom meerdere bronnen en meetinstrumenten.

Een meting van tevredenheid staat bijvoorbeeld niet op zichzelf, maar combineren we met kwalitatieve data die we ophalen in gesprekken. Na de metingen van KPI's zullen we de uitkomsten transparant in beeld brengen en aangeven wat we doen met de uitkomsten. Waar liggen vervolgacties en voor wie?

De uitwerking van de speerpunten in doelen en KPI's optimaliseren we gedurende de looptijd van het ondersteuningsplan. De KPI's zullen ook een vaste plek krijgen in de jaarplannen.

1. IJzersterk passend onderwijs als fundament

A. Intern

Jaarplan is gekoppeld aan de begroting, met activiteiten en monitoring:

PO vanaf 2022
VO vanaf 2023

Drie jaarlijkse monitoring en terugkoppeling over het jaarplan:

PO vanaf 2022
VO vanaf 2023

PO en VO verder integreren:

- Vormgeven van de personele unie in de praktijk. Het personeel van Onderwijscollectief werkt daar waar het meerwaarde heeft voor zowel het PO als voor het VO;
- Opleidingsplan Onderwijscollectief om ons expertiseniveau te vergroten;
- 2 keer per jaar een gezamenlijke themadag deelnemersraden PO en VO;
- Ondersteuningsplanraden PO en VO faciliteren en verder ondersteunen in de samenwerking tussen PO en VO.

Ondersteuning vanuit Onderwijscollectief

We meten de tevredenheid bij scholen en/of ouders/ leerlingen over inzet van begeleiders passend onderwijs, schoolbegeleiders, Rochade en verdere arrangementen.

B. Extern

Basisondersteuning

- Op 100% van alle scholen wordt de kwaliteit van het onderwijs als goed of voldoende beoordeeld;
- We ontwikkelen in 2022 een vast format voor de schoolondersteuningsprofielen;
- 100% van de scholen stelt hunschoolondersteunings-profiel in dit format op en deelt dit met het samenwerkingsverband;
- Onderwijscollectief is een constructieve partner van de scholen ten aanzien van de inrichting en aanscherping van hun basisondersteuning;
- VO, collegiale visitaties.

Onderwijscollectief, scholen en haar zorg-partners werken volgens de afspraken in het ondersteuningstraject

- Opzetten van een efficiënt ondersteuningstraject in afstemming met scholen en partners, PO gereed, VO in 2022;
- Organiseren van gezamenlijke sessies met intern begeleiders en zorgcoördinatoren om de werkwijze te implementeren en levend te houden;
- Jaarlijks evalueren van het ondersteuningstraject en dit terugleggen in de deelnemersraden;
- PO: Evaluatiegesprek in elk ROK;
- VO: Evaluatiegesprek in het Scholenoverleg en het overleg met de zorgcoördinatoren;
- Eventueel aanpassen van het ondersteuningstraject.

Samenwerking met ouders en leerlingen

- Uit een representatieve steekproef blijkt dat 90% van de ouders tevreden is over de ondersteuning vanuit Onderwijscollectief;
- Ouders hebben inzicht in het zorgdossier bij Onderwijscollectief. PO: 2022, VO:2023;
- We scherpen onze werkwijze voor het hoorrecht van leerlingen aan, zodra de wettelijke kaders bekend en vastgesteld zijn;
- Wij zetten conform de landelijke richtlijnen een ouder- en jeugdsteunpunt op, met de pijlers informeren, steunen en signaleren. Dit doen we in nauwe samenwerking met de ondersteuningsplanraden en verdere ouder- en leerlingvertegenwoordiging.

2. Samen sturen op inclusiever onderwijs

We voeren de kwaliteitscyclus uit zoals verwoord in de tabel 'wat gaan we doen' in hoofdstuk 4.

We zullen de kwalitatieve en kwantitatieve data de komende periode verder concretiseren. We zetten hierbij in ieder geval in op het vormgeven van inclusiever onderwijs:

- Het vormgeven van inclusiever onderwijs zorgt (op termijn) voor een daling van het deelnamepercentage
- In het PO is de afgelopen 2 jaar het deelname-percentage van het SO en SBO gedaald. We zien dat daarmee steeds inclusiever onderwijs wordt gerealiseerd. Deze ontwikkeling willen wij doorzetten in een verdere daling van het aantal TLV's. Jaarlijks maken we hier afspraken over in het jaarplan.
- In het VO is het deelnamepercentage VSO het afgelopen jaar gestegen. Omdat we inclusiever onderwijs gaan realiseren willen wij deze stijging ombuigen naar een daling. Jaarlijks maken we hier afspraken over in het jaarplan.
- Daling van 10% per jaar van het aantal leerlingen dat buiten onze regio naar een VSO-locatie gaat.
- Duurzame passende plaatsing in VO-leerjaar 1: Monitoring aantal leerlingen dat na hun start op het regulier voortgezet onderwijs naar praktijkonderwijs of VSO overgaat en vice versa.

3. Leren en samenwerken over schotten en grenzen heen

- Mogelijkheden creëren in het kantoor om ook fysiek met PO en VO en met andere organisaties samen te kunnen werken.
- Daling van het aantal jonge kinderen dat direct start op het SO of SBO. In jaarplannen maken we hierover concrete afspraken.
- 100% zicht op kinderen met ondersteuningsbehoefte in overgang voorschool – primair onderwijs
- 100% zicht op leerlingen met ondersteuningsbehoefte in overgang primair – voortgezet onderwijs
- 100% zicht op leerlingen met ondersteuningsbehoefte in overgang voortgezet onderwijs – vervolgonderwijs
- Thuiszitters. We zetten in op een daling van 10% ten opzichte van de meting van het aantal thuiszitters op 1 april 2022.

4. Intensieve jeugdhulp en onderwijssamenwerking

- We werken toe naar een integrale ondersteunings-structuur zorg-onderwijs op elke school, waarbij de jeugdhulp- en onderwijsaanpak integraal op elkaar wordt afgestemd;
- Elke school heeft daarbij een vaste contactpersoon (preventieve) jeugdhulp, zie 6.1 voor verdere toelichting;
- Vanuit de landelijke wetgeving stellen we uiterlijk in 2023 samen met gemeenten een regionale doorbraakaanpak op, voor wanneer onderwijs en zorg niet tot een aanbod komen;
- Er zijn werkbare afspraken met en tussen gemeenten over de samenwerking wanneer leerlingen over gemeentegrenzen heen naar school gaan;
- We gaan experimenteren en leren de weg ontdekken hoe we inhoudelijke- en bekostigingsafspraken kunnen maken wanneer leerlingen in het grijze gebied tussen onderwijszorg en jeugdhulp vallen;
- We hebben een werkagenda REA en LEA's die jaarlijks gezamenlijk wordt gevuld met concrete activiteiten die bijdragen aan de doelen uit het ondersteuningsplan;
- Een jaarlijkse toename van de tevredenheid over de samenwerking onderwijs/zorg.

Vanuit Kinderogen wordt momenteel samen met onderzoekbureau Oberon een monitor ontwikkeld. In deze monitor worden jaarlijks diverse gegevens verzameld. Naast data over SO en SBO en jeugdhulp wordt ook jaarlijks onder professionals en ouders de tevredenheid en de waardering op de samenwerking jeugdhulp en onderwijs gemeten.

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Hoofdstuk 4

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

Samen sturen op ijzersterk passend onderwijs

Samen sturen op ijzersterk passend onderwijs kan alleen als het samenwerkingsverband en de schoolbesturen en scholen goed samenwerken en dit doen vanuit dezelfde ambities. Deze ambities moeten ook worden getoetst met behulp van kwalitatieve en kwantitatieve data.

In 2022-2026 gaan we onze kwaliteitszorg verdiepen en verstevigen. Hierdoor zorgen we voor een kwalitatieve verbetering op alle niveaus en weten we waar we staan in het realiseren van onze gezamenlijke ambitie: ijzersterk passend onderwijs en steeds meer thuisnabij onderwijs. Dit doen we allen vanuit onze rol en verantwoordelijkheid, maar met hetzelfde gezamenlijke doel!

Rol en verantwoordelijkheid samenwerkingsverband

Samen met onze onderwijspartners gaan we voor de best passende ondersteuning voor onze leerlingen. Het samenwerkingsverband levert hierbij een inhoudelijke aanvulling op de ondersteuning die scholen realiseren en draagt zorg voor doelmatige besteding van middelen. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband een verbindende rol in het verstevigen van de samenwerking (faciliteren en stimuleren) in de regio.

Het samenwerkingsverband fungeert hierbij op alle niveaus als constructieve partner. We zijn aanwezig in de scholen en werken nauw samen met alle schoolmedewerkers. Maar we hebben ook een onafhankelijke rol, waarbij we met een kritische en constructieve blik meekijken en onze bevindingen (positief en/of negatief) delen.

Dit doen we richting scholen en schoolbesturen. Als samenwerkingsverband staan wij zelf ook open voor verbeteringen/aandachtspunten die onze partners hebben voor het samenwerkingsverband. We reflecteren gezamenlijk met onze onderwijspartners zodat we continu weten waar we staan met onze ambitie voor passend onderwijs en inclusiever onderwijs. Dit doen we op basis van kwalitatieve en kwantitatieve data.

Rol en verantwoordelijkheid scholen en schoolbesturen

Schoolbesturen hebben een zorgplicht: zij moeten ervoor zorgen dat elk kind een passende onderwijsplek krijgt, ook als het kind extra begeleiding en ondersteuning nodig heeft. Het gaat daarbij om leerlingen die schriftelijk worden aangemeld en om leerlingen die al op school zitten. Het schoolbestuur zoekt in overleg met de ouders een passende plek. Dit kan zijn op de eigen school, of een andere reguliere school of (eventueel), in samenwerking met het samenwerkingsverband, het gespecialiseerd onderwijs.

Elke school biedt basisondersteuning aan de leerlingen, gefinancierd vanuit eigen middelen (zie hoofdstuk 5.2). Aanvullend op deze (wettelijk vereiste) basisondersteuning, zorgen scholen op Voorne-Putten, Rozenburg dat ze extra ondersteuning inzetten gericht op de ondersteuningsbehoeften van de specifieke leerlingpopulatie van de school. Dit financieren de scholen vanuit eigen middelen, soms aangevuld met middelen die ze ontvangen vanuit het samenwerkingsverband. Dit brengen de scholen transparant in beeld in schoolondersteuningsprofielen, die openbaar toegankelijk zijn voor ouders, leerlingen en leraren.

Primair Onderwijs

Hoe is het nu georganiseerd?

In het samenwerkingsverband primair onderwijs staat al een stevige basis van kwaliteitszorg, waarbij de middelen zijn gekoppeld aan de inhoud en doelen. De meerjarenbegroting en het jaarplan geven inhoudelijke richting en vertalen dit direct naar inzet van middelen. Voor elk begrotingsonderdeel staat benoemd wat wij gaan doen en welke meetbare resultaten wij willen behalen. In het jaarverslag en de jaarrekening wordt hier financieel en inhoudelijk over verantwoord. Over de voortgang van het jaarplan en de begroting wordt drie keer per jaar gerapporteerd in de vorm van bestuursrapportages. Op deze wijze wordt gemonitord hoe we staan in het realiseren van onze plannen.

Wij faciliteren het gesprek tussen schoolbesturen en het samenwerkingsverband in de deelnemersraad en tijdens heidagen. Scholen werken samen in ROK's aan hun ROK-plannen. Deze plannen worden onder verantwoordelijkheid van de schoolbesturen opgesteld. Naast een verantwoording richting het samenwerkingsverband leggen de schoolbesturen/scholen ook horizontale verantwoordelijkheid af door aan elkaar de plannen de resultaten te presenteren.

De afgelopen jaren is veel tijd geïnvesteerd in het op orde brengen van de data, hierdoor werken we met een betrouw dashboard waarin de TLV-afgiften zichtbaar zijn voor alle schoolbesturen en scholen. Jaarlijks ontvangen alle scholen een overzicht waarin alle aantallen tlv-afgiften van de afgelopen jaren zichtbaar zijn per school, bestuur en ROK. Met besturen zijn jaarlijks afspraken gemaakt over het aantal doorverwijzingen, meerdere keren per jaar staan we gezamenlijk in de deelnemersraad stil bij de realisatie daarvan en voeren we hierover het gesprek. De komende jaren willen we in de kwaliteitscyclus dit gesprek verder uitbouwen met meer kwantitatieve gegevens.

Voortgezet onderwijs

In het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs is de basis van kwaliteitszorg in de periode 2018-2022 ingevuld. Er staat een goede structuur van de P&C-cyclus voor de meerjarenbegroting, jaarverslag en jaarrekening. De laatste jaren vindt hiervan ook een vertaling plaats in een jaaragenda. Dit geeft inhoudelijk richting. Ook vindt drie keer per jaar een update plaats van de uitvoering van de begroting op zowel inhoudelijk als financieel vlak. Dit gebeurt in de vorm van bestuursrapportages. Op deze manier wordt gemonitord hoe ver het realiseren van plannen staat.

Er zijn vaste structuren ingericht om gesprekken te faciliteren en stimuleren tussen de verschillende schoolbesturen en scholen. Dit gebeurt zowel op het niveau van de rectoren van de VO-scholen als op het niveau van de besturen.

Vanaf 2020 is ingezet op meer transparantie voor wat betreft de doelmatige inzet van middelen. In 2021 heeft dit geleid tot een verbeterslag in de beschikkingen die schoolbesturen ontvangen voor het schooljaar 2021-2022 en 2022. Er is gezamenlijk gesproken over de wederzijdse verwachtingen en de wens tot transparante inzet en verantwoording van de middelen.

In 2020 heeft het samenwerkingsverband voor twee onderwerpen een externe evaluatie laten uitvoeren: de bovenschoolse voorziening Rochade en de CIZO. Vanuit deze evaluatie zijn vervolgens de verbeterpunten opgepakt.

Voor het voortgezet onderwijs geldt dat de basis voor de kwaliteitszorg is ingericht, maar er is ook nog werk aan de winkel bijvoorbeeld in het formuleren van gezamenlijke doelen en KPI's en de concretisering hiervan in jaarplannen

Waar staan we nu en waar willen we naartoe?

De inzet van scholen, schoolbesturen en het samenwerkingsverband is altijd gericht op een passende onderwijsplek voor onze leerlingen. Dit doen we vanuit de beste intenties en met passie voor onderwijs en onze leerlingen. Alleen gezamenlijk kunnen we zorgen voor inclusiever onderwijs, elk vanuit de eigen verantwoordelijkheid en rol.

We gaan de kwaliteitszorg de komende periode verdiepen en verstevigen. Met een goede kwaliteitscyclus zijn we in staat om constant het goede en kritische gesprek met elkaar te voeren om onze doelen te realiseren en gezamenlijk ijzersterk passend onderwijs (ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheden) neer te zetten.

Wij gaan een werkbare kwaliteitscyclus opzetten, die zowel voor het onderwijs als voor het samenwerkingsverband, toegevoegde waarde heeft. Onnodige bureaucratie moet voorkomen worden. We zijn daarom constant scherp of informatie die we opvragen een meerwaarde heeft en welk inhoudelijk doel het dient. De scholen en schoolbesturen zetten ook al in op het in beeld brengen van de kwaliteit van hun school en schoolbestuur.

Het samenwerkingsverband zal meer aanhaken op deze informatielijnen en daar ook de benodigde kwalitatieve en kwantitatieve data uit halen.

In onze kwaliteitszorg onderscheiden we een “harde” en een “zachte” kant. Beide kanten zijn net zo waardevol om kwaliteit te kunnen meten en gezamenlijk te verbeteren. De “harde” kant zit voor ons in data-analyse, structurele evaluatie en het meetbaar maken van onze ambities. Hierbij hoort ook een passende inrichting van verantwoording en rapportages. Belangrijk is dat middelen die het samenwerkingsverband verstrekt doelmatig worden ingezet. Daarom vraagt het samenwerkingsverband aan alle partners verantwoording van de ingezette middelen. Anderzijds vraagt dit ook om aandacht voor de “zachte” kant van kwaliteitszorg: meer uitwisseling, meer leren van elkaar en met elkaar (aan de hand van de beschikbare data) het gesprek aangaan. Op deze manier kunnen we de rol van constructieve partner op alle niveaus en met alle partners invullen en ontstaat er een gezamenlijke cultuur waarin professionele groei mogelijk is.

Uitwerking van onze doelen: de ‘harde’ en de ‘zachte’ kant van kwaliteitszorg

Onze doelen voor de periode 2022-2026 voor kwaliteitszorg zijn:

A) Zicht op ontwikkelingen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte;
B) Formuleren gezamenlijke ambities op ijzersterk passend onderwijs en thuisnabij onderwijs;
C) Gezamenlijke ambities omzetten in kritieke prestatie-indicatoren;
D) Periodiek rapporteren naar alle partners over de KPI’s;
E) Reflectie door gesprekken en verantwoording;
F) Blijvend leren en innoveren;
G) Transparante communicatie over ondersteuningsaanbod binnen scholen.

A) Zicht op ontwikkelingen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte

Randvoorwaardelijk voor het kunnen sturen op onze ambities, is inzicht in de onderliggende kwantitatieve data.

- Hoe zien de leerlingstromen eruit en hoe hebben deze zich ontwikkeld?
- Voor welke leerlingen lukt het niet om thuisnabij passende onderwijsondersteuning te organiseren?

Het samenwerkingsverband is aan zet om ken- en stuurgetallen te benoemen en te zorgen voor de beschikbaarheid van deze data. Deze data zullen overzichtelijk worden gepresenteerd in dashboards en vormen een belangrijke basis voor het sturen op onze ambities en de jaarlijkse gesprekken.

B) Formuleren gezamenlijke ambities op ijzersterk passend onderwijs en thuisnabij onderwijs

We vertrekken voor dit tweede doel vanuit de zachte kant van de kwaliteitszorg: samen ontwikkelen van de ondersteuning in ons samenwerkingsverband, het gesprek voeren met elkaar over wat de gewenste kwaliteit is en hoe we dat vorm willen geven. Dit ondersteuningsplan geeft de richting aan voor de komende vier jaar en vormt daarmee de basis van onze kwaliteitszorg. Het benoemt hiervoor de missie/visie en de contouren van onze kwaliteitszorg. De richting uit dit ondersteuningsplan wordt nog verder uitgewerkt. Deze verdere uitwerking vindt in 2022 plaats in gezamenlijke sessies. We willen ervoor zorgen dat we allemaal dezelfde taal spreken, zodat er geen onduidelijkheid is over de ambities die we vervolgens opstellen:

- Wat verstaan wij onder passend onderwijs en onder inclusiever onderwijs?
- Wat zijn onze ambities op deze onderwerpen?
- Hoe gaan wij die ambities de komende periode realiseren?

Wij gaan deze gesprekken voeren op alle niveaus.

C) Gezamenlijke ambities omzetten in kritieke prestatie-indicatoren

We werken onze gezamenlijke richting verder uit in duidelijke ambities en meetbare kritieke prestatie-indicatoren voor zowel het primair en voortgezet onderwijs gezamenlijk, als apart. Dit wordt ons gezamenlijk KPI-kader en vormt de basis om zicht te hebben op de realisatie van onze ambities. In hoofdstuk 3 is de eerste concretisering voor dit KPI-kader opgenomen in de uitwerking van de speerpunten in overkoepelende doelen. Verdere concretisering van het KPI-kader vindt plaats in 2022. Het KPI-kader committeert het samenwerkingsverband, de schoolbesturen en scholen aan de gekozen richting en aan het nemen van de eigen verantwoordelijkheid hierin.

D) Periodiek rapporteren naar alle partners over de KPI’s

De periodieke updates van de kritieke prestatie-indicatoren maken in één oogopslag duidelijk waar we op koers liggen en waar bijgestuurd moet worden. Dit vormt vervolgens de input voor het jaarplan. We koppelen de updates van de KPI’s aan de driejaarlijkse bestuursrapportages.

E) Reflectie door gesprekken en verantwoording

We werken met een gestructureerde gesprekscyclus. Jaarlijks vinden gesprekken plaats met bestuurders, schoolleiders en ROK’s. We structureren hiermee het voeren van goede gesprekken en geven elkaar feedback.

We bouwen zoveel mogelijk voort op informatie die binnen de scholen al beschikbaar is.

We ontwikkelen hiervoor een gespreksformat waarin in ieder geval de schoolondersteuningsprofielen, de samenwerking met jeugdhulp, de basisondersteuning, de extra ondersteuning en de verantwoording van de doelmatige inzet van middelen van het samenwerkingsverband onderwerp van het jaarlijkse gesprek zijn. We zullen passende en transparante prestatie-eisen formuleren voor de doelmatige inzet van deze middelen, zodat de verwachtingen duidelijk zijn. Naast de feedback richting de scholen, zorgen we ook voor feedback op de inzet van het samenwerkingsverband. Dit integreren we in het gespreksformat voor de jaarlijkse gesprekken.

In het jaarlijkse gesprek vindt ook brede feedback richting de scholen plaats over wat ons als samenwerkingsverband opvalt ten aanzien van het schoolbestuur/de school/ het ROK. Om deze taak goed uit te voeren zorgen we dat ook het personeel van het samenwerkingsverband de rol als constructieve partner goed kan vervullen op het niveau van de individuele casus, maar ook ten aanzien van de uitvoering van de basisondersteuning en extra ondersteuning voor de specifieke leerlingpopulatie.

We verwachten dat scholen/schoolbesturen ook kritisch kijken naar de eigen onderwijsondersteuning en hierop reflecteren. Voor het VO ondersteunen we dit door te werken met collegiale visitaties waarin collega's ondersteund door het samenwerkingsverband de basis- en extra ondersteuning op elkaars scholen beoordelen. We verwachten dat de visitaties bijdragen aan het lerend vermogen van de schoolorganisaties, en daarmee van het samenwerkingsverband. Voor het PO gebeurt dit periodiek in de ROK's. Daar worden de schoolondersteuningsprofielen en de ondersteuningsmogelijkheden van scholen met elkaar uitgewisseld. Wanneer een school tegen haar eigen grenzen aanloopt in het bieden van ondersteuning wordt een leerling in het ROK besproken. Door dit gesprek kunnen scholen op elkaar reflecteren, van elkaar leren en maken ze samen de ondersteuning voor leerlingen beter.

Naast de schoolbesturen en scholen zijn gemeenten voor ons als samenwerkingsverband een belangrijke partner (zie ook hoofdstuk 6). Ook richting gemeenten zullen we onze rol van constructieve partner daarom invullen en gestructureerd feedback geven over onze ervaringen in de samenwerking. Wij verwachten van gemeenten dat ze deze rol ook naar het samenwerkingsverband zullen vervullen.

F) Blijvend leren en innoveren

Een ander onderdeel van de kwaliteitszorg is het zorgen voor lerende effecten en innovatie. We zullen structurele momenten inbouwen voor gezamenlijke bijeenkomsten en reflectie. Dit doen we door het organiseren van inhoudelijke themabijeenkomsten op verschillende niveaus. Op bestuurlijk niveau gaan we hierin het gesprek aan over onze gezamenlijke doelen van passend onderwijs en ieders verantwoordelijkheid hierin. Ook reflecteren we gezamenlijk op bereikte doelen en scherpen we waar nodig onze doelen aan. Op het niveau van de VO-scholen gaan we elkaars schoolondersteuningsprofielen bespreken en het gekoppelde ondersteuningsaanbod voor leerlingen met verschillende ondersteuningsbehoefte(n).

Het samenwerkingsverband zal het delen van expertise en ervaringen tussen scholen en schoolbesturen faciliteren en stimuleren. We hopen hiermee bijvoorbeeld de SBO/VSO/VO-expertise meer te borgen in regulier onderwijs. Aangezien scholen/schoolbesturen ook zelf bezig zijn met professionaliseringstrajecten zal aanbod op dit vlak vanuit het samenwerkingsverband altijd in afstemming met de scholen/schoolbesturen plaatsvinden.

G) Wederzijdse transparantie

We hechten veel waarde aan transparantie. Dit geldt voor de inzet van de middelen van het samenwerkingsverband, waarover we richting schoolbesturen en scholen en ouders en leerlingen transparant communiceren.

De gewenste transparantie geldt ook voor de ondersteuning die scholen bieden en die wordt gepresenteerd in het schoolondersteuningsprofiel. Voor ouders moet namelijk altijd duidelijk zijn wat er aan (extra) ondersteuning geleverd kan worden door de scholen. Wij zorgen voor een uniforme presentatie van schoolondersteuningsprofielen door scholen, zodat voor ouders en leerlingen duidelijk is wat een school hierin biedt. Dit biedt bovendien de kans om goed in beeld te brengen welke extra ondersteuning op Voorne-Putten Rozenburg al beschikbaar is en wat nog niet is georganiseerd.

Voortgezet onderwijs

Kwaliteitszorg Rochade

Onderwijscollectief heeft een reboundvoorziening voor VO met de naam Rochade. De kwaliteitszorg krijgt hierbij vorm met behulp van een jaarplan, een realisatie van dit plan, een evaluatie van dit plan en een reflectie en zo nodig aanpassing ervan. Paragraaf 5.4 geeft een uitgebreide beschrijving van Rochade, inclusief de kwaliteitszorg.

Kwaliteitscyclus

We structuren onze kwaliteitszorg in stappen die jaarlijks terugkomen en zorgen voor gerichte sturing op verbeteringen in het passend onderwijs. Onze kwaliteitszorg hebben we gebaseerd op het model 'Regie op Onderwijskwaliteit' van de PO-raad. Hierin staan vier onderdelen centraal:

- Definiëren: Wat willen we bereiken en wanneer zijn we tevreden?
- Zicht hebben: Op welke manier hebben we zicht op het realiseren van onze doelen en onze kwaliteit?
- Werken aan: Hoe zorgen we voor continue verbetering van onze kwaliteit?
- Verantwoorden: Hoe verantwoorden we ons over onze kwaliteit?

De nevenstaande figuur geeft hiervan een overzicht en vormt hiermee een samenvatting van de tekst hiervoor.

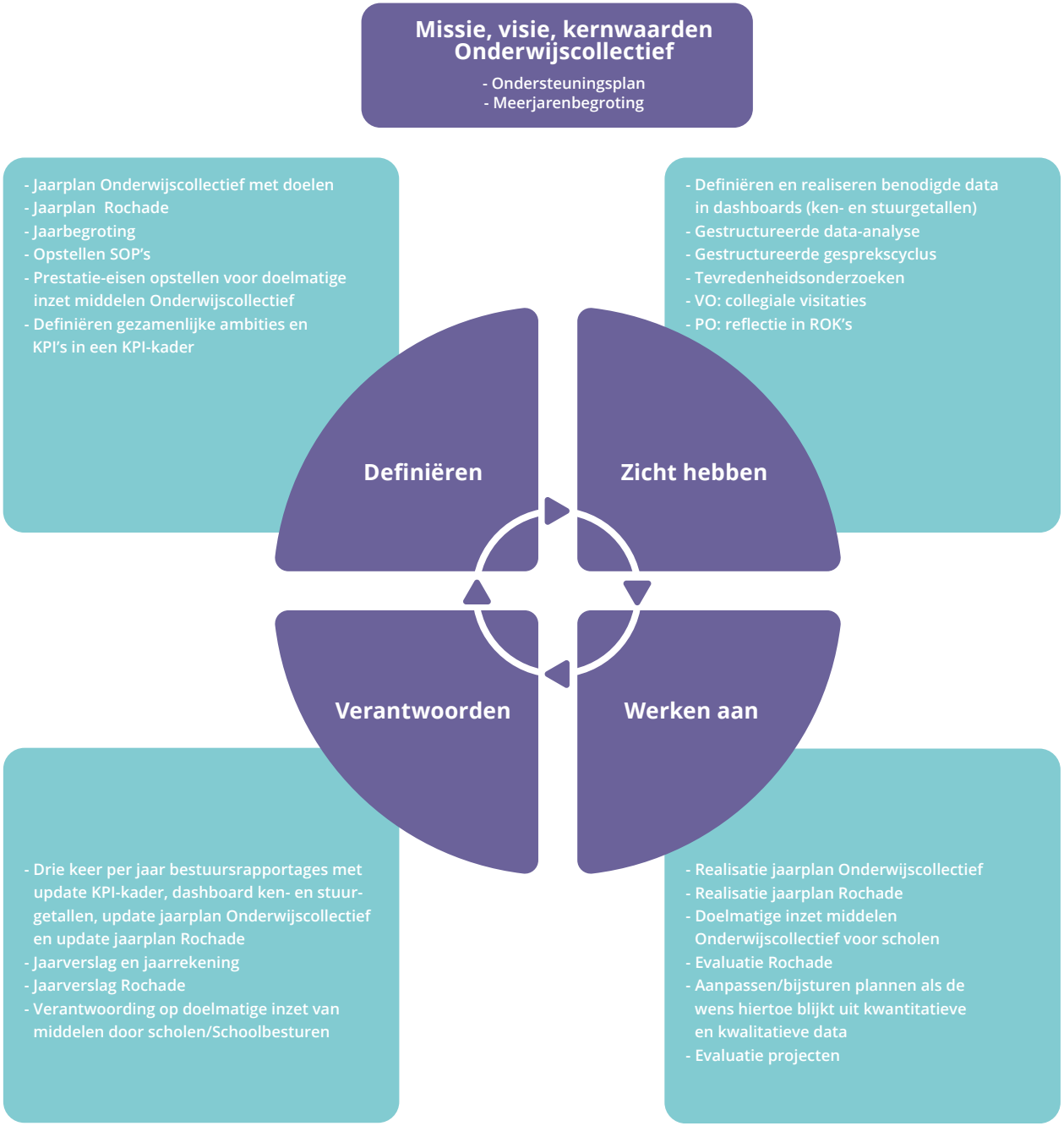

Wat gaan we doen?

Het verdiepen en verstevigen van onze kwaliteitszorg is een belangrijke focus in dit ondersteuningsplan. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de doelen, de hoofdactiviteiten hierbij en een grove planning. Voor elke hoofdactiviteit is benoemd in welk jaar dit zal worden uitgevoerd, waarbij we in 2022 en 2023 eerst focussen op het op orde krijgen van de basis rondom kwaliteitszorg. Daarna zetten we in op de verdere optimalisatie van de kwaliteitszorg. Deze planning fungeert als richtlijn en kan in de praktijk veranderen. Dit is namelijk afhankelijk van de beschikbare inzet van middelen en menskracht van zowel Onderwijscollectief als van de schoolbesturen/scholen.

DOEL	HOOFDACTIVITEIT	WANNEER
Zicht op ontwikkelingen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte	- Benoemen ken- en stuurgetallen - Zorgen voor beschikbaarheid van de ken- en stuurgetallen - Driejaarlijks presenteren van ken- en stuurgetallen in dashboards	2022 2022 en 2023 Doorlopend
Formuleren gezamenlijke ambities op ijzersterk passend onderwijs en thuisnabij onderwijs	- Organiseren gezamenlijke sessies om de richting van het ondersteuningsplan uit te werken in ambities	2022
Gezamenlijke ambities omzetten in kritieke prestatie-indicatoren	- Uitwerken ambities in meetbare kritieke prestatie-indicatoren	2022
Periodiek rapporteren naar alle partners over de kritieke prestatie-indicatoren	- Drie keer per jaar een update van de kritieke prestatie-indicatoren opleveren, gekoppeld aan de bestuursrapportage	Doorlopend
Reflectie door gesprekken en verantwoording	- Ontwikkelen gespreksformat voor jaarlijkse gesprekken - Opzetten prestatie-eisen voor doelmatige inzet van middelen samenwerkingsverband - PO: inrichten gesprekscyclus ROK's - VO: uitvoeren collegiale visitaties - Inrichten tevredenheidsonderzoeken over inzet van het samenwerkingsverband	2022 2022 en 2023 2022 en 2023 2022 - 2024 2022 en 2023
Blijvend leren en innoveren	- Organiseren gezamenlijke inhoudelijke bijeenkomsten - Faciliteren en stimuleren delen van expertise	Doorlopend Doorlopend
Transparantie in ondersteuning	- Transparante communicatie over inzet samenwerkingsverband - Het organiseren van een uniforme presentatie van de ondersteuning van scholen	Doorlopend 2023 en 2024

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Hoofdstuk 5

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

Inzet en doelen

Dit hoofdstuk beschrijft alle ondersteuning die scholen en het samenwerkingsverband georganiseerd hebben en die gezamenlijk het dekkend netwerk vormen. We starten hierbij in paragraaf 5.1 met een beschrijving van de zorgroutes in het primair en in het voortgezet onderwijs.

Daarna beschrijven we de verschillende vormen van ondersteuning. Het dekkend netwerk begint bij een stevige basis die alle scholen (po, vo, s(b)o en vso) bieden aan hun leerlingen: de basisondersteuning. Paragraaf 5.2 beschrijft wat we van scholen in ons samenwerkingsverband minimaal mogen verwachten. We zetten hierbij in op het scherper krijgen van het begrip basisondersteuning, zodat ook voor leraren, ouders en leerlingen helder wordt wat de basisondersteuning is en op welke extra ondersteuning mag worden gerekend.

Paragraaf 5.3 beschrijft vervolgens de expertise en financiële middelen die algemeen beschikbaar zijn voor scholen en schoolbesturen. Hierin ligt een verantwoordelijkheid voor de scholen voor het inrichten van 'extra ondersteuning' met het budget vanuit het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband is hier aan zet voor de inzet van expertise.

In paragraaf 5.4 gaat het om extra ondersteuning die op de specifieke leerling of een specifieke groep gericht is. De voorzieningen die worden geboden vanuit scholen voor gespecialiseerd onderwijs (sbo, so en vso) staan beschreven in paragraaf 5.5. In paragraaf 5.6 staat de toeleiding naar zorg en een toelaatbaarheidsverklaring beschreven.

5.1 ONDERSTEUNINGSTRAJECT

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de huidige ondersteuningstrajecten in het primair en het voortgezet onderwijs zijn georganiseerd. Omdat dit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband is wordt vooral deze kant belicht. Dit laat onverlet dat de belangrijkste factor voor het bieden van goed passend onderwijs de leraar is. Ook het werk van de intern begeleider/kwaliteitscoördinator, zorgcoördinator en onderwijsassistenten is van cruciaal belang. Passend onderwijs wordt immers in de klas/school gerealiseerd en als samenwerkingsverband ondersteunen en faciliteren wij de scholen bij het realiseren hiervan.

Primair Onderwijs

Van HIA naar ondersteuningstraject

Bij de start van het Samenwerkingsverband in 2014 werkten we met Handelingsgericht Indiceren en Arrangeren (HIA) met als uitgangspunt dat deze methodiek zou leiden tot een passend ondersteuningsaanbod voor besproken leerlingen. De ervaringen van de eerste jaren waren hoopvol, maar gaandeweg bleek dat er onderdelen in deze werkwijze waren die niet bijdroegen aan onze doelstellingen. Het samenwerkingsverband werd nog te vaak pas aan het einde van een ondersteuningstraject betrokken, waardoor preventieve ondersteuningsmogelijkheden niet optimaal werden benut. Ook uit onderzoek (Oberon) en een rondgang in het onderwijsveld bleek dat de werkwijze van de HIA onvoldoende bijdroeg aan het op een goede manier

vormgeven van passende ondersteuning.
In het jaarplan 2020 is daarom de afbouw van de HIA en het vormgeven van een vernieuwd proces gestart dat we hier nader beschrijven. Uitgangspunten van het nieuwe ondersteuningstraject zijn:

- We werken preventief: door vroege signalering en betere samenwerking krijgt een kind en/of de leerkracht eerder de juiste expertise en ondersteuning;
- Door inzet van deze expertise worden leerkrachten/ scholen versterkt en kunnen meer kinderen thuisnabij onderwijs volgen;
- Het traject is doelgericht en er is een focus op het onderwijsleerproces;
- Het proces is flexibel waardoor je het kunt aanpassen aan wat nodig is;
- We verminderen de bureaucratie en dubbelingen.

De nieuwe werkwijze is gevisualiseerd in een routekaart met uitgewerkte stappen die we hieronder verder beschrijven. Er is één functie die in scholen een verschillende benaming hebben. Daar waar we "intern begeleider' schrijven, bedoelen we ook de "kwaliteitscoördinator".

Binnen de verschillende scholen worden diverse termen gebruikt. Hier gebruiken wij de termen intern begeleider, maar in sommige scholen wordt dit de kwaliteitscoördinator genoemd.

Basisaanpak

Iedere school stemt het onderwijs doelgericht af op de onderwijsbehoeften van haar leerlingen. Hoeveel instructie en begeleiding een leerling nodig heeft om de doelen op het gebied van technisch lezen, spelling, begrijpend lezen en rekenen te bereiken is belangrijk bij het bepalen welke aanpak het beste bij dit kind op deze school, in deze klas met deze leerkracht past. Op deze manier wordt een basisaanpak voor de groep geformuleerd waarin gedifferentieerd wordt op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Zo kunnen leerlingen die met een basisinstructie aan het werk kunnen, leerlingen die met een verkorte instructie toe kunnen en leerlingen die extra uitleg nodig hebben samen onderwijs volgen.

Primair Onderwijs

Basisondersteuning

Naar aanleiding van een zorgoverleg binnen de eigen zorgstructuur van de school kan het voor leerlingen die de basisaanpak volgen nodig zijn extra aandacht te krijgen op een specifiek onderdeel van hun ontwikkeling. De focus ligt daarbij, afhankelijk van het gesignaleerde probleem, op aanpassingen in klassenmanagement, pedagogisch handelen, didactisch handelen, leertijd, of leerstofaanbod. Hieruit voorvloeiende interventies worden altijd overlegd met de ouders/verzorgers van de betreffende leerling en vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. Levert de interventie niet het gewenste resultaat dan kan dit aanleiding zijn een leerling te bespreken in een zorgoverleg.

Het ondersteuningstraject start altijd met de basisondersteuning in de klas en op school. De stappen die daarna gezet worden zijn afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de leerling en/of van de leerkracht. De volgende overlegvormen zijn mogelijk:

Zorgoverleg

Het zorgoverleg geeft de mogelijkheid ook deskundigen van buiten de school te betrekken wanneer de leerling meer ondersteuning nodig heeft dan er vanuit de basisondersteuning geboden kan worden. De intern begeleider is verantwoordelijk voor het organiseren van dit overleg en bepaalt met de schoolbegeleider van het samenwerkingsverband welke deskundigen hierbij betrokken worden. Het gaat om deskundigen die al aan de school verbonden zijn en onderdeel uitmaken van de interne zorgstructuur. Afhankelijk van de problematiek kan hierbij gedacht worden aan een expert van het samenwerkingsverband, de jeugdarts of het schoolmaatschappelijk werk. Uiteraard wordt dit altijd vooraf met de ouders besproken en worden zij altijd uitgenodigd bij het zorgoverleg.

Primair Onderwijs

In het zorgoverleg worden afspraken gemaakt over de te volgen aanpak. De interventies worden in principe binnen de groep uitgevoerd. Vanuit het samenwerkingsverband kan extra ondersteuning ingezet worden, zoals arrangementen voor leerlingen met een fysieke beperking, een maatwerkarrangement en/of deelname aan de impulsklas. Ook kunnen professionals uit het gespecialiseerd onderwijs gevraagd worden om mee te kijken en tips en adviezen te geven.

Wanneer er sprake is van een grote beïnvloedbare factor in de thuissituatie wordt de regie gevoerd door jeugdhulp. Resultaten worden geregistreerd in het Leerlingvolgsysteem en besproken in een volgend zorgoverleg. Het resultaat van de uitgevoerde interventies is steeds bepalend in de afweging of een leerling voldoende ondersteuning heeft gekregen. Is dit niet het geval, dan kan een MDO worden georganiseerd.

Multi Disciplinair Overleg (MDO)

Het MDO is een uitgebreider zorgoverleg, waarbij de schoolbegeleider de regie heeft, uiteraard in samenwerking met de intern begeleider van de school van de leerling. Als tijdens het zorgoverleg geconcludeerd wordt dat er andere expertise of inzet nodig is wordt een MDO georganiseerd. Wanneer leerlingen nog niet aan een school verbonden zijn of wanneer er sprake is van zeer acute problematiek kan er zonder een zorgoverleg direct voor een MDO gekozen worden. Ouders zijn bij het MDO aanwezig.

De bij de leerling betrokken schoolbegeleider stelt een integratief beeld op van de leerling. Dit is een samenvatting van alle al ingezette interventies en de onderwijsbehoeften van de leerling.

In het MDO zijn interventies specialistischer dan in het zorgoverleg en zijn meer gericht op de leerling zelf. Ter voorbereiding kunnen externe deskundigen, na bestudering van het dossier ingezet worden voor onderzoek en observatie, afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de leerling. Voor een eventueel latere TLV afgifte is het noodzakelijk dat het gespecialiseerd onderwijs ook aan tafel zit.

Het totale beeld over het kind wordt tijdens het MDO uitgewisseld en besproken met de ouders en professionals en is bedoeld als aanvulling op al bekende stimulerende en belemmerende factoren, de onderwijsbehoeften en de (geëvalueerde) doelen die in het leerlingvolgsysteem zijn geregistreerd.

De ingezette interventies en acties worden op vooraf afgesproken momenten geëvalueerd met in ieder geval de ouders, de leerkracht en de intern begeleider en dit wordt genoteerd in het leerlingvolgsysteem.

ROK

Mocht er tijdens het MDO gezien worden dat de huidige school niet passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling maar een andere reguliere school mogelijk wel, dan kan de leerling besproken worden binnen een zorgoverleg van het ROK. Dit gesprek is een vorm van intervisie tussen scholen onderling. Aan ouders wordt uitgelegd waarom we de ondersteuningsbehoeften van hun kind met andere scholen willen bespreken.
De IB-er en de schoolbegeleider overleggen of en zo ja welke expertise er nodig is tijdens de ROK-bespreking.

Het dossier wordt besproken binnen de zorgstructuur van het ROK. Hier kan één van de volgende acties uit komen:

- Nieuwe interventies binnen de huidige school op het advies vanuit het ROK;
- Overstap van het kind naar een andere reguliere school binnen het ROK;
- Nogmaals een MDO opstarten om de uitkomsten vanuit het ROK te bespreken en mogelijk een TLV procedure te starten.

De terugkoppeling van het ROK- overleg aan ouders vindt plaats in een gesprek met leerkracht, intern begeleider en schoolbegeleider.

Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Mocht er tijdens het MDO gedacht worden aan een overstap naar een speciale onderwijssetting dan worden de ouders geïnformeerd over de procedure voor de afgifte van een TLV De school dient een aanvraag voor een TLV in bij Onderwijscollectief, die daarover een besluit neemt.

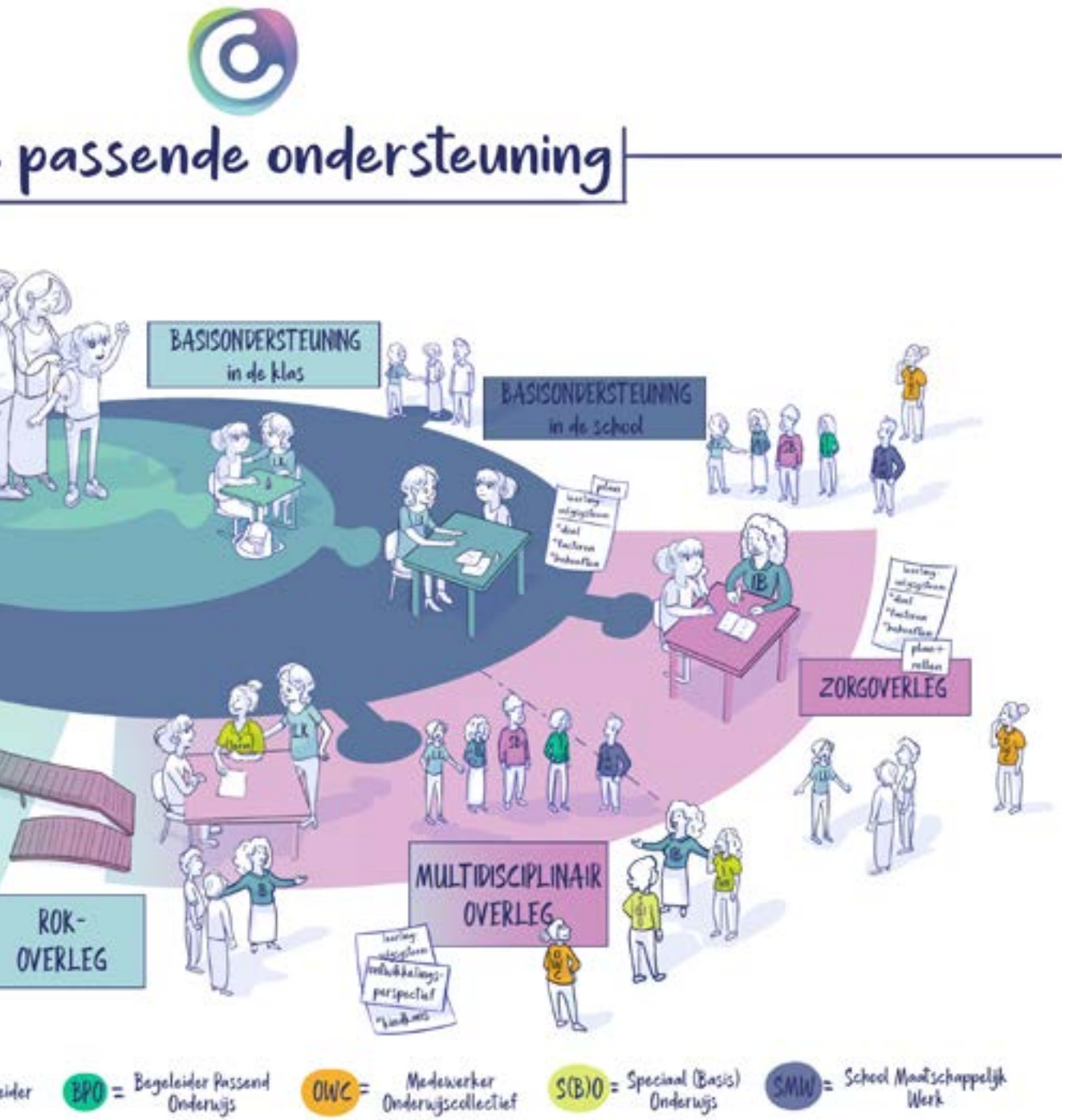

Om dit goed te doen wordt ook aan twee deskundigen gevraagd om een deskundigenverklaring af te geven. Uitgebreide informatie over de TLV procedure vindt u terug in paragraaf 5.6 Toeleiding.

Wat willen we realiseren in 2022-2026?

Het ondersteuningstraject is recent samen met de scholen en zorgpartners opnieuw vormgegeven. De komende jaren willen we onze samenwerking in dit traject verbeteren op de in de eerste alinea genoemde onderdelen zoals een preventieve aanpak, een efficiënt traject en vermindering van bureaucratie. We stimuleren de onderlinge samenwerking tussen scholen in het ROK-overleg. Daar waar het meerwaarde voor kinderen heeft, vindt een bespreking in het ROK plaats, zodat expertise kan worden gedeeld of met elkaar te overleggen of kinderen een overstap naar een andere reguliere school binnen het ROK kunnen maken.

Onderwijscollectief, scholen en haar zorgpartners werken volgens de afspraken in het ondersteuningstraject:

- Organiseren van gezamenlijke sessies met intern begeleiders en zorgcoördinatoren om de werkwijze te implementeren en levend te houden;
- Jaarlijks evalueren van het ondersteuningstraject en dit terugleggen in de deelnemersraden;
- Evaluatiegesprek in elk ROK;
- Eventueel aanpassen van het ondersteuningstraject.

Voortgezet Onderwijs

Schoolbesturen hebben een zorgplicht: zij moeten ervoor zorgen dat elk kind een passende onderwijsplek krijgt, ook als de leerling extra begeleiding en ondersteuning nodig heeft. Deze paragraaf beschrijft de zorgroute naar de verschillende vormen van ondersteuning.

Basisondersteuning en extra ondersteuning

Soms valt een leerling op in de klas, bijvoorbeeld door gedrag, sociaal emotionele ontwikkeling, verzuim of achterblijvende leerprestaties. Ook kan het zijn dat docenten/mentoren/ teamleiders zich zorgen maken om een leerling. In deze situaties wordt de leerling besproken in een leerlingbespreking of het interne ondersteuningsteam van de school.
Elke VO-school beschikt over een intern ondersteuningsteam, onder leiding van de zorgcoördinator van de school. Het ondersteuningsteam wordt door de zorgcoördinator aangevuld met andere betrokken interne deskundigen binnen de school, bijvoorbeeld een mentor, een remedial teacher of orthopedagoog. De zorgcoördinator nodigt ook de begeleider passend onderwijs en de schoolmaatschappelijk werker uit voor het interne ondersteuningsteam. Ook de leerling zelf en de ouders van de leerling worden vaak geraadpleegd.

De samenstelling van het interne ondersteuningsteam kan per school en casus verschillend zijn. Het primaire doel is dat de ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling in kaart wordt gebracht en dat er acties worden ingezet om deze ondersteuning te realiseren. In het interne ondersteuningsteam wordt bepaald welke (groep) leerlingen ondersteuning nodig heeft.

De eerste stap bij de ondersteuning van leerlingen is altijd de inzet van basisondersteuning zo nodig aangevuld met extra ondersteuning (zie paragraaf 5.2 en 5.3). Naar aanleiding van een groeps- en/of leerlingbespreking met de zorgcoördinator kan het voor leerlingen nodig zijn extra aandacht te krijgen op een specifiek onderdeel. De focus ligt daarbij, afhankelijk van de gesignaleerde ondersteuningsvraag, op het inzetten van lichte (preventieve) interventies. De school zorgt voor de uitvoering van de benodigde ondersteuning. Dit valt onder de basisondersteuning (financiering door de school, zie paragraaf 5.2) of onder de extra ondersteuning (financiering door de school aangevuld met middelen die scholen ontvangen van het samenwerkingsverband voor extra algemene basisondersteuning, zie paragraaf 5.3).

Multidisciplinair overleg

Als blijkt dat de basisondersteuning en extra ondersteuning niet toereikend zijn voor de ondersteuningsbehoefte van de leerling wordt in een multidisciplinair overleg (in de praktijk ook wel ‘groot overleg’ genoemd) gekeken wat er nodig is.
De zorgcoördinator organiseert het multidisciplinair overleg gericht op één specifieke leerling en bepaalt welke (externe) expertise erbij aansluit.
Naast de interne ondersteuning kan dit een schoolmaatschappelijk werker, jeugdverpleegkundige of andere betrokkene vanuit de jeugdhulpverlening zijn. Er wordt bepaald wie welke acties moet uitvoeren en wie over de uitvoering de regie heeft. In het geval van jeugdhulp is dit de medewerker die onder verantwoordelijkheid van de gemeente valt. Bij de besprekingen van leerlingen in het ondersteuningsteam worden de leerling en de ouders betrokken.

Het is voor het multidisciplinair overleg mogelijk om de expertise van het samenwerkingsverband in te zetten. Dit kan (vaak als eerste stap) door de inzet van de begeleiders passend onderwijs (BPO). De BPO-er werkt vanuit Onderwijscollectief om de interne ondersteuning op school te versterken. In onderling overleg wordt de BPO-er ingezet om de leerling te begeleiden, docenten te coachen en/of om de ondersteuningsbehoefte van leerlingen (mee) te bepalen. Elke school heeft een vaste BPO-er. Zij helpen de scholen om tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen (zie paragraaf 5.3).

Consultteam

Eerst zetten de scholen al hun mogelijkheden binnen de basis en de extra ondersteuning in om een leerling te ondersteunen. Ook een begeleider passend onderwijs kan in een dergelijk traject worden ingezet. Het consultteam wordt, in samenspraak met de begeleider passend onderwijs, ingezet op het moment dat een school niet meer de ondersteuning kan leveren die een leerling nodig heeft waardoor hij/zij dreigt vast te lopen.

Eén van de twee orthopedagogen uit het consultteam van Onderwijscollectief, wordt gevraagd mee te denken en te adviseren bij de ondersteuningsvraag van school en leerling. Voor de aanvraag van een consult is toestemming van ouders nodig. De school verwerkt de aanvraag in het digitale systeem van het samenwerkingsverband door een recent OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP) van de leerling digitaal aan te leveren. Dit gebeurt nu nog in OnderwijsTransparant. In de eerste helft van de ondersteuningsplanperiode wordt de overstap gemaakt naar het systeem Kindkans.

In het OPP worden van de leerling zijn/haar belemmerende, bevorderende factoren en ondersteuningsbehoeften beschreven en de evaluaties van de eerder gemaakte afspraken, acties en doelen. Naast het aanleveren van het OPP kunnen ook ondersteunende gegevens zoals, o.a. een verslag Persoonlijkheidsonderzoek, intelligentieonderzoek of Onderwijskundig Rapport (OKR) gevraagd worden. Vervolgens wordt een consultoverleg ingepland met alle intern en extern betrokkenen van de leerling. Ook de ouders van de leerling en zo mogelijk ook de leerling zelf, zijn aanwezig bij dit overleg. In dit consultoverleg worden doelen bepaald, wordt een plan opgesteld en na inzet van de acties gezamenlijk geëvalueerd. Dit is een cyclisch proces dat meerdere malen kan worden doorlopen. De zorgcoördinator van de school heeft en houdt gedurende dit hele proces de regie. Het consult kan bijvoorbeeld resulteren in een handelingsadvies aan de school, in specifieke individuele begeleiding, maar ook tot een aanvraag voor een TLV voor het VSO of voor PRO (zie paragraaf 5.6).

Een andere taak van het consultteam is het meedenken en adviseren bij de overgang tussen het primair en het voortgezet onderwijs. In hoofdstuk 6.3 komt dit uitgebreid aan bod. Ouders zijn altijd inhoudelijk op de hoogte van en betrokken bij de inzet vanuit het consultteam.

Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Als de school niet langer een passende plek kan bieden, ook niet met externe ondersteuning, begeleidt de school ouders en leerlingen naar een passende plek op een andere school. Dit is in eerste instantie een andere school voor regulier onderwijs. Wanneer de onderwijsbehoeften van een leerling wijzen op een (eventuele) overstap naar

Voortgezet onderwijs

Voortgezet Speciaal Onderwijs of praktijkonderwijs, dan wordt het samenwerkingsverband vroegtijdig betrokken. In de praktijk zal de BPO-er en/of het consultteam in veel gevallen echter al betrokken zijn.

De school doet een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring (nu nog in OnderwijsTransparant en straks in Kindkans) waarna het samenwerkingsverband deze aanvraag gaat onderzoeken. Dit betekent dat nogmaals goed wordt gekeken naar de ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling, de acties die zijn ingezet en de deskundigen die zijn geraadpleegd. Het samenwerkingsverband kan in dit kader besluiten om nog verder aanvullend onderzoek te doen of de casus met gerichte adviezen terug te leggen bij de aanvragende school wanneer op de huidige school nog niet alle mogelijkheden zijn ingezet. Wanneer het samenwerkingsverband besluit om een toelaatbaarheidsverklaring af te geven wordt ook aan twee deskundigen gevraagd om een deskundigenverklaring af te geven. Paragraaf 5.6 werkt dit verder uit.

5.2 BASISONDERSTEUNING

Scholen en schoolbesturen hebben de verantwoordelijkheid voor het vormgeven van de basisondersteuning op de scholen. Scholen moeten voldoen aan het kwaliteitskader van de inspectie. Elke school is anders, maar elementen van de basisondersteuning zijn voor alle scholen gelijk. Dan gaat het bijvoorbeeld over het opstellen en gebruik maken van protocollen, het inrichten van de interne zorg in de school (zorgadviesteam, IB-er/ zorgcoördinator) en ondersteuning kunnen bieden bij lichte preventieve interventies zoals lees- en spellingsproblemen, lichte gedragsproblematiek, etc. Belangrijk hierbij zijn de schoolondersteuningsprofielen die het niveau van basisondersteuning van een school beschrijven. De basisondersteuning wordt geheel bekostigd uit de reguliere middelen van elke school. Aanvullend op de basisondersteuning, organiseren scholen extra ondersteuning (zie paragraaf 5.3).

In de praktijk zien we dat het lastig is om strakke afspraken te maken over basisondersteuning. Er bestaan verschillende definities van de onderdelen en er zijn veel containerbegrippen. Ook zien we dat er een verschil is tussen de papieren werkelijkheid en de daadwerkelijke invulling. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het lerarentekort. Bij uitval is er regelmatig geen goede vervanging mogelijk, waardoor assistenten voor de klas staan. Of een school beschikt wel zelf over specialisten, maar zij kunnen niet worden vrij geroosterd voor het bieden van extra ondersteuning. Samen met schoolbesturen zoeken we naar de mogelijkheden die er wel zijn. Een belangrijke opgave voor de komende vier jaar is om hier scherpe en meetbare afspraken over te maken zodat voor iedereen helder is wat er van elkaar mag worden verwacht. Op deze manier is ook voor leraren, ouders en leerlingen helder wat de basisondersteuning inhoudt en welke extra ondersteuning de scholen bieden.

Vanuit de landelijke evaluatie Passend Onderwijs uit 2020 is een aantal verbeterpunten benoemd voor de basisondersteuning. Er wordt een landelijke norm ontwikkeld voor basisondersteuning die helder maakt wat minimaal van elke school en de leraren wordt verwacht en wat daarvoor randvoorwaardelijk nodig is (verbeterpunt 14). Deze norm is op dit moment nog niet beschikbaar. Verbeterpunt 6 is hieraan verbonden. Dit punt beschrijft de verplichting voor scholen om goede informatie over het ondersteuningsaanbod in de schoolgids op te nemen.

In de landelijke evaluatie is geconstateerd dat het belangrijk is dat er een continu gesprek in scholen plaatsvindt tussen schoolleiders, leraren en andere professionals over hoe de basis- en extra ondersteuning kan worden gerealiseerd (verbeterpunt 15). De verbeterpunten worden momenteel vanuit het ministerie van OCenW uitgewerkt in handreikingen en wetsvoorstellen. Wanneer deze beschikbaar komen werken wij dit voor ons samenwerkingsverband uit.
Het op orde hebben van de basisondersteuning is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Samenwerkingsverbanden bepalen echter met de scholen wat de norm is voor de basisondersteuning. We scherpen de afspraken uit onze vorige ondersteuningsplannen in dit ondersteuningsplan aan.

Primair Onderwijs

Binnen ons samenwerkingsverband hebben we in het vorige ondersteuningsplan afspraken gemaakt over het streefniveau van de basisondersteuning. In afwachting van de landelijke norm, blijven we dit niveau als basis hanteren. We hebben de onderdelen overzichtelijk geordend en aangevuld met de eisen die de onderwijsinspectie aan scholen stelt, zodat het voor iedereen inzichtelijk is wat het minimale streefniveau voor onze basisscholen is.

Scholen hebben hun basisondersteuning op orde als:
- De basiskwaliteit volgens de onderwijsinspectie voldoende is;
- De onderwijsondersteuning op school goed is georganiseerd;
- De school preventieve en licht curatieve interventies kan aanbieden.

Dit betekent het volgende:

Basiskwaliteit

Dit aspect van de basisondersteuning verwijst naar het oordeel van de onderwijsinspectie over de kwaliteit van de school. Wij willen dat alle scholen het inspectieoordeel voldoende of goed hebben op hun basiskwaliteit.
Het voldoen aan de basiskwaliteit van de onderwijsinspectie is een primaire verantwoordelijkheid van de school/schoolbestuur. Voor de meeste scholen in ons samenwerkingsverband geldt dat de onderwijsinspectie deze kwaliteit voldoende of goed heeft bevonden Het samenwerkingsverband zal, op verzoek en in overleg met de schoolbesturen, ondersteuning bieden om te kunnen voldoen aan deze basiseis.

Organisatie van de onderwijsondersteuning op school

De verantwoordelijkheid voor de organisatie en de kwaliteit van de ondersteuning op de school ligt primair bij de school/schoolbestuur. In het schoolondersteuningsprofiel wordt beschreven welke ondersteuningsmogelijkheden de school biedt, hoe ze die mogelijkheden verder wil ontwikkelen, hoe gebruik gemaakt wordt van externe expertise en met welke ketenpartners wordt samengewerkt. De zorgstructuur van de school en het ondersteuningstraject van Onderwijscollectief liggen in elkaars verlengden.

Preventieve en licht curatieve interventies

Dit derde aspect van de basisondersteuning gaat over alle interventies, die aanvullend zijn op datgene wat de groepsleerkracht in de dagelijkse praktijk aan differentiatie per kind kan bieden. Met deze interventies kan bereikt worden dat ondersteuning aan het kind zoveel mogelijk in de gewone klassensituatie wordt geboden, zodat de inzet van zwaardere vormen van ondersteuning wordt voorkomen. Deze interventies kunnen ook gericht zijn op de terugkeer van leerlingen van het speciaal (basis) onderwijs naar het regulier onderwijs.
In bijlage 4 zijn alle afspraken rondom de basisondersteuning vastgelegd. Dit niveau kan beschouwd worden als het streven naar een minimum basisaanbod dat scholen voor hun leerlingen hebben.

Afspraken Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Scholen geven in de praktijk op verschillende wijze uitvoering aan hun basisondersteuning, ook met uniforme basisafspraken en in de toekomst met landelijke normen. Scholen stellen jaarlijks voorafgaand aan het nieuwe schooljaar samen met het schoolteam hun SOP op. Hier wordt een gezamenlijk format voor gebruikt zodat alle informatie over scholen inzichtelijk en vergelijkbaar is op het niveau van het samenwerkingsverband. Ook de wensen en ontwikkelingen die scholen op termijn hebben om hun ondersteuningsmogelijkheden uit te breiden of te verbeteren worden in het ondersteuningsprofiel opgenomen. Elke school stelt haar SOP beschikbaar aan het samenwerkingsverband. Het is van cruciaal belang dat de school jaarlijks het SOP evalueert en actualiseert. Het samenwerkingsverband maakt met de schoolbesturen de afspraak dat jaarlijks deze evaluatie en actualisatie plaatsvindt.

Alle SOP'S worden gepubliceerd op de website van Onderwijscollectief en besproken in de desbetreffende ROK's. Zo zijn scholen bekend met elkaars expertises en (on)mogelijkheden en kunnen ze samen passend onderwijs realiseren.

Primair Onderwijs

Wat willen we realiseren?

- Op 100% van alle scholen wordt de kwaliteit van het onderwijs als goed of voldoende beoordeeld;
- We ontwikkelen in 2022 een vast format voor de schoolondersteuningsprofielen;
- 100% van de scholen stelt hun schoolondersteuningsprofiel in dit format op en deelt dit met het samenwerkingsverband;
- Onderwijscollectief is een constructieve partner van de scholen ten aanzien van de inrichting en aanscherping van hun basisondersteuning.

Voortgezet Onderwijs

Voortgezet onderwijs

In 2018 zijn voor Voorne-Putten en Rozenburg afspraken gemaakt over de basisondersteuning, die de scholen hebben verwerkt in hun schoolondersteuningsprofielen. Deze norm hanteren we voor 2022-2026 als basis, in afwachting van de landelijke norm. Scholen hebben hun basisondersteuning op orde als:

- De basiskwaliteit volgens de onderwijsinspectie voldoende is;
- De onderwijsondersteuning op school goed is georganiseerd;
- De school preventieve en licht curatieve interventies kan aanbieden.

In bijlage 5 zijn alle afspraken rondom de basisondersteuning VO vastgelegd.

Basiskwaliteit

Dit aspect van de basisondersteuning verwijst naar het oordeel van de onderwijsinspectie over de kwaliteit van de school. Voor de meeste scholen geldt dat de onderwijsinspectie deze kwaliteit voldoende of goed heeft bevonden. Het voldoen aan de basiseisen van de onderwijsinspectie is een primaire verantwoordelijkheid van de school/schoolbestuur. Het samenwerkingsverband zal, op verzoek en in overleg met de schoolbesturen, ondersteuning bieden om te kunnen voldoen aan deze basiseis.

Voortgezet onderwijs

De onderwijsondersteuningsstructuur

De interne zorgroute is op scholen planmatig georganiseerd, zodat de ontwikkeling van de leerling gestructureerd in beeld is. Dit gebeurt door tijdige signalering, leerlingbesprekingen en door gerichte ondersteuning aan de leerling. De school beschikt over een ondersteuningsteam. Aan dit overleg wordt naast de medewerkers van de school op afroep deelgenomen door medewerkers vanuit het samenwerkingsverband en/of de jeugdhulp. Bij de besprekingen van leerlingen in het ondersteuningsteam worden de ouders betrokken.

Preventieve en lichte curatieve interventies

Scholen maken voorafgaand aan elk schooljaar een schoolondersteuningsprofiel. Dit profiel biedt inzicht in de wijze waarop de basisondersteuning is ingericht en welke extra ondersteuning een school biedt. De schoolondersteuningsprofielen zijn voor iedereen digitaal toegankelijk. Alle scholen hebben in hun ondersteuningsaanbod preventieve en lichte curatieve interventies.

Onder preventie wordt het geheel van maatregelen verstaan die erop gericht is tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. Ook heeft elke school licht curatieve interventies georganiseerd die structureel beschikbaar zijn voor en/of binnen de school, bijvoorbeeld gericht op het voorkomen en begeleiden van gedragsproblemen.

Voortgezet onderwijs

Wat willen we realiseren?

We zullen in de periode 2022-2026 gestructureerd overleg met VO-scholen over basisondersteuning organiseren, waarbij reflectie, analyse en leren centraal staat. We kijken meer analytisch naar de basisondersteuning en gaan als samenwerkingsverband ook zelf het gesprek aan in kwaliteitsbesprekingen per school. Vanuit de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband gaan we op deze manier het gesprek aan over basisondersteuning: waar gaat het goed en wat zou beter kunnen? Dit gebeurt zowel op uitvoerend niveau (Begeleiders Passend Onderwijs) als op bestuurlijk niveau. Hierbij spelen ook de collegiale visitaties een rol (zie hoofdstuk 4). Deze visitaties geven inzicht in de interne ondersteuning op scholen en geven handvatten voor verdere verbetering van de basisondersteuning en de SOPs.

5.3 EXTRA ONDERSTEUNING ALGEMEEN

Soms is er meer dan de basisondersteuning nodig om de onderwijsbehoeften van leerlingen te begrijpen en/of de juiste aanpak te kunnen realiseren in de klas. Extra onderwijsondersteuning omvat alle vormen en combinaties van onderwijs, ondersteuning en/of (jeugd)hulp die de basisondersteuning overstijgen. Deze extra ondersteuning realiseert de school op eigen kracht en eventueel met het samenwerkingsverband of andere ketenpartners. Het schoolondersteuningsprofiel benoemt welke extra ondersteuning scholen bieden en/of op termijn willen bieden.

Onderwijscollectief levert ook een bijdrage aan de extra ondersteuning, die beschikbaar is voor alle leerlingen en scholen. Deze extra ondersteuning moet bijdragen aan een kwalitatief hoogwaardige ondersteuning van leerlingen op school, waarbij de expertise vanuit Onderwijscollectief aansluit op de expertise en de ondersteuningsstructuur van de school. Wij willen de komende jaren de ondersteuningsvraag vanuit de scholen steeds beter aan laten sluiten bij wat de professionals van Onderwijscollectief kunnen bieden. De extra ondersteuning algemeen valt uiteen in twee onderdelen.

Ten eerste zet het samenwerkingsverband in op het leveren van expertise, die aanvullend is op de basisondersteuning. Het betreft hier bijvoorbeeld de Begeleiders Passend Onderwijs, de schoolbegeleiders, de onderwijskundig adviseurs en overstapcoaches. De precieze invulling voor het PO en VO is hieronder uitgewerkt.

Ten tweede ontvangen de scholen zowel in het primair onderwijs als in het voortgezet onderwijs jaarlijks middelen om extra algemene ondersteuning in te zetten. Dit is de verantwoordelijkheid van de scholen. De extra ondersteuning is aanvullend op de basisondersteuning en maakt ook onderdeel uit van het schoolondersteuningsprofiel.

Primair Onderwijs

Ter ondersteuning van leerkrachten, intern begeleiders/ kwaliteitscoördinatoren en/of de schoolorganisatie heeft Onderwijscollectief veel expertise in huis. In overleg met scholen en besturen wordt bekeken of onze expertise aansluit bij de actuele ondersteuningsvragen. Leidend principe daarbij is dat leerkrachten het verschil maken, dat we hen willen ondersteunen en daarmee thuisnabij onderwijs mede mogelijk maken. De onderwijskundig adviseurs, begeleiders passend onderwijs en schoolbegeleiders van Onderwijscollectief leveren ieder vanuit hun eigen rol, expertise en verantwoordelijkheid een bijdrage om dit te realiseren.

Onderwijskundig adviseurs

De onderwijskundig adviseurs van Onderwijscollectief zijn ieder verbonden aan enkele ROK's. In een coördinerende rol, ondersteunen zij de schoolbegeleiders en scholen, bewaken gemaakte afspraken en adviseren het MDO' en andere overleggen binnen 'hun' ROK's. De onderwijskundig adviseurs zijn daarnaast actief op het gebied van beleidsontwikkeling. Ze ontwikkelen samen met gemeenten en andere partners projecten op het gebied van passend onderwijs die staan benoemd in het jaarplan van het samenwerkingsverband.

Begeleiders passend onderwijs (BPO-er)

De begeleiders passend onderwijs hebben ieder hun eigen expertise (bijvoorbeeld jonge kind, leer -en ontwikkeling, gedrag, lezen/spelling). Zij leveren op basis van die expertise hun eigen bijdrage in de ondersteuningsroute. Dit in de vorm van advies en begeleiding op maat en op aanvraag van de scholen van Onderwijscollectief. BPO-ers zijn niet aan een specifiek ROK verbonden en kunnen door elke school en door elk ROK gevraagd worden voor ondersteuning.

Schoolbegeleiders

De schoolbegeleiders van Onderwijscollectief zijn opgeleid tot orthopedagoog (generalist) of (GZ-)

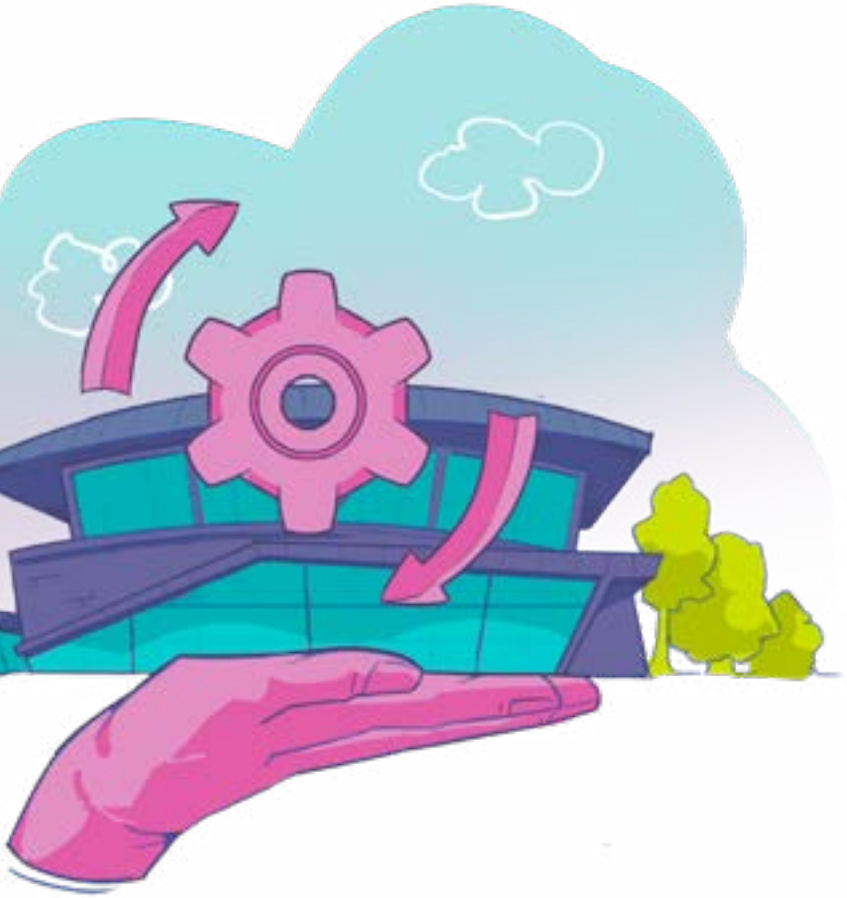

psycholoog/schoolpsycholoog. Ze adviseren de intern begeleiders en leerkrachten binnen een ROK. Samen met de intern-begeleider van de betrokken school geeft de schoolbegeleider inhoud aan de 'ondersteuningsroute' zoals die binnen het SWV is afgesproken. De schoolbegeleider is altijd betrokken bij een zorg- of multidisciplinair overleg wanneer er specifieke ondersteuningsvragen van een kind aan de orde zijn. Waar nodig wordt aanvullend onderzoek gedaan om de ondersteuningsvraag goed in beeld te krijgen en bij te dragen aan de oplossing. Ook worden er adviezen op groepsniveau gegeven.

De schoolbegeleiders hebben in het ROK en binnen de scholen ook de rol van constructieve partner. Dit betekent dat ze overkoepelend op het niveau van de school/het ROK adviezen geven over de basis en extra ondersteuning van de scholen. De schoolbegeleider neemt daarmee deel aan het primaire proces, maar kan ook op afstand reflecteren op de school/het ROK en gerichte adviezen geven. Het samenwerkingsverband bundelt deze bevindingen van de schoolbegeleiders en bespreekt dit ook op het bestuurlijk niveau (als onderdeel van de kwaliteitscyclus).

Samenwerking in ROK's

Zoals gezegd is ons uitgangspunt om voor (steeds meer) kinderen thuisnabij onderwijs mogelijk te maken. Voor het primair onderwijs betekent dit dat kinderen zoveel als mogelijk onderwijs volgen, in hun eigen dorp of wijk. Scholen binnen een dorp of wijk werken daarom samen in een ROK (Regionaal Overleg Kwaliteit). Ons samenwerkingsverband is verdeeld in 13 ROK's, 12 lokaal samenwerkende ROK's van reguliere scholen en een ROK van regionaal samenwerkende SO en SBO scholen.

De ROK's zijn in de vorige planperiode gestart. In een aantal ROK's verloopt de samenwerking goed, maar er zijn ook ROK's waar de samenwerking stagneerde. In 2021 is daarom een aantal wijzigingen doorgevoerd. Het eigenaarschap van de ROK's is belegd bij de schoolbesturen, waarbij het samenwerkingsverband als partner aanschuift.

De schoolbesturen en het samenwerkingsverband hebben met de ROK's de volgende ambities:

- Het ROK is een werkwijze om te komen tot inclusiever onderwijs en kansengelijkheid door thuisnabij onderwijs in de wijk te realiseren;
- Het ROK is een kenniscentrum waarin grensoverstijgend van en met elkaar wordt geleerd zodat partijen elkaar versterken. Partijen kennen elkaars expertise en zoeken elkaar actief op als dat preventief, dan wel curatief nodig is om een kind thuisnabij onderwijs te (blijven) bieden;
- Het ROK is het platform waarin scholen en maatschappelijke organisaties uit de wijk samen het passend onderwijs in de wijk vormgeven. De partijen in het ROK weten wat er in de wijk nodig is en zijn samen verantwoordelijk om hier initiatief in te nemen, bijvoorbeeld door het inrichten van wijkgerichte projecten;
- Door deze kind- en wijkgerichte aanpak kunnen de betrokken partijen samen sneller en preventiever multidisciplinaire ondersteuning bieden aan alle kinderen in de wijk, met als doel minder schoolwisselingen en minder verwijzingen.

ROK samenwerking op zorgniveau

Elke school doet mee aan het IB-netwerk van het ROK en is aanwezig tijdens de afgesproken overlegmomenten.

De samenwerking en bespreking van kinderen in het ROK door intern begeleiders valt onder de reguliere taken en de basisondersteuning van elke school. Elk ROK heeft een vaste schoolbegeleider en onderwijskundig adviseur die kan aansluiten.

ROK-budget en samenwerking

Om passend onderwijs ook daadwerkelijk in de wijk te kunnen organiseren is er voor 12 ROK's een ROK-budget beschikbaar. Voor ROK 13 (SO/SBO) kan financiering van ROK-plannen uit een ander budget plaatsvinden, zoals innovatie of speciale doelgroepen. Voor het ROK-budget hebben we duidelijke kaders afgesproken en vastgelegd over de wijze dat deze middelen doelmatig worden ingezet.

De kaders en de financiering van de ROK's zijn niet in beton gegoten, we ontdekken samen wat wel en wat niet werkt. De bovenstaande werkwijze beschrijft dan ook de huidige afspraken. Eind 2022 evalueren wij de ROK samenwerking en het ROK-budget opnieuw, en besluiten dan hoe wij dit in de toekomst verder vorm gaan geven.

Ondersteuningsbudget Schoolorganisatie PO

Thuisnabij onderwijs wordt in de klas mogelijk gemaakt. Met het Ondersteuningsbudget Schoolorganisatie kunnen schoolbesturen zelf keuzes maken hoe zij hun scholen versterken om passend onderwijs mogelijk te maken. De middelen zijn bedoeld voor extra ondersteuning en dus niet voor de basisondersteuning.

Jaarlijks wordt in de begroting een vast bedrag per leerling ter beschikking gesteld. We monitoren jaarlijks vanuit de verantwoordingsinformatie waaraan het budget besteed is, en gaan met elkaar in gesprek over de besteding.

Wat willen we realiseren?

- De leerkracht kan aansluiten op de onderwijsbehoeften van de leerlingen;
- Scholen worden versterkt en zetten een adequate ondersteuningsstructuur neer op school;
- We meten de tevredenheid bij scholen en/of ouders/leerlingen over inzet van begeleiders passend onderwijs en schoolbegeleiders. We gaan over de uitkomsten intern en met onze scholen en besturen in gesprek, zodat een compleet beeld ontstaat (zie ook onze kwaliteitscyclus in hoofdstuk 4);
- 90% van de intern begeleiders is tevreden over de inzet van de schoolbegeleiders;
- Uit een representatieve steekproef blijkt dat 90% van de ouders tevreden is over de ondersteuning vanuit Onderwijscollectief;
- Ouders hebben inzicht in het zorgdossier bij Onderwijscollectief.

Voortgezet Onderwijs

Ter ondersteuning van docenten, zorgcoördinatoren en/of de schoolorganisatie heeft Onderwijscollectief veel expertise in huis. In overleg met scholen en besturen wordt bekeken of onze expertise aansluit bij de actuele ondersteuningsvragen. Leidend principe daarbij is dat docenten het verschil maken, dat we hen willen ondersteunen en daarmee thuisnabij onderwijs mede mogelijk maken. De inzet van Onderwijscollectief valt voor extra ondersteuning algemeen VO uiteen in:

- Begeleiders Passend Onderwijs
- Voortijdig schoolverlaters: overstapcoaches en loopbaanoriëntatie- en begeleiding
- Schoolmaatschappelijk werk
- Ondersteuningsbudget Schoolorganisatie VO

Begeleiders Passend Onderwijs

Hoe is het nu georganiseerd?

Onderwijscollectief beschikt over begeleiders passend onderwijs (BPO) die de scholen ondersteunen bij het vormgeven en uitvoeren van passend onderwijs. Elke reguliere VO-school heeft een vaste BPO-er. Zij helpen de scholen om tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. De begeleiders passend onderwijs maken integraal onderdeel uit van de ondersteuningsteams op scholen. Zij hebben hierin de positie en rol van constructieve partner.

BPO-ers zijn generalisten met veel expertise in het begeleiden van specifieke ondersteuningsbehoeften van leerlingen. BPO-ers worden ingezet als aanvulling op de basisondersteuning van de school. Met de beschikbare expertise kunnen ze direct ondersteuning bieden aan leerlingen en aan schoolteams.

Wat willen we realiseren in 2022-2026?

Verdere professionalisering

BPO-ers volgen opleidingen om hun expertiseniveau (en daarmee die van het samenwerkingsverband) aanzienlijk te verhogen (onder meer autisme, omgaan met gedrag). Ook gaan BPO-ers meer kennis opdoen over gespecialiseerd onderwijs.

Inzet op de extra ondersteuning

In de praktijk zien we nu dat een aantal BPO-ers taken uitvoert die onder de basisondersteuning van de scholen vallen. BPO-ers worden niet meer ingezet in de basisondersteuning, maar zetten hun expertise in als aanvulling op de basisondersteuning die de scholen zelf bieden

Voortgezet onderwijs

Flexibele en vraaggerichte inzet

We gaan BPO-ers flexibeler en meer vraaggericht inzetten. In de praktijk zal dit inhouden dat elke school zijn vaste BPO-er houdt, die als generalist alle extra ondersteuning kan blijven bieden. De BPO-er kan samen met de school besluiten om specifieke ondersteuning van een andere BPO-er in te zetten. Om deze flexibilisering mogelijk te maken zullen alle BPO-ers voor een deel van hun tijd flexibel en vraaggestuurd op andere scholen worden ingezet.

Meer inzet op leraren en teams

De BPO-ers gaan zich richten op de leraren en de teams. Dit leidt tot vergroting van de handelingsbekwaamheid van de school zelf en het stroomlijnen van de ondersteuningsroute binnen de school. Dit zal samen met de scholen worden vormgegeven.

Versterking van de samenwerking in de zorgstructuur op school

We gaan de samenwerking tussen de BPO-ers, de orthopedagogen en de zorgcoördinatoren van de scholen versterken. Dit doen we onder andere door regelmatig gezamenlijk te reflecteren op de zorgstructuur van de school. Ieders expertise wordt dan beter benut. Ook zullen we deze samenwerking benutten om gezamenlijk te reflecteren op de inrichting van de interne ondersteuningsstructuur op de scholen.

Versterking van de rol van constructieve partner

We versterken de rol van constructieve partner, met meer reflectie richting de scholen. De begeleiders passend onderwijs zijn veel aanwezig op de scholen en hebben daardoor een goed beeld van de basisondersteuning

Voortgezet onderwijs

en de wijze waarop de ondersteuning in de school is georganiseerd. De BPO-ers gaan hier samen met de zorgcoördinator van de school actief op reflecteren: wat valt op bij de zorgstructuur van de school? Wat gaat goed en wat kan beter? Waar kan het samenwerkingsverband de school ondersteunen en hoe kan de school nog verder versterken? Wat gaat goed in de basis-/extra ondersteuning en wat kan beter?

Voortijdig schoolverlaters: overstapcoaches en loopbaanoriëntatie- en begeleiding

Hoe is het nu georganiseerd?

Onderwijscollectief is deelnemer van het Programma Voortijdig Schoolverlaten in Rijnmond. Het programma VSV heeft als doel het bestrijden van Voortijdig Schoolverlaten (VSV) in de regio Rijnmond. In 2020 is het nieuwe programma 2020-2024 vastgesteld. De doelen in het programma worden bereikt door een intensieve samenwerking tussen gemeenten, samenwerkingsverbanden en zeven MBO-scholen in regio Rotterdam-Rijnmond. Het programma wordt structureel gefinancierd vanuit de Rijksoverheid. Met het programma wordt het verlagen van de percentages VSV'ers in de regio Rijnmond nagestreefd. De doelgroep zijn -met name- kwetsbare jongeren van 18 tot 23 jaar. In 2024 vindt in regio Rijnmond de evaluatie plaats van het huidige programma en dit zal naar verwachting leiden tot een nieuw programma.

Onderwijscollectief richt zich vooral op overstapcoaching voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben bij het maken van de overstap van V(S)O naar MBO of bij een afgebroken HAVO/VWO naar een vervolgstap.

Het betreft extra inzet voor leerlingen die te maken hebben met problemen in meerdere leefgebieden. Naast het programma VSV in de regio Rijnmond, neemt Onderwijscollectief hiervoor ook actief deel aan het regionale overleg VO-MBO.

Wat willen we realiseren in 2022-2026?

Doelstelling overstapcocaches

De doelstelling is dat 100% van de leerlingen die begeleid worden op 1 oktober ingeschreven staat op een vervolgopleiding.

Loopbaanoriëntatie en –begeleiding

Tot 2021 lag het zwaartepunt bij bestrijden van VSV op overstapcoaching waar de leerling centraal staat. Vanaf 2022 zetten we ook in op versterking van de scholen zelf door middel van deskundigheidsbevordering en maatwerkondersteuning in het kader van loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB). Hierbij wordt aangesloten bij de behoeften van de VO-scholen.

Schoolmaatschappelijk werk

Hoe is het nu georganiseerd?

Het schoolmaatschappelijk werk op de VO-scholen wordt gezamenlijk gefinancierd: 50% door gemeenten, 25% door de reguliere VO-scholen en 25% door het samenwerkingsverband.

De uitvoering gebeurt door een externe partij, onder regie van de gemeente en in afstemming met de scholen en het samenwerkingsverband. Dit is anders georganiseerd dan bij het primair onderwijs. Daar wordt het school-maatschappelijk werk voor basisonderwijs volledig door gemeenten gefinancierd.

Voortgezet onderwijs

De schoolmaatschappelijk werker heeft hierbij vier kerntaken:

- Preventieve, kortdurende hulpverlening voor lichte problematiek;
- Signaal- en verwijsfunctie die zorgt voor verbinding tussen de school, voorzieningen en de gemeentelijke jeugdhulpverlening/lokaal zorgnetwerk;
- Schoolondersteuning, onder andere door een consultatiefunctie richting onderwijzend personeel;
- Registratie en rapportage, bijvoorbeeld het terugkoppelen van informatie naar zorgcoördinatoren.

Wat willen we realiseren in 2022 - 2026?

Strakkere sturing

Belangrijk is dat het schoolmaatschappelijk werk goed aansluit op de behoeften van de scholen. Met name de aansluiting op de jeugdhulp en op de interne zorgroutes van scholen is hierbij belangrijk. We gaan in afstemming met gemeenten, scholen en het schoolmaatschappelijk werk concrete prestatie-eisen opstellen, waar we op gaan sturen.

Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO

Hoe is het nu georganiseerd?

De VO-scholen ontvangen twee aparte stromen middelen vanuit het samenwerkingsverband: het ‘Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO’ (deze paragraaf) en de VMBO-ondersteuningsmiddelen (zie paragraaf 5.4).

Thuisnabij onderwijs wordt in de klas mogelijk gemaakt. Met het ‘Ondersteuningsbudget schoolorganisatie’ kunnen schoolbesturen zelf keuzes maken hoe zij hun scholen versterken om passend onderwijs mogelijk te maken.

Voortgezet onderwijs

De middelen zijn bedoeld voor extra ondersteuning en kunnen dus niet ingezet worden voor de basisondersteuning. Op basis van historische gegevens, vindt de verdeling plaats van het budget over de VO-scholen. We monitoren jaarlijks vanuit de verantwoordingsinformatie waaraan het budget besteed is en gaan met de scholen en met elkaar (scholen en samenwerkingsverband) in gesprek over de besteding.

Wat willen we realiseren in 2022 - 2026?

Nieuwe verdeelsleutel verdeling ‘Ondersteuningsbudget schoolorganisatie VO’

Het ‘Ondersteuningsbudget schoolorganisatie’ wordt nu verdeeld op basis van de voormalige rugzakken. In 2022 gaan we met de scholen/schoolbesturen in gesprek voor de financiering vanaf het jaar 2023. In 2023 hanteren we vervolgens een verdeelsleutel die op de actualiteit is gebaseerd.

Doelmatige besteding van middelen

We zetten scherper in op de verantwoording van de middelen. De beschikking wordt voorzien van prestatie-eisen die de scholen verplicht om jaarlijks verantwoording af te leggen over de inzet van deze middelen. De doelmatige besteding van middelen staat centraal.

5.4 EXTRA ONDERSTEUNINGS-ARRANGEMENTEN

Naast de extra ondersteuning die beschikbaar is voor alle leerlingen en scholen, heeft Onderwijscollectief een aantal vormen van extra ondersteuning deels voor individuele leerlingen, deels voor specifieke doelgroepen.

PO Specifieke doelgroepen Intern aanbod.

Arrangementen Maatwerk

Met de uitvoering van 'Maatwerk' willen we voorkomen dat op een school handelingsverlegenheid ontstaat, doordat het onderwijs aan een kind niet passend gemaakt kan worden door inzet binnen het bestaande ondersteuningsaanbod. De kans bestaat dan dat een kind naar het S(B)O wordt verwezen, terwijl er nog wel mogelijkheden zijn om binnen het regulier onderwijs op basis van maatwerk passende ondersteuning te bieden.

Maatwerk wordt zoveel mogelijk preventief en kortdurend ingezet, zodat het kind thuisnabij onderwijs blijft volgen binnen de eigen wijk. Het is nadrukkelijk geen permanente inzet, maar een inzet om de school te versterken om zelf de passende ondersteuning te leveren. In de praktijk zullen intern begeleider, leerkracht en een professional van Onderwijscollectief samen formuleren welk ondersteuningsaanbod nodig is en hoe dit georganiseerd kan worden.

Inzet van maatwerk gebeurt alleen als:

- Er een duidelijk doel is voor deze inzet;
- Er bepaald wordt hoe lang (aantal uur per week en aantal weken) de inzet duurt;
- Duidelijk is door wie deze uitgevoerd zal worden;
- Er afspraken zijn over hoe en wanneer er geëvalueerd zal worden en op welke wijze de school de ondersteuning na inzet van het arrangement overneemt.

We evalueren de inzet van al het maatwerk jaarlijks om te bepalen of het maatwerk op de juiste manier wordt ingezet, en of er bijstelling van de kaders nodig is.

Primair Onderwijs

Arrangementen voor leerlingen met een fysieke beperking

Om Passend Onderwijs binnen de reguliere setting te faciliteren voor kinderen met een fysieke ondersteuningsbehoefte (vaak een lichamelijke beperking) is een apart budget beschikbaar.

De meeste arrangementen worden vormgegeven door het inzetten van uren assistentie in de groep gecombineerd met het gebruik maken van de expertise van de begeleider passend onderwijs en ergotherapeuten. In een aantal gevallen gaat het om een combinatie met inzet via ouders (PGB) en inzet via Jeugdhulp. Met een veranderende inzet van de ROK-middelen zullen we in deze ondersteuningsplanperiode onderzoeken of deze inzet als apart arrangement noodzakelijk blijft.

Impulsklas

De impulsklas is voor kinderen die het in de klas moeilijk hebben door hun werkhouding en gedrag en waarbij ouders een belangrijke rol willen spelen om dit te veranderen. Met de impulsklas willen we kinderen een extra impuls in hun ontwikkeling geven, om zo (vroegtijdig) te voorkomen dat problemen groter worden en kinderen gespecialiseerd onderwijs nodig hebben.

In de impulsklas verbeteren kinderen hun werkhouding en gedrag. Dat doen ze samen met één van hun ouders, een dagdeel in de week gedurende 12 weken. De kinderen hebben zelf gedragsdoelen opgesteld, met hulp van hun ouders en leerkracht. In de impulsklas werken ze aan hun doelen met hun eigen schoolwerk, geholpen door speciale impulsklasbegeleiders èn door hun ouders. De overige vier dagen wordt er volop geoefend in de eigen klas.

Primair Onderwijs

De impulsklasbegeleiders werken intensief samen met de kinderen, ouders, leerkracht en intern begeleider. Bijzonder aan de Impulsklas is dat een ouderbegeleider de ouders helpt en ondersteunt bij opvoed- en ondersteuningsvragen. Het gaat hier om (preventieve) jeugdhulpvraagstukken. Zo wordt het kind en het gezin ook binnen hun eigen context ondersteund. In 2020 heeft een onderzoek aangetoond dat na de impulsklas het welbevinden van de kinderen sterk is verbeterd, er minder conflicten zijn met de leerkracht, er minder afhankelijkheid van het kind naar de leerkracht toe is en tegelijk juist meer nabijheid. In de schoolresultaten op rekenen, lezen en spelling zijn er significante positieve verschillen zichtbaar tussen voor en na de impulsklas.

Specifieke doelgroepen Extern aanbod.

Arrangementen voor leerlingen met Epilepsie.

De ambulant onderwijskundig begeleiders van het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE) adviseren en begeleiden kinderen en jongeren met epilepsie in heel Nederland. Dit geldt voor het basisonderwijs (BaO), het gespecialiseerd onderwijs (SBO, SO en VSO), het voortgezet onderwijs (VO) en het middelbaar beroepsonderwijs (MBO). Samen met de betrokken leerkracht(en), intern begeleiders, schoolleiders, medische professionals en de ouders van deze leerlingen wordt een doelgerichte aanpak opgesteld. Specifieke informatie over de aanpak en de aanvraag van begeleiding is te vinden op www.lwoe.nl.

Arrangementen voor leerlingen met een visuele beperking.

De ambulant onderwijskundig begeleiders (aob-er) van Visio helpen leerlingen met een visuele beperking om zo goed mogelijk deel te kunnen nemen aan het reguliere

onderwijs. Hij of zij biedt bijvoorbeeld advies aan leraren over een geschikte lesomgeving en het aanpassen van lesmateriaal. Dankzij de richtlijnen, adviezen en aangeleerde vaardigheden kan de leerling samen met zijn goedziende klasgenoten deelnemen aan het onderwijs. Specifieke informatie over de aanpak en de aanvraag van begeleiding is te vinden op www.visio.org.

Arrangementen voor leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking.

Auris geeft begeleiding in het primair onderwijs aan leerlingen die doof of slechthorend zijn of een taalontwikkelingsstoornis hebben. De begeleiding is voor de leerling en de leraar. Wanneer een kind voldoet aan de richtlijn toelaatbaarheid voor begeleiding vanuit Auris, dan krijgt het kind vanuit hen een onderwijsarrangement toegewezen. De school kan dit aanvragen bij Auris. Bij een ondersteuningsarrangement blijft het kind op de reguliere basisschool. Zo kan het kind de lessen gewoon blijven volgen en krijgen de leraar en leerling extra ondersteuning vanuit Auris. Bijvoorbeeld in de vorm van voorbereidende begeleiding op lezen en taal. Specifieke informatie over de aanpak en de aanvraag van begeleiding is te vinden op www.auris.nl en www.kentalis.nl.

Voortgezet onderwijs

In het Voortgezet Onderwijs bestaat een aantal onderdelen die specifiek zijn gericht op leerlingen of groepen leerlingen. Het betreft:

- Rochade
- VMBO-supportgroep
- Praktijkonderwijs
- VMBO-ondersteuningsmiddelen

Rochade

Hoe is het nu georganiseerd?

Rochade is een reboundvoorziening waaraan leerlingen maximaal drie dagen per week deelnemen. Dit gebeurt altijd in combinatie met en onder begeleiding van een programma op de school van inschrijving en met als uiteindelijk doel terug te keren naar de school van herkomst. De school van herkomst houdt dus de verantwoordelijkheid voor het onderwijsproces.

Rochade biedt onderwijs en training aan een groep waaraan maximaal tien leerlingen gelijktijdig kunnen deelnemen. Op jaarbasis maken gemiddeld zeventien leerlingen gebruik van Rochade. Op Rochade zijn vanuit Onderwijscollectief een docent, een coach en een orthopedagoog werkzaam.

In 2021 vond een inspectieonderzoek plaats. De inspectie constateerde dat de onderwijskwaliteit van Rochade (ruim) voldoende is. De begeleiding is zo ingericht dat de leerlingen zeer intensief ondersteund worden in het werken aan hun persoonlijke doelen. Deze doelgerichte aanpak vindt altijd plaats in afstemming met de leerling, ouders en de school.

In 2021 is Rochade geëvalueerd. Praktisch alle scholen hebben minimaal één keer gebruik gemaakt van een arrangement op Rochade in de periode 2019-2021. Rochade voorziet als extern aanbod in een behoefte van de VO-scholen van Onderwijscollectief. Scholen geven aan heel tevreden te zijn over de voorziening. Mede door de actieve betrokkenheid van de school van herkomst (verantwoordelijk voor lesstof en 2 dagen onderwijs) was er in het schooljaar 2019-2020 een terugkeerpercentage van ongeveer 75%. Scholen geven daarnaast aan meer preventief te handelen en schakelen daarbij vaker medewerkers van het samenwerkingsverband in (begeleiders passend onderwijs en consultteam).

Voortgezet onderwijs

Wat willen we realiseren in 2022-2026?

Kwaliteitszorg Rochade

We hechten veel waarde aan de systematische bewaking van de kwaliteit van Rochade en zullen deze daarom verder versterken. Dit doen we door een jaarlijkse cyclus in te richten met het maken van een jaarplan, het uitvoeren en evalueren van dit plan. Om goed te kunnen evalueren, investeren we in de gestructureerde registratie van gegevens. We realiseren een gestandaardiseerd format voor de intake van leerlingen, zodat er bij de start een goed beeld is van de ondersteuningsvragen van leerlingen die bij Rochade worden aangemeld. Ook organiseren we tussentijdse gesprekken met de leerlingen om te bepalen welke interventies werken en welke minder succesvol zijn. Op deze manier kunnen we tussentijds zo mogelijk de interventies aanpassen. Ook na elk traject vindt een evaluatie plaats. We kijken naar de ingezette ondersteuning en het verloop van de terugplaatsing naar school. Daarnaast monitoren we de duurzaamheid van de terugplaatsing. Ook zorgen we voor inzicht in de kwaliteit van het didactisch handelen van de docent op Rochade en de benodigde kennis van gedragsproblematiek.
Op deze manier verzamelen we zowel kwantitatieve als kwalitatieve data op basis waarvan we continu evalueren, leren en bijstellen.

In een jaarverslag blikken we terug op het jaarplan, het uitvoeren en evalueren van dit plan. Op basis hiervan stellen we zo nodig de koers bij voor het volgende jaar.

Inhoudelijke kwaliteitsontwikkeling Rochade

- We bekijken, samen met scholen, hoe Rochade nog meer toegevoegde waarde kan bieden op de ondersteuningsbehoefte van scholen. Belangrijk hierbij is dat scholen altijd betrokken blijven bij de leerling en dat de mogelijkheid tot terugkeer naar de school aanwezig is.
- De expertise van Rochade kan nog meer worden benut door vaker te observeren tijdens lessen op de scholen, zodat handelingsadviezen kunnen worden gegeven aan de docenten en de leerlingen.
- De terugplaatsing van Rochade naar school van herkomst blijven we goed begeleiden.
- We benutten de expertise van Rochade beter door meer feedback te geven aan scholen: wat is goed gegaan in de ondersteuning aan deze leerling op de school en wat had beter gekund, zowel voor de specifieke leerling als voor de bredere ondersteuning in de school?
- We zorgen voor kennismaking tussen Rochade en voortgezet speciaal onderwijs, om zo elkaars werelden te leren kennen en van elkaars expertise gebruik te maken.
- We verduidelijken de processen: hoe komen de leerlingen binnen, welke interventies zijn mogelijk binnen Rochade en hoe vindt de terugplaatsing plaats?
- We stellen een veiligheidsprotocol op, inclusief de aanwijzing van een veiligheidscoördinator (anti-pestcoördinator) en de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

VMBO-supportgroep

Het Maerlant heeft een VMBO-supportgroep (voorheen LWOO plusgroep). Dit is een klas waarin aan een aantal VMBO-leerlingen meer ondersteuning kan worden geboden, in een kleinere klas. Het doel is thuisnabij onderwijs voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften te realiseren, waarbij het perspectief is dat de leerlingen hun diploma kunnen behalen in het reguliere onderwijs. De orthopedagogen van Onderwijscollectief hebben een adviserende rol bij de aanmeldingen van de leerlingen voor de VMBO-supportgroep.

Jaarlijks wordt de geboden ondersteuning door de school geëvalueerd. De jaarlijkse verantwoording geeft inzicht in de leerlingen in de groep (instroom en uitstroom) en de behaalde resultaten. In het jaarlijkse gesprek met Maerlant wordt de VMBO-supportgroep in het gespreksformat opgenomen (zie hoofdstuk 4).

Zoals in hoofdstuk 4 is toegelicht, zullen we de missie en visie voor passend onderwijs vanaf 2022 gaan uitwerken in concrete ambities. Op basis van deze ambities zal Onderwijscollectief samen met de schoolbesturen ook kritisch kijken welke arrangementen passen bij deze ambities. Dit kan gevolgen hebben voor de financiering en inhoud van huidige arrangementen, waaronder de VMBO-supportgroep.

Praktijkonderwijs

Hoe is het nu georganiseerd?

Het praktijkonderwijs (PRO) vormt een belangrijke onderwijssoort in ons samenwerkingsverband. PRO wordt verzorgd door het Praktijk College met vestigingen in Brielle en Spijkenisse. Het PRO heeft de opdracht jongeren voor te bereiden op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap en zo mogelijk op een vervolgopleiding in het MBO.

Leerlingen in het praktijkonderwijs hebben moeite met het leren op de traditionele manier en leren vooral door te doen. De nadruk ligt op praktische en sociale vaardigheden die nodig zijn voor een arbeidscontract of voor vervolgonderwijs in het MBO. Maar daarnaast krijgt ook het vasthouden en uitbreiden van kennis aandacht. In de bovenbouw is de stage een belangrijk onderdeel. De leerlingen van praktijkonderwijs stromen uit naar beschut werken, begeleid werken, regulier werk of MBO.

Voor het PRO is een toelaatbaarheidsverklaring praktijkonderwijs vereist, die door de Commissie Integrale Zorg en Onderwijs (CIZO) wordt verzorgd. De standaardcriteria die de CIZO hiervoor hanteert zijn:

1. IQ niet hoger dan 80
2. Er is een leerachterstand van drie jaar of meer op twee van de volgende domeinen: inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen. Van die twee domeinen is er één inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen.

Bij strijdige criteria of bij grensleerlingen, wordt door de CIZO gekeken naar de onderwijsbehoefte. Als de onderwijsbehoefte passend is bij PRO, is het afgeven van een TLV voor PRO alsnog mogelijk. Paragraaf 5.6 geeft een toelichting op de toeleiding naar PRO.

Zoals in hoofdstuk 2 is toegelicht, vertoont het deelnamepercentage PRO de laatste jaren gemiddeld een stijging, maar is het de afgelopen jaren gedaald. Voor de prognose voor de komende jaren wordt ervan uitgegaan dat de stijging niet doorzet, maar dat het deelnamepercentage stabiliseert.

Wat willen we realiseren in 2022-2026?

Samenwerking stimuleren en faciliteren

In de praktijk blijkt dat het voor andere onderwijspartners niet altijd bekend is wat praktijkonderwijs inhoudt. De komende jaren zullen we verdere kennismaking en samenwerking tussen bijvoorbeeld PRO, VSO en S(B)O stimuleren en faciliteren. Als er al contacten zijn, bouwen we hierop voort. Deze nadere samenwerking zorgt voor collegiaal partnerschap, wat ten goede komt bij de plaatsing van leerlingen.

Duurzame plaatsingen in 1e leerjaar VO

We realiseren een kwaliteitsslag bij de plaatsing van leerlingen uit het primair naar het voortgezet onderwijs. In de praktijk blijkt momenteel dat relatief veel leerlingen in leerjaar 1 een overstap maken en dan alsnog instromen in het praktijkonderwijs. Deze leerlingen ontvangen een niet passend onderwijsadvies, wat uiteindelijk leidt tot teleurstellingen omdat de leerlingen niet aan de verwachtingen kunnen voldoen. We zullen orthopedagogen inzetten om mee te denken over de ondersteuningsbehoefte van leerlingen in relatie tot de ondersteuning die onze VO-scholen kunnen bieden. In hoofdstuk 6 wordt dit nader uitgewerkt.

Ondersteuning bieden voor vergroting handelingsrepertoire docenten

We zien een verzwaring van de (gedrags)problematiek van de leerlingen. Dit vraagt sterke pedagogische vaardigheden van docenten en een vergroting van het handelingsrepertoire. Dit geldt voor alle VO-scholen, maar is bij het praktijkonderwijs nog meer aan de orde. Het samenwerkingsverband gaat samen met het PRO bekijken hoe hierin kan worden ondersteund.

Voortgezet onderwijs

VMBO-ondersteuningsmiddelen

Acht VO-scholen ontvangen jaarlijks van Onderwijscollectief 'Ondersteuningsmiddelen vmbo' (voorheen LWOO-middelen genoemd), bestemd voor het bieden van extra ondersteuning in het vmbo. Voorheen was de inzet van deze middelen gebonden aan criteria, maar dat is nu niet meer aan de orde. In de praktijk zien we dat de middelen vaak worden ingezet voor groepsverkleining en voor de inzet van extra expertise voor specifieke leerlingen.

Het jaarlijkse totaalbedrag wordt per kalenderjaar verdeeld over 8 VO-scholen, waarbij de verdeling is gebaseerd op het gemiddelde van afgegeven LWOO-aanwijzingen per school in de periode 2014-2018. De scholen krijgen de middelen toebedeeld met een beschikking en leggen ook verantwoording af over de inzet van de middelen. Dit gebeurt door inzichtelijk te maken hoe deze middelen worden besteed: wat was het doel, welke acties zijn ingezet en wat waren de resultaten?

Wat willen we realiseren in 2022-2026?

Nieuwe verdeelsleutel verdeling 'VMBO-ondersteuningsmiddelen'

De verdeling van de VMBO-ondersteuningsmiddelen vindt plaats op basis van historische deelnamecijfers. Dit zou tot en met 2022 de basis vormen voor de verdeling van de middelen. In 2022 zullen we daarom gezamenlijk een nieuwe verdeling gaan vormgeven, die ingaat per 2023. Mocht dit tot grote herverdeling leiden, zorgen we logischerwijs voor stapsgewijze veranderingen.

Beleidsrijk inzetten, gericht op gezamenlijke ambities

Zoals in hoofdstuk 4 uitgebreid is toegelicht, zetten we de komende jaren in op het verstevigen van de kwaliteitszorg. We gaan een gezamenlijke taal creëren over passend onderwijs en inclusiever onderwijs. Wat zijn onze ambities op deze onderwerpen? Gekoppeld aan de gedeelde visie en de geconcretiseerde ambities, zullen we de vmbo-ondersteuningsmiddelen beleidsrijk inzetten, met een passende verantwoording over deze middelen.

5.5 GESPECIALISEERD ONDERWIJS

Gespecialiseerd onderwijs is de verzamelnaam voor alle onderwijssoorten die specialistische en intensieve begeleiding bieden. Leerlingen kunnen hier terecht als zij een beperking, een leerstoornis, langdurige ziekte of gedragsproblemen hebben. Het samenwerkingsverband heeft een rol in de toeleiding naar speciaal basisonderwijs (SBO) en naar (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO voor cluster 3 en cluster 4 en de eventuele terugleiding naar het regulier onderwijs. Voor (V)SO clusters 1 en 2 is dit anders georganiseerd, in bijlage 6 is een overzicht opgenomen.

Wij zien in het gespecialiseerde onderwijs steeds vaker een categorie leerlingen die voorheen geen onderwijs volgde vanwege beperkingen. Het gaat onder andere om leerlingen die in het verleden niet werden gezien als leerbaar, maar waar nu vaker een verzoek wordt gedaan om (deels) onderwijs te volgen. We juichen deze beweging toe, want we vinden dat elk kind het recht heeft om te leren.

Onze financiering wordt echter nog niet gebaseerd op deze doelgroep, terwijl juist het onderwijs aan deze kinderen kostbaar is. Omdat we binnen ons budget alle kinderen passend onderwijs moeten bieden zien we met een uitbreiding van deze doelgroep een financiële uitdaging ontstaan.

Met de Variawet zijn er mogelijkheden voor maatwerk in onderwijstijd voor leerlingen met een beperking die tijdelijk of gedeeltelijk geen onderwijs kunnen volgen. We zien dat dit al op incidentele wijze wordt toegepast door scholen. We gaan stimuleren dat dit op een structurelere wijze wordt toegepast, zodat er meer ruimte voor creatieve oplossingen ontstaat.

Primair Onderwijs

We zijn ervan overtuigd dat thuisnabij onderwijs belangrijk is voor de ontwikkeling van kinderen. Zoveel mogelijk kinderen kunnen hierdoor opgroeien in de eigen sociale omgeving. Thuisnabij onderwijs is echter niet de oplossing voor elke kind. Voor een aantal kinderen met complexe problemen zal het gespecialiseerde onderwijs de best passende plek blijven. Vanuit onze gezamenlijke ambitie om toe te werken naar inclusiever onderwijs, zal in de toekomst de vraag aan het gespecialiseerd onderwijs veranderen. Maar we blijven ook in de toekomst de kennis, expertise en het aanbod van het gespecialiseerd onderwijs nodig hebben. Hoe het gespecialiseerd onderwijs er in de verdere toekomst precies uit gaat zien is nu nog niet duidelijk, maar het zal mee veranderen met de vraag en behoefte van kinderen, basisscholen en gespecialiseerde scholen. We hebben oog voor wat deze verandering betekent voor de gespecialiseerde scholen, en wat zij nodig hebben om hun schoolorganisatie mee te kunnen nemen in deze beweging. Ook in de toekomst hebben wij kwalitatief hoogwaardig gespecialiseerd onderwijs nodig.

Dekkend Netwerk

Wij zien dat er in het PO deel van ons samenwerkingsverband nauwelijks kinderen buiten onze regio naar een school toe moeten, omdat wij geen passende plek voor hen kunnen bieden. De enkele kinderen die wel gespecialiseerd onderwijs buiten onze regio volgen hebben over het algemeen zeer gespecialiseerde onderwijs nodig die maar op enkele regionale locaties geboden wordt. Ook in de komende periode blijven we samen met de schoolbesturen onderzoeken of het netwerk in het PO dekkend is en blijft.

Ook in de verdere toekomst willen wij in onze regio een dekkend netwerk aan voorzieningen hebben voor onze leerlingen, daarom hebben wij oog voor wat een daling van leerlingenaantallen kan betekenen voor onze gespecialiseerde scholen. We voeren hierover regelmatig het gesprek in de deelnemersraad, zodat er tijdig afspraken gemaakt kunnen worden.

Instroommomenten S(B)O

Ten aanzien van de feitelijke plaatsing van leerlingen geldt het volgende: we kennen geen wachtlijsten. Wel werken we met een zogenaamde plaatsingslijst en met plaatsingsdata. Deze zijn voor SBO en SO gelijk. Plaatsingsdata zijn logische instroomdata op de scholen, te weten: na de zomervakantie, na de kerstvakantie en m.i.v. 1 april. Op deze data wordt in ieder geval geplaatst, tussentijds is uiteraard ook mogelijk in overleg met de S(B)O)-school afhankelijk van de individuele situatie van het kind.

Aanvullende ondersteuningsafspraken

Het gespecialiseerd onderwijs draagt zelf zorg voor de kwaliteit binnen hun scholen. Alleen in incidentele gevallen worden aanvullende ondersteuningsafspraken gemaakt wanneer dit aantoonbaar bijdraagt aan het dekkend netwerk voor de hele regio. Hierover wordt altijd eerst het gesprek met de schoolbesturen in de deelnemersraad gevoerd. Hieronder staat een overzicht waar momenteel extra op wordt ingezet vanuit het samenwerkingsverband. Dit kan in de komende vier jaar aangepast worden, afhankelijk van de vraag vanuit onze leerlingpopulatie en de mogelijkheden van het dekkend netwerk.

Voorzieningen jonge kind

Wij willen dat er een brede diagnostiek, behandeling en didactiek beschikbaar is voor kinderen tussen de 4 – 7 jaar oud. Dit is momenteel georganiseerd binnen een Behandel- en Onderwijsgroep, de BeO en binnen de jonge kind voorziening Voorne. Hierin wordt vanuit onderwijs en jeugdhulp samengewerkt rondom het jonge kind. Ook zijn er binnen het SBO groepen voor jonge risico kinderen, de JRK-groep. In de paragraaf hieronder leest u hoe wij deze voorzieningen willen doorontwikkelen.

Aanvullende bekostiging voor speciale doelgroepen

Wij willen dat zoveel mogelijk kinderen binnen ons samenwerkingsverband een passende onderwijsplek hebben. Om ons dekkend netwerk uit te breiden zijn er soms (tijdelijk) extra voorzieningen nodig. Zo organiseren wij ons onderwijs en zorg om het kind of de groep heen, en faciliteren dat professionals met verschillende expertises of vanuit verschillende organisaties met elkaar voor deze speciale doelgroepen samenwerken.

Momenteel ontvangen 2 auti-structuurklassen in het SO cluster 3 onderwijs een aanvullende bekostiging en is er een aanvullende bekostiging voor een SO cluster 3 en 4 arrangement. Zo kunnen leerlingen die zowel cluster 3 als cluster 4 onderwijs nodig hebben dit op één plek volgen. Met het cluster 4 onderwijs zijn wij in gesprek over eventuele arrangementen voor kinderen die vanwege

complexe problematiek mogelijk naar een school buiten ons samenwerkingsverband toe moeten of dreigen thuiszitter te worden.

Wat willen we realiseren in 2022-2026?

De route naar meer thuisnabij en inclusiever onderwijs gaan we de komende periode met onze partners verkennen en verder vormgeven. Op dit moment is de richting duidelijk, maar het eindpunt en de route zijn nog niet scherp. De komende 4 jaar gaan we in ieder geval aan de slag met de volgende onderdelen:

1. Verplaatsen van expertise in plaats van het kind

Scholen werken samen om voor meer kinderen thuisnabij onderwijs mogelijk te maken. Ook als het aantal kinderen dat naar een gespecialiseerde school gaat in de toekomst mogelijk verder daalt, willen we dat de expertise en ondersteuning voor de kinderen die het nodig hebben zoveel mogelijk behouden blijft. We gaan vaker expertise verplaatsen in plaats van het kind.

Om daar de komende jaren verdere stappen in te zetten organiseren we een nauwere samenwerking tussen SO, SBO en reguliere basisscholen. We maken hierover inhoudelijke en financiële afspraken met gespecialiseerde en reguliere scholen. Dit doen we door samen scherp te maken wat we bedoelen met expertisedeling, voor welke kinderen dit ingezet kan worden en welk effect we in een school en klas hiermee willen bereiken. We willen niet expertise op expertise stapelen of tijdelijke oplossingen bieden, we zoeken naar duurzame interventies. Daarvoor is het nodig dat de reguliere basisschool open staat voor onderwijs aan kinderen met meer ondersteuningsbehoeften en haar onderwijs daar ook op inricht.

Primair Onderwijs

2. Samen werken aan een sterk, dekkend en integraal expertise netwerk:

De gespecialiseerde scholen werken met elkaar samen om onderwijs- maatwerkoplossingen te realiseren voor individuele leerlingen en groepen leerlingen. Voor leerlingen die vraagstukken hebben die op SO cluster 3, SO cluster 4, en/of SBO-vlak liggen wordt een integrale aanpak ontwikkeld.

Op Voorne zijn er vanuit de gespecialiseerde scholen al gevorderde plannen om te komen tot één loket voor aanmeldingen, waarbinnen de professionals van de verschillende SO en SBO scholen samenwerken. In Nissewaard wordt ook nagedacht over hoe expertise samengebracht kan worden. De komende jaren werken de scholen in afstemming met het samenwerkingsverband hier verder aan.

3. Samenwerking SO, SBO en BaO op het jonge kind

Ons uitgangspunt is dat elk kind op de best passende onderwijsplek instroomt. We stimuleren dat waar mogelijk jonge kinderen instromen op een reguliere basisschool doordat dit een passende plek voor hen is. Met de gespecialiseerde scholen maken wij afspraken over hun basisaanbod voor deze doelgroep en over hoe zij hun kennis en expertise naar de voorscholen en het regulier onderwijs kunnen brengen. We stimuleren pilots en ontwikkelingen die aan deze verbinding werken.

We starten met een onderzoek naar de redenen waarom kleuters niet in het regulier onderwijs starten of in de kleuterklas de overstap naar S(B)O maken. We

Primair Onderwijs

inventariseren wat in de toekomst nodig is om hiervoor wel een passend aanbod in het reguliere onderwijs te realiseren en zetten dit om in gerichte acties.

We zien dat er jonge kinderen zijn die tussen zorg en het gespecialiseerde onderwijs in vallen. Ze zijn leerbaar, maar zijn (nog) niet zo ver dat zij ook daadwerkelijk een overstap naar een gespecialiseerde school kunnen maken. Samen met de zorginstellingen waar deze kinderen nu ondersteund worden, de gespecialiseerde scholen en gemeenten gaan wij onderzoeken waar er mogelijkheden liggen en wat de grenzen zijn.

4. Samenwerking met SO cluster 1 en 2

In 2022-2026 zullen we de samenwerking met cluster 1 en cluster 2 intensiveren en richting de scholen een adviesfunctie vervullen over wat Visio en Auris hen kunnen bieden. Ook willen we meer zicht hebben op de ondersteuning die kinderen in cluster 1 en cluster 2 nodig hebben om te kunnen nagaan of er opties bestaan om deze kinderen wél thuisnabij onderwijs te bieden.

5. Samenwerking jeugdhulp

Om de samenwerking tussen de gespecialiseerde scholen en de jeugdhulp te versterken is binnen het programma Kinderogen een aparte lijn (3) opgezet, gericht op het samenbrengen van expertise. Meer hierover staat in paragraaf 6.2.

6. Samenwerking PO en VO

In paragraaf 6.3 beschrijven wij de gewenste samenwerking tussen het primair en het voortgezet onderwijs. Specifiek voor het gespecialiseerde onderwijs zetten wij in op het vroegtijdig betrekken van het samenwerkingsverband, het

stimuleren van een warme overdracht, kennisdeling en duurzame plaatsing.

7. Data

We hebben de afgelopen periode hard gewerkt om de data op orde te krijgen, maar blijven investeren in analyses zodat wij steeds meer zicht krijgen op leerlingstromen. Met deze data kunnen we gericht onderzoeken wat achterliggende problemen zijn en kunnen we gezamenlijk werken aan oplossingen.

8. Innovatie, werken aan vormen van inclusiever onderwijs

We zien landelijk dat er geëxperimenteerd wordt met hybride vormen tussen gespecialiseerd basisonderwijs en regulier onderwijs. Ook in Hellevoetsluis en Nissewaard worden hier de komende jaren eerste stappen in gezet. Vanuit het samenwerkingsverband willen we alle mogelijkheden verkennen die van meerwaarde zijn voor onze leerlingen.

Met de Variawet zijn er mogelijkheden voor maatwerk in onderwijstijd voor leerlingen met een beperking die tijdelijk of gedeeltelijk geen onderwijs kunnen volgen. We zien dat dit al op incidentele wijze wordt toegepast door scholen. We gaan stimuleren dat dit op een structurelere wijze wordt toegepast, zodat er meer ruimte voor creatieve oplossingen ontstaat.

9. Terugplaatsing en doorplaatsing van leerlingen

We gaan een actief terug- en doorplaatsingsbeleid opzetten. Met terugplaatsing wordt 'terug naar een reguliere school' bedoeld. Met doorplaatsing wordt bedoeld dat een leerling van SO naar SBO overstapt of bijvoorbeeld van een SO 3- naar een SO 4-school. Als eerste stap gaan we samen met de scholen in kaart brengen wat op dit moment de grootste belemmeringen zijn bij terug- en doorplaatsingen. Aan de hand daarvan bepalen we hoe we drempels kunnen verlagen en hoe ons terug- en doorplaatsingsbeleid verbeterd kan worden.

10. Verlaging deelnamepercentage

In het PO is de afgelopen 2 jaar het deelnamepercentage van het SO en SBO gedaald. We zien dat daarmee steeds inclusiever onderwijs wordt gerealiseerd. Deze ontwikkeling willen wij doorzetten in een verdere daling van het aantal TLV's, waarbij het belang van het kind altijd leidend blijft. Jaarlijks maken we hier afspraken over in het jaarplan.

Voortgezet onderwijs

Hoe is het nu georganiseerd?

Het gespecialiseerd onderwijs cluster 3 en cluster 4 biedt onderwijs aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, bijvoorbeeld op het gebied van zelfredzaamheid en/of op het gebied van gedrag. Het gespecialiseerd onderwijs is onmisbaar in het brede dekkend netwerk. In Voorne-Putten en Rozenburg wordt gespecialiseerd onderwijs verzorgd door het Maarland (cluster 3) en door Yulius De Gaard (cluster 4). Veel leerlingen vanuit VPR volgen gespecialiseerd onderwijs buiten de regio (in 2020 was dit net iet meer dan de helft van het totaal aantal leerlingen uit VPR dat gespecialiseerd onderwijs volgde).

Tot 2018 vertoonde het deelnamepercentage VSO een stijgende lijn die daarna stabiliseerde rond 3,4%. In 2020 lag het deelnamepercentage onder het landelijk gemiddelde (3,43% versus 3,72%). Echter, in oktober 2021

steeg het deelnamepercentage fors met bijna 0,5%.

Cluster 3

Cluster 3-leerlingen kenmerken zich door een extra ondersteuningsbehoefte op het gebied van zelfredzaamheid, vaak als gevolg van lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen of als gevolg van langdurige ziekte (somatisch). Voor toegang tot cluster 3 is een toelaatbaarheidsverklaring vereist, die door het samenwerkingsverband (Commissie Integrale Zorg en Onderwijs) wordt verzorgd. De vijf criteria die het samenwerkingsverband hiervoor hanteert zijn te vinden in het document 'Criteria afgifte toelaatbaarheidsverklaring VSO' dat als bijlage 7 is toegevoegd. De beoordeling van de criteria 2 t/m 4 vindt plaats door twee zelfstandige en onpartijdige deskundigen. Dit is 1 externe deskundige en 1 orthopedagoog van het samenwerkingsverband die in het voortraject niet inhoudelijk betrokken was bij de leerling. Criteria 1 en 5 worden beoordeeld door de Commissie Integrale Zorg en Onderwijs (criteria 1 en 5).

Cluster 4

Cluster 4-leerlingen zijn leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele problematiek en/of op didactisch vlak. Deze extra ondersteuningsbehoefte kan niet vormgegeven worden in het reguliere onderwijs.
Ook leerlingen in een gesloten instelling vallen onder deze vorm van onderwijs. Net als voor cluster 3, is ook voor cluster 4 een toelaatbaarheidsverklaring vereist, die wordt afgegeven door het samenwerkingsverband (CIZO). De criteria hiervoor zijn gelijk aan de criteria voor het cluster 3 (zie bijlage 7).

Wat willen we realiseren in 2022 - 2026?

Zoals in hoofdstuk 3 is toegelicht is het onze missie te zorgen voor de best passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband. We gaan dit steeds meer thuisnabij organiseren en zorgen voor inclusievere onderwijsvoorzieningen.

Bij inclusiever onderwijs ligt de prioriteit bij het bieden van de benodigde ondersteuning aan leerlingen om naar school te kunnen. Dit organiseren we zo thuisnabij mogelijk, waarbij leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte zoveel mogelijk onderwijs volgen in het reguliere onderwijs. De VSO-scholen hebben een cruciale rol in het bieden van passende ondersteuning voor de doelgroep van cluster 3 en cluster 4 en deze VSO-scholen zijn daarom belangrijk in het dekkend netwerk van onze regio. Waar het mogelijk is, willen we dat leerlingen in reguliere VO-scholen ondersteuning en onderwijs krijgen, waar nodig aangevuld met expertise en ondersteuning vanuit het VSO. We zetten daarom in op een stabiel deelnamepercentage. Uit de forse stijging van het aantal TLV's blijkt dat we stappen moeten zetten om een stabiel deelnamepercentage te realiseren, zowel om inhoudelijke als financiële redenen. Om dit te bereiken zetten we de komende periode in op:

1. Onderzoek dekkend netwerk

De inspectie signaleerde in haar onderzoek *(februari 2021, zie paragraaf 2.2)* dat een hoog percentage leerlingen met een TLV naar VSO-scholen buiten het samenwerkingsverband gaat. Het samenwerkingsverband wil in stapjes toewerken naar het verleggen van een deel van deze leerlingenstroom van buiten naar binnen de regio door het vergroten van de expertise van het regulier onderwijs.

2. Samenwerking VSO-VO

We willen een verschuiving realiseren van het speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs. We gaan daarom nauwere samenwerking organiseren tussen VSO en VO om de VSO-expertise in reguliere scholen te versterken. Belangrijk hierbij is expertise vanuit cluster 3 en cluster 4 veel meer preventief in te zetten.

Dit moet ook geborgd zijn in de ondersteuningsstructuur VO en in de toeleiding naar een TLV. Onderzocht zal worden of positieve financiële prikkels kunnen worden ingebouwd in het regulier onderwijs. Het doel hiervan is om leerlingen minder door te verwijzen naar het VSO, maar te zorgen voor passende ondersteuning met expertise vanuit het VSO in het reguliere onderwijs door scholen te versterken.

3. Terugplaatsingen vanuit het VSO naar het regulier onderwijs

De VO- en VSO-scholen werken onderling en met elkaar samen (integratie) om onderwijs- maatwerkoplossingen te realiseren voor individuele leerlingen en groepen leerlingen. Zo worden er inclusievere voorzieningen gecreëerd. We creëren hierbij ruimte om flexibel onderwijs aan te kunnen bieden, zodat VSO-leerlingen ook vakken kunnen volgen in het reguliere VO. Dit bevordert de terugkeer van VSO naar VO.

4. Samenwerking PO-VO

In paragraaf 6.3 beschrijven wij de gewenste samenwerking tussen het primair en het voortgezet onderwijs. Specifiek voor het gespecialiseerde onderwijs zetten wij in op het stimuleren van een warme overdracht, kennisdeling en duurzame plaatsing.

5. Samenwerking VSO - gemeente

Hoe de reis naar school verloopt, kan voor de cluster 3- en cluster 4-leerlingen bepalend zijn voor hoe de schooldag verloopt. Een aandachtspunt hierbij is de stabiliteit bij het leerlingenvervoer. De wens bestaat voor meer vaste gezichten en vaste werkwijzen passend bij de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen

In het VSO De Gaard en in het VSO Maarland wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van leerlingen. Vervolgens stromen de leerlingen vanuit VSO Maarland veelal uit naar dagbesteding of beschut werk. Een belangrijke partner hierbij zijn de gemeenten (Voorne-Putten Werkt).

Helaas is er een tekort aan beschutte werkplekken en zijn de uitstroomkansen voor leerlingen daardoor beperkt We zullen in onze rol als samenwerkingsverband richting de gemeenten het belang benadrukken van zowel stabiliteit bij het leerlingenvervoer als voldoende beschutte werkplekken

6. Samenwerking jeugdhulp

We positioneren jeugdhulp in de school. Dit doen we in samenwerking met de school (programmalijn 3 Kinderogen). Maatwerk is hierbij gewenst, omdat de diverse scholen andere behoeften hebben qua nabijheid en positie van jeugdhulp in en om de VSO-scholen.

7. Data

We investeren in analyses: hoe zit de brede instroom in het VO en het VSO in elkaar? Welke kinderen komen waar vandaan en zit er logica in de vervolgplek waarin ze daarna komen? Met deze analyses zorgen we voor meer regie op het aantal afgegeven TLV's en de prognoses hierbij.

5.6 TOELEIDING

Op Voorne-Putten, Rozenburg willen wij leerlingen een passende onderwijsplek bieden. Daar waar het kan (met ondersteuning) op reguliere scholen dichtbij huis. Voor een aantal leerlingen is een onderwijsplaats in het speciaal basisonderwijs (SBO), het speciaal onderwijs (SO), het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) of het Praktijkonderwijs (PRO) het meest passend. Voor deze kinderen kan een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden aangevraagd. In deze paragraaf beschrijven we hoe de toeleiding naar een TLV plaatsvindt.

Ons uitgangspunt voor de toeleidingsprocedure is dat we waar mogelijk de administratieve lasten beperken en op maat kijken en handelen. Dit is in lijn met verbeterpunt 18 (landelijke evaluatie passend onderwijs), waarbij landelijk bekeken gaat worden hoe onnodig papier- en regelwerk kan komen te vervallen. Wanneer deze landelijke ontwikkeling gevolgen heeft voor onze TLV-procedures, passen wij deze daarop aan.

Bezwaren bij TLV's

Deze paragraaf beschrijft de wijze van toeleiding voor het PO en voor het VO. Voor het PO en het VO geldt dat het mogelijk is om bezwaar in te dienen tegen het besluit van het samenwerkingsverband. Hierin is het proces voor het PO en het VO hetzelfde.

Tegen het besluit van het samenwerkingsverband over een TLV kunnen betrokken ouders/verzorgers, maar ook het schoolbestuur een bezwaar indienen. Het samenwerkingsverband Onderwijscollectief is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen. Deze commissie bestaat uit voorzitters en leden die over specifieke kennis en deskundigheid beschikken die nodig is voor het beoordelen van de bezwaren. De Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring toetst of het samenwerkingsverband de procedure en de criteria voor het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring juist heeft toegepast.

Primair onderwijs

Voortraject TLV aanvraag

Een toelaatbaarheidsverklaring wordt aangevraagd voor een leerling voor wie de ondersteuning in het regulier onderwijs niet voldoende is en voor wie er wordt gedacht aan een overstap naar een gespecialiseerde school. Hier gaat een heel traject aan vooraf waarin nauw wordt samengewerkt met ouders en school. Zie paragraaf 5.1 voor verdere informatie over de het ondersteuningstraject. Voor iedere leerling maken we voordat een TLV wordt aangevraagd een bewuste afweging gebaseerd op de individuele ondersteuningsbehoeften en omgevingsfactoren. Dit gebeurt samen met ouders tijdens het multidisciplinair overleg (MDO)(hst 5.1).

Tijdens een MDO staat centraal wat de leerling nodig heeft en of dit op deze school geboden kan worden. Ouders zijn aanwezig bij een MDO. Samen met hen, de school, professionals van onderwijscollectief, SO of SBO professionals en eventueel andere (zorg)professionals wordt besproken wat de school wel en niet kan bieden. Tijdens een MDO wordt geconcludeerd of een S(B)O-school wel of niet het meest passend is. Wanneer ouders het hier niet mee eens zijn komt er een vervolggesprek. Wanneer ouders en school het niet eens worden over een aanvraag kan de school de TLV toch aanvragen en kan het samenwerkingsverband deze TLV vervolgens ook afgeven. Het samenwerkingsverband maakt dan de afweging wat het beste is voor de leerling en neemt hier alle expertise en conclusies van de ouders en de betrokken (zorg) professionals in mee.

Primair Onderwijs

TLV Criteria

De volgende criteria worden door het samenwerkingsverband meegewogen bij een TLV-aanvraag:

- De handelingsverlegenheid van de school;
- De mogelijkheden binnen de zorgstructuur van de eigen school en mogelijkheden van Onderwijscollectief en jeugdhulp;
- Het welbevinden van de leerling;
- Het didactische niveau.

Het belangrijkste criterium voor een TLV-aanvraag is handelingsverlegenheid van de school waar de leerling staat ingeschreven. Een school kan handelingsverlegenheid ervaren op één of meerdere gebieden. Bijvoorbeeld in de mogelijkheden tot het aanpassen van de leerstof voor de leerling, het realiseren van voldoende instructiemomenten en/of klassenmanagementvaardigheden, het bewerkstellingen van een positief welbevinden bij de leerling en/of in het reguleren van het gedrag en/of werkhouding van de leerling.

Er kan pas sprake zijn van grote handelingsverlegenheid als er eerst daadwerkelijk gehandeld is (mede ondersteund door Onderwijscollectief en soms ook jeugdhulpinstanties) en er bij evaluatie is vastgesteld dat er minder verbetering is opgetreden dan verwacht werd.

Wanneer er een afweging gemaakt moet worden tussen SO en SBO onderwijs zijn de volgende criteria medebepalend:

- Het cognitieve en didactische niveau;
- De zelfredzaamheid;
- Het gedrag;
- De werkhouding.

Op dit moment zijn er diverse ontwikkelingen gaande in het scholenveld, waardoor grenzen tussen regulier basisonderwijs en gespecialiseerd onderwijs vervagen. We zullen om die reden altijd op basis van de actuele situatie onderzoeken wat in het specifieke geval van elke leerling de beste plek is die voldoet aan de onderwijsbehoefte(n).

Het aanvragen van een toelaatbaarheids-verklaring (TLV)

De school waar de leerling staat ingeschreven dient bij Onderwijscollectief digitaal een TLV-aanvraag in. Onderdeel van de aanvraag is een handtekeningenblad dat door de ouders ondertekend is, het integratieve beeld van de leerling en het ontwikkelings(perspectief)plan.

Een TLV kan ook worden aangevraagd bij de start van de schoolloopbaan, een orthopedagoog van het samenwerkingsverband is betrokken bij de voorschoolse -en gespecialiseerde voorzieningen en ook daar kan tijdens een MDO de conclusie getrokken worden dat op regulier onderwijs onvoldoende tegemoet kan worden gekomen aan de individuele ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Wanneer een kind nog niet op een school zit verzorgen de voorschoolse -en gespecialiseerde voorzieningen in samenwerking met een orthopedagoog de TLV aanvraag.

De aanvraag beschrijft welk type ondersteuning de leerling nodig heeft. De school beschrijft ook waarom de eigen ondersteuning niet voldoende is geweest.

Deskundigenverklaring

De TLV-aanvraag wordt binnen Onderwijscollectief beoordeeld op volledigheid, waarna er aan twee onafhankelijke deskundigen een deskundigenverklaring wordt gevraagd. Zie bijlage 8 voor de afspraken rondom de deskundigheidsverklaring. De huidige werkwijze gaan wij deze planperiode evalueren, dit leidt mogelijk tot aanpassingen.

Besluit

De bestuurder van het samenwerkingsverband besluit alleen tot afgifte van een TLV wanneer beide deskundigen verklaren dat het S(B)O de best passende plek voor de leerling is. Een aanvraag kan worden afgewezen wanneer de deskundigen inschatten dat de reguliere school toch een betere plek is. Ouders ontvangen schriftelijk bericht over het genomen besluit, dit is een kopie van de afgegeven TLV of een afwijzing van de aanvraag. Wanneer ouders het niet eens zijn met het besluit kunnen zij hiertegen bezwaar maken. (Zie paragraaf 6.2)

Een TLV-aanvraag moet wettelijk binnen 6 weken afgerond zijn (daar kan in uitzonderingsgevallen nog 4 weken aan worden toegevoegd). Onderwijscollectief streeft altijd naar een snellere afronding dan deze 6 weken.

Sinds 01-09-2019 worden alle TLV's afgegeven voor de duur van de schoolloopbaan in het primair onderwijs (dus tot de leerling naar het voortgezet onderwijs gaat). Dit zorgt

voor minder administratieve lasten en bureaucratie voor zowel scholen als onderwijscollectief. Dat een TLV voor de gehele schoolloopbaan wordt afgegeven, betekent niet dat een kind ook gedurende de gehele schoolloopbaan van een gespecialiseerde onderwijssetting gebruik maakt.

Terugplaatsing en doorplaatsing van leerlingen

Met terugplaatsing wordt 'terug naar een reguliere school' bedoeld op het PO of naar het VO. Met doorplaatsing wordt bedoeld dat een leerling van SO naar SBO overstapt of bijvoorbeeld van een SO 3- naar een SO 4-school. In ons samenwerkingsverband gebeurt dit wanneer wij concluderen dat een terug- of overplaatsing kansrijk is.

Om de plaatsing tot een succes te maken is de steun en het vertrouwen van ouders en ontvangende school noodzakelijk.De komende beleidsperiode gaan we samen met de scholen in kaart brengen wat op dit moment de grootste belemmeringen en kansen zijn bij terug- en doorplaatsingen. Aan de hand daarvan bepalen we hoe we drempels kunnen verlagen en hoe ons terug- en doorplaatsingsbeleid verbeterd kan worden.

Voortgezet Onderwijs

Hoe is het nu georganiseerd?

Bij sommige leerlingen is de extra ondersteuningsbehoefte (tijdelijk) niet in het reguliere onderwijs op te vangen. Soms is dit al duidelijk in het primair onderwijs en soms wordt dit duidelijk na een start op een reguliere VO-school. Een vervolgstap is dan het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO, het Praktijkonderwijs of voor Rochade. Voorafgaand aan een TLV-aanvraag, is altijd het consultteam al betrokken, waarbij het consultteam ook de ouders en de leerling inhoudelijk op de hoogte houdt en betrekt.

CIZO

Het proces dat leidt tot de uiteindelijke afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring moet transparant en deskundig gebeuren met duidelijke afwegingen. Onderwijscollectief werkt hiervoor met een Commissie van Integrale Zorg en Onderwijs (CIZO). Het 'Reglement voor de Commissie Integrale Zorg en Onderwijs' beschrijft de taken, samenstelling en bevoegdheid en het beoordelingskader van de CIZO uitgebreid. Het reglement gaat ook in op de werkwijze bij de aanmelding, de procedure en de manier waarop het samenwerkingsverband een besluit neemt. Het reglement is toegevoegd als bijlage 9.

De CIZO bestaat uit de voorzitter van de CIZO, een orthopedagoog, een deskundige uit de jeugdzorg en een secretarieel medewerker. Daarnaast zijn er afspraken met onafhankelijke deskundigen die op basis van casuïstiek geconsulteerd worden.

CIZO heeft een onderzoeks- en adviesfunctie en heeft verschillende taken:

- Adviseren aan de bestuurder over toelaatbaarheid voor het VSO-clusters 3 en 4.
- Adviseren aan de bestuurder over de aanvragen Praktijkonderwijs.
- Adviseren aan de bestuurder over toelating voor Rochade

VSO-clusters 3 en 4

De procedure voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring VSO

Wettelijk ligt de verantwoordelijkheid voor een beslissing over toelating tot het VSO bij het samenwerkingsverband. De VO- of de VSO-school kan

Voortgezet onderwijs

bij het samenwerkingsverband (CIZO) een TLV voor het VSO aanvragen. Hiervoor vraagt de school ook altijd toestemming van de ouders.

Het samenwerkingsverband (CIZO) beoordeelt de aanvraag aan de hand van de check of de leerling de gevraagde ondersteuning niet kan krijgen binnen het regulier onderwijs en of de leerling (dus) beter op zijn plaats is in het VSO. Het ontwikkelingsperspectiefplan is hierbij een belangrijk document. De precieze criteria voor de beoordeling van de aanvraag zijn opgenomen als bijlage 7. Als ouders aan de school toestemming hebben gegeven voor de TLV-aanvraag, vindt er vanuit het samenwerkingsverband geen apart contact meer plaats met de ouders. Als ouders geen toestemming hebben gegeven, neemt het samenwerkingsverband contact met hen op. Ook als de ouders geen toestemming geven, kan het samenwerkingsverband een TLV afgeven, als dit passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Het samenwerkingsverband (CIZO) geeft binnen zes weken na aanvraag van de TLV uitsluitsel. In bijzondere omstandigheden kan het samenwerkingsverband (CIZO) de termijn verlengen met maximaal vier weken.

Bij een positief VSO-advies geeft het samenwerkings-verband een verklaring af met daarop vermeld het nummer van de TLV, de start- en einddatum en het overeengekomen bekostigingsniveau van de ondersteuning (categorie 1, 2 of 3). De uitwerking van deze bekostigingsniveaus is opgenomen in bijlage 10.
De VSO-school ontvangt van het positieve VSO-advies een digitale notificatie (nu nog in OnderwijsTransparant en straks in Kindkans). De ouders ontvangen een afschrift

Voortgezet onderwijs

van de TLV met een schriftelijke onderbouwing/motivatie voor het besluit. Als de TLV niet wordt afgegeven, legt het samenwerkings-verband altijd telefonisch contact met de aanvragende school om de motivatie voor dit besluit toe te lichten. Ook wordt een schriftelijke motivatie voor afwijzing van de TLV-aanvraag verstuurd naar de ouders en naar de aanvragende school. De TLV's die jaarlijks worden verstrekt, bestaat voor de helft uit onderinstroom van het PO naar het VO VSO (niet regulier) (A). De andere helft bestaat grotendeels uit verlengingen van eerder afgegeven TLV's (B). Een klein gedeelte bestaat uit zij-instroom vanuit het reguliere VO (C) en zij-instroom vanuit VSO-scholen van buiten ons samenwerkingsverband in verband met een verhuizing (D).

A.Onderinstroom vanuit het PO naar het VO

Bij de helft van de TLV's die jaarlijks wordt afgegeven gaat het om onderinstroom vanuit het PO naar het VO VSO. Als het primair onderwijs het advies meegeeft om een TLV VSO aan te vragen, geven zij dit aan in het onderwijskundig rapport in OnderwijsTransparant. Deze informatie wordt ook gedeeld met het samenwerkingsverband en het samenwerkingsverband (de CIZO) brengt dan een pre-advies uit. Dit pre-advies geeft aan of de twee deskundigen en de CIZO, gebaseerd op het dossier, in kunnen stemmen met het advies. Het pre-advies wordt gedeeld met de school en de school deelt dit advies met de ouders. De ouders ontvangen vervolgens een unieke code waarmee zij hun kind kunnen aanmelden voor een VSO-school. De ouders beslissen hierin zelf bij welke school zij hun kind aanmelden. Na aanmelding bij de VSO-school, start de zorgplicht van deze school. De VSO-school dient vervolgens een formele TLV-aanvraag in bij het samenwerkingsverband.

De wet passend onderwijs geeft aan, dat de TLV voor het speciaal onderwijs eindigt op het moment van de afronding van het speciaal onderwijs. Onderwijscollectief heeft afspraken gemaakt met de SO-scholen en spreekt de gehele lijst van groep 7 en groep 8 door. Bij de SBO-scholen worden de leerlingen uit groep 8 besproken over wie twijfels bestaan over wat het best passende vervolgonderwijs is. Voor het reguliere onderwijs is hierbij de basisschool zelf aan zet. Zij kunnen een consultaanvraag indienen. De orthopedagogen kijken dan mee in het dossier en geven advies hoe gewerkt kan worden aan de ontwikkeling van de leerling, zo mogelijk gericht op een uitstroomadvies in het regulier onderwijs.

B. Verlenging

De duur van de TLV VSO is verschillend. Als het om leerlingen met een ernstig meervoudige beperking gaat, zal de TLV voor de gehele schoolloopbaan worden afgegeven. Voor de leerlingen van cluster 4 wordt bij de afgifte van de TLV onderscheid gemaakt tussen onder- en bovenbouw. Op deze manier hoeft het VSO slechts eenmaal een verlenging aan te vragen. Wat betreft de herindicering van de cluster 3 en 4 leerlingen is het ontwikkelingsperspectiefplan van groot belang. Zowel voortzetting in het VSO als de mogelijke overstap dienen gedocumenteerd en gemotiveerd te worden. De ouders en de leerling hebben hier een zwaarwegende stem.

C. Zij-instroom vanuit het reguliere VO

Soms start een leerling op het reguliere VO, maar blijkt in de praktijk dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling hier niet kan worden ingevuld. De VO-school kan dan, in overleg met de ouders en de leerling, een TLV VSO aanvragen volgens het hiervoor beschreven proces.

D. Zij-instroom vanuit het VSO van een ander samenwerkingsverband

Soms vindt zij-instroom plaats door plaatsing in het VSO van verhuisleerlingen vanuit een ander samenwerkingsverband. Deze leerlingen hebben het wettelijke recht om in het ontvangende samenwerkingsverband geplaatst te worden op een VSO-school. Wanneer de TLV van deze leerling afloopt wordt een nieuwe verklaring gevraagd bij het oorspronkelijke samenwerkingsverband. De kosten voor deze leerling zijn voor het oorspronkelijke samenwerkingsverband.

Terugplaatsing van leerlingen uit het VSO naar het reguliere onderwijs

Als uit het ontwikkelingsperspectief van de leerling in het VSO blijkt dat de doelen bijgesteld kunnen worden, behoort een reguliere vorm van onderwijs tot de mogelijkheden.

Er bestaat hierin twee opties:

1. Als het samenwerkingsverband bij de verlengings-aanvraag constateert dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling passend is bij een reguliere school, besluit het samenwerkingsverband de verlengingsaanvraag TLV niet af te geven.
2. Als gedurende de looptijd van een al afgegeven TLV blijkt dat regulier onderwijs een optie is, zal de VSO-school in nauw overleg met de ouders en het samenwerkingsverband (CIZO) over de mogelijkheden overleg voeren. Als alle betrokkenen van mening zijn dat een overstap naar het regulier onderwijs, al of niet met een arrangement, gewenst is kunnen de ouders hun kind aanmelden bij de school van hun keuze. Hierbij kan de CIZO een adviserende functie hebben.

Praktijkonderwijs

De procedure voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het Praktijkonderwijs is hetzelfde als de procedure bij de aanvraag voor een TLV voor het VSO. Ook hierbij geldt dat door het samenwerkingsverband een pre-advies wordt afgegeven als het PO in het onderwijskundig rapport PRO adviseert. Het enige verschil in de toeleiding naar VSO en PRO wordt gevormd door de criteria, aangezien voor de aanvragen voor Praktijkonderwijs landelijke criteria gelden (zie paragraaf 5.4).

Rochade

Voorafgaand aan een aanvraag voor Rochade (zie ook paragraaf 5.4), is altijd sprake van een consultaanvraag bij het consultteam. De orthopedagoog van het samenwerkingsverband denkt in de consultaanvraag mee over wat de school in extra ondersteuning kan bieden voor de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Als dit vervolgens onvoldoende werkt, kan een aanvraag voor Rochade worden ingediend. In de aanvraag moet duidelijk door de school worden aangeven welke inzet er al is gepleegd en wat de noodzaak en het doel is van de tijdelijke plaatsing bij Rochade. Net als bij de aanvragen van een TLV voor VSO en voor het PRO, vindt de weging van de aanvraag plaats door het samenwerkingsverband (CIZO).

Wat willen we realiseren in 2022-2026?

Versterken/verbinden proces TLV binnen het samenwerkingsverband

We gaan het proces binnen het samenwerkingsverband om te komen tot een TLV versterken. We gaan integraler werken, met een helicopterview op alle casuïstiek waarbij

we inzetten op zo min mogelijk bureaucratie bij een TLV-aanvraag. Onderwijscollectief is via BPO-ers of het consultteam al betrokken bij leerlingen voor wie een TLV wordt aangevraagd.Om het proces om te komen tot een TLV te versterken, brengen we eerst de data op orde. We gaan drie keer per jaar scholen/schoolbesturen een overzicht bieden van de beschikbare en relevante data. Doordat we meer zicht hebben op trends en ontwikkelingen, kunnen we gerichter sturen op inclusiever onderwijs. Deze data nemen we ook op in het jaarverslag van het samenwerkingsverband.
Ook zorgen we waar nodig voor een update van de reglementen, criteria en de bekostigingscategorieën met in ieder geval oog voor nog meer borging van de onafhankelijkheid in advisering.

Duur TLV's

We zetten in op het afgeven van 1 TLV voor de gehele VSO-loopbaan. Dit vermindert de administratieve lasten en speelt bovendien formatie vrij bij de orthopedagoog die we inzetten op de terugstroom van VSO naar VO.

Terugplaatsingen VSO naar regulier onderwijs.

De orthopedagogen zetten we meer in op de terugplaatsingen van het VSO naar het reguliere onderwijs. Ook zullen de orthopedagogen feedback geven aan de reguliere VO-scholen over hoe zij hun ondersteuning verder kunnen versterken.

Betrokkenheid

We zorgen dat we zicht krijgen op alle leerlingen uit groep 7 en uit groep 8 voor wie mogelijk een TLV VSO of PRO zal volgen. We geven aan het primair onderwijs gerichte adviezen over hoe gewerkt kan worden aan de ontwikkeling

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Hoofdstuk 6

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

Samenwerking en innovatie

van de leerling.

Onderwijscollectief wil samen met haar partners leren, over schotten en grenzen heen. Samenwerking is de kernactiviteit van ons samenwerkings-verband! In voorgaande hoofdstukken stond de samenwerking met scholen en besturen centraal, in dit hoofdstuk ligt de focus op samenwerking met gemeenten en jeugdhulp, met ouders en op samenwerking in de doorgaande ondersteuningslijnen. Dit doen we op een innovatieve wijze. Met pilots proberen we uit wat wel en niet werkt in de praktijk, zodat we samen kunnen leren.

6.1 SAMENWERKING MET GEMEENTEN EN JEUGDHULP

Passend onderwijs kan alleen in samenwerking tussen het onderwijs en met externe partners zoals de gemeenten gerealiseerd worden.Samen met onze gemeenten Brielle, Hellevoetsluis, Nissewaard, Rotterdam en Westvoorne zorgen we voor de benodigde ondersteuning van leerlingen, de aansluiting met de jeugdhulp en de doorgaande lijn (voorschool-po-vo-mbo). Hiermee geven we invulling aan verbeterpunt 16 (zie paragraaf 2.1) waarin onderwijs en gemeenten de opdracht krijgen om de expertise van jeugdhulp beter te benutten in de school.

Hoe is het nu georganiseerd?

Beleidsontwikkelingen gemeenten

Onderwijscollectief is het samenwerkingsverband voor alle scholen binnen de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis, Westvoorne en Nissewaard en Rozenburg (gemeente Rotterdam).

Voorne: Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne

De gemeenten gaan na een gemeentelijke herindeling op 1 januari 2023 verder als gemeente Voorne aan Zee. Vooruitlopend daarop is er een gezamenlijke LEA Voorne aan Zee opgezet. De gemeenten hebben gebiedsteams (Jeugd en Wmo) die qua werkgebied overeenkomen met de ROK-indeling van het onderwijs. De gebiedsteams van Brielle en die van Hellevoetsluis/Westvoorne hebben een verschillende werkwijze.

Brielle

Het Gebiedsteam in Brielle is een netwerkorganisatie van partijen werkzaam in jeugdhulp en wmo. De consulenten indiceren de hulp, wat betreft de jeugdhulp is dat de jeugdconsulent. Zij indiceren de jeugdhulp lokaal (bijv. jeugd en opvoedondersteuning, basis GGZ en jeugd met een beperking) en specialistische jeugdhulp (SGGZ, specialistisch ambulant, opname/observatie). De jeugdconsulent kan worden geconsulteerd of kan aansluiten bij een gesprek over de zorg van een leerling. Zij wensen zo vroeg mogelijk betrokken te worden, zodat zij vanuit hun expertise mee kunnen denken

De preventieve hulp is toegankelijk zonder beschikking, denk hierbij aan o.a. de KIES en sociale vaardigheidstraining voor PO leerlingen en de KOP-VO training en het programma Helder op school van Youz voor VO leerlingen.

Hellevoetsluis/Westvoorne

Vanuit het gebiedsteam in Hellevoetsluis en Westvoorne is het SchoolMaatschappelijkWerk (SMW) naar voren geschoven als linking pin tussen het onderwijs en zorg. Het SMW heeft een andere rol gekregen en zal de schakel zijn die kan overleggen met zowel het onderwijs als met de zorg, zodat de lijntjes korter zijn en casussen sneller worden opgepakt. Ook de jeugdverpleegkunde speelt hierin een rol door een brugfunctie te vervullen tussen onderwijs en de verbinding met zorg vanuit het sociaal gebiedsteam. Er wordt ook gekeken naar een versteviging van de samenwerking tussen het SMW en de Kwaliteitsmedewerker (IB-er).

De gemeente Hellevoetsluis biedt ook verdere preventie jeugdhulp ook. Zo kunnen leerlingen deelnemen aan de KIES en sociale weerbaarheidstrainingen voor het Primair Onderwijs. Daarnaast ook Billy Boem, KOPP, Hoera Ik durf, Leer te durven en Plezier op school. De KIES training en Helder op school van Youz zijn beschikbaar het voor het Voortgezet Onderwijs. Allen zijn beschikkingsvrij toegankelijk waardoor de drempel wordt weggenomen.

Nissewaard

In Nissewaard zijn Jeugd Ondersteunteams, JOT's actief. De JOT's kunnen specialistische jeugdhulp indiceren. De JOT's bieden zelf ondersteuning door inzet van jeugd –en gezinscoaches, hebben casusregie én indiceren voor specialistische jeugdhulp. Gemeente Nissewaard zet in op welzijn (algemene voorzieningen) door inzet van programma's als HIGH FIVE, GIDS en via het gezondheidsbeleid. In de uitvoering vindt dat plaats in en met scholen, maar ook met sportverenigingen, wijkcentra etc.

Daarnaast zet de gemeente in op preventie door uitvoering van het lokaal preventief jeugdbeleid. Daarin stuurt de gemeente op inzet van (kleine) vragen van kinderen en ouders om hen nabij en passend te ondersteunen zodat de kinderen en ouders na inzet weer zelf verder kunnen. Preventie wordt voornamelijk uitgevoerd door partners in het netwerk. Deze partners werken in en om de school en werken samen met de professionals in de kinderopvang en onderwijs. Denk hierbij aan inzet van (voor)schoolsmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, jongerenwerk of specifieke inzet op thema's als psychisch welbevinden of verslavingspreventie. Op het moment dat inzet van preventie onvoldoende is wordt het JOT betrokken of neemt de casus over daar waar er jeugdzorg nodig is.

De gemeente stuurt op data gedreven werken door middel van wijkanalyses en wijkaanpakken gezamenlijk met partners, kinderopvang en scholen en zo gezamenlijk het aanbod te laten aansluiten bij de vragen. De aansluiting met kinderopvang en onderwijs wordt gevonden via de ROK's voor het PO. De gemeente Nissewaard is een actieve partner binnen het Pact Kinderogen.

Tot slot heeft gemeente Nissewaard samen met de partners kinderopvang, onderwijs en zorg een samenwerkingskader voor de LEA van 2021-2026 vastgesteld. Het bieden van kansen aan alle kinderen en jongeren voor een optimale ontwikkeling. Dit doet Nissewaard via 3 actielijnen:

- Bieden van mogelijkheden voor kinderen en jongeren om zich optimaal, gezond en breed te ontwikkelen;
- Voorkomen en wegwerken van onderwijsachterstanden;
- Bieden van voldoende passend en nabijgelegen educatie, onderwijs en jeugdzorg.

Rozenburg: Rotterdam

Schoolmaatschappelijk werk (SMW) is een laagdrempelige voorziening waar leerkrachten, ouders en leerlingen terechtkunnen met allerlei hulpvragen. Van vragen over opvoeding en (sociaal-emotionele) ontwikkeling tot zaken die in het gezin spelen. Bij complexe problematiek en/of meervoudige problematiek verwijst de SMW'er door naar het wijkteam. Het wijkteam kan dan tijdelijk specialistische jeugdhulp aanbieden in de schoolcontext. Dit kan naast de eventuele hulp van een jeugd- en gezinscoach in de thuissituatie. Zodra het hulpverleningstraject is afgerond, neemt SMW (op school) en het CJG (in de thuissituatie) de reguliere contactmomenten met kind en gezin weer over.

Schoolondersteuning is bedoeld om leerlingen, ouders en leerkrachten te helpen bij het signaleren en aanpakken van hulpvragen. Als er hulp of ondersteuning van buiten de school nodig is, moet die snel beschikbaar zijn. Daarom heeft elk wijkteam in de gemeente Rotterdam schoolcontactpersonen die contact leggen en onderhouden met de school in hun gebied. Deze rol van de schoolcontactpersoon binnen het wijkteam wordt momenteel verstevigd.

Hoe verloopt de samenwerking nu?

We zien dat er steeds meer wordt samengewerkt, maar tegelijk zien we dat veel afspraken nog niet geborgd zijn. De onderwijsinspectie heeft in haar vierjaarlijkse onderzoek van het VO van 24 maart 2021 het volgende vastgesteld: *De samenwerking met gemeenten en jeugdhulpinstellingen kan beter. We zien niet dat er vaak dingen helemaal verkeerd gaan maar wel dat er zowel bij de scholen en schoolbesturen als bij de gemeenten behoefte bestaat aan nauwer en vaker contact zodat de samenwerking soepeler verloopt en problemen sneller*

worden opgemerkt en opgelost. Daarbij is het ook belangrijk dat bij leerlingen met ernstige problemen steeds duidelijk is wie er als eerste aan zet is, het onderwijs of de zorg.

Wat willen we realiseren?

Onze gezamenlijke uitgangspunten voor het primair en voortgezet onderwijs zijn:

Wij willen dat leerlingen en hun ouders eerder, beter en thuisnabij ondersteuning krijgen wanneer zij dat nodig hebben. De komende jaren gaan wij daarom de samenwerking verder versterken tussen onderwijs, kinderopvang, preventieve ondersteuning en jeugdhulp. Voor het primair onderwijs zijn wij hiermee al gestart met de ontwikkeling van het Pact Kinderogen. Voor het voortgezet onderwijs gaan wij de komende jaren ook de samenwerking uitbouwen en versterken.

Wij willen samen met gemeenten en scholen de komende vier jaar de volgende doelen realiseren:

1. We werken toe naar een integrale ondersteuningsstructuur zorg-onderwijs op elke school, waarbij de jeugdhulp- en onderwijs aanpak integraal op elkaar wordt afgestemd;
2. Elke school heeft daarbij een vast contactpersoon (preventieve) jeugdhulp, welke functie(s) en competenties dit is/zijn, is afhankelijk van de wijze waarop de gemeente haar jeugdhulp georganiseerd heeft, de aanwezige ondersteuningsvraagstukken en schoolgrootte;
3. Belangrijk voor deze contactpersoon:
   a. Is regelmatig aanwezig op de school en heeft korte lijnen met de school;
   b. Heeft directe lijnen met de (preventieve) jeugdhulp die direct ingezet kan worden;
   c. Maakt onderdeel uit of heeft een zeer directe verbinding met JOT's, gebieds- en wijkteams en haalt snel andere specialisten erbij als dit nodig is.
4. Alle betrokken professionals kennen elkaars rol en taak, werken vanuit een duidelijk werkproces en er zijn goede afspraken over de casusregie;
5. Onderwijs en jeugdhulp zoeken elkaar (uiteraard met toestemming van ouders) vroegtijdig op zodat er preventieve inzet kan plaatsvinden;
6. In complexe casussen is duidelijk wie aan zet is en waar de regie ligt, als het zorgproces vastloopt wordt er snel opgeschaald om uit de impasse te komen;
7. Vanuit de landelijke wetgeving stellen we samen met gemeenten een regionale doorbraakaanpak op, voor wanneer onderwijs en zorg niet tot een aanbod komen;
8. Voor het SO, SBO en VSO streven we ernaar dat er voor steeds meer leerlingen één plan is waar hulp thuis en op school een geheel met elkaar vormen. Hulp wordt (zoveel als mogelijk) gegeven in de leefwereld van de leerling (thuis, school en wijk) en daar waar de relatie met de jeugdige/het gezin het best is. Deze omslag vraagt tijd, we starten met het SO, SBO en VSO, maar nemen de geleerde lessen gelijk mee naar het regulier onderwijs;
9. Er zijn werkbare afspraken met en tussen gemeenten over de samenwerking wanneer leerlingen over gemeentegrenzen heen naar school gaan;
10. We gaan experimenteren en lerende weg ontdekken hoe we inhoudelijke- en bekostigingsafspraken kunnen maken wanneer leerlingen in het grijze gebied tussen onderwijszorg en jeugdhulp vallen;
11. Samen met gemeenten denken wij mee over een passend preventief jeugdhulp aanbod voor jongeren, ouders en leerkrachten/docenten. De jeugdhulp in de school moet hierbij complementair zijn aan de onderwijsondersteuning.

Kinderogen

De activiteiten rondom het versterken van de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, gemeenten en jeugdhulp met de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis, Nissewaard en Westvoorne vinden momenteel plaats vanuit het Programma Kinderogen. Onderwijscollectief heeft namens de schoolbesturen PO en VO het Pact Kinderogen ondertekend, net als de gemeenten en de kinderopvangorganisaties. De huidige afspraken hierover lopen tot en met 2022.

Met uitzondering van programmalijn 3 (VSO) is Kinderogen nu nog gericht op het primair onderwijs. Maar ook in het voortgezet onderwijs is de betere verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp een prioriteit waar we komende periode aan gaan werken. Als bijlage 11 treft u de laatste versie van het projectplan Kinderogen aan.

Voor de scholen en leerlingen in Rozenburg zijn we met de gemeente Rotterdam in gesprek over de wijze van samenwerking. In vergelijking met de andere gemeenten op Voorne Putten gaat het hier om een andere schaal, met enkele Rozenburgse scholen binnen een grote stad.

We gaan in kaart brengen welke verbeterpunten er zijn in de samenwerking tussen onderwijs en zorg voor Rozenburg en stellen daar samen met de gemeente Rotterdam een werkagenda voor op.

We werken samen in een aantal programmalijnen:

1. Samenwerking onderwijs – zorg

Vanuit dit programmaonderdeel bouwen we aan effectieve verbindingen tussen onderwijs en jeugdhulp. We werken samen in werkplaatsen om in de praktijk werkprocessen en afspraken te ontwikkelen.

2. Doorgaande ondersteuningslijn:

Bouwen aan doorgaande ondersteuningslijn (voorschool – school)

3. Jeugdhulp op het S(B)O & VSO

In lijn 3 werken we aan de volgende doelen:

- We hebben de juiste expertise tijdig beschikbaar op de juiste plek in het gespecialiseerd onderwijs.
- Leerkrachten/docenten, pedagogen en jeugdhulpverleners vormen samen (multidisciplinaire) teams, brengen hun kennis in, versterken elkaar en bouwen zo samen aan een sterk pedagogisch klimaat.
- Voor ieder kind/gezin is de hulp thuis en op school op elkaar afgestemd en vormt het een geheel.
- Hulp wordt (zoveel als mogelijk) gegeven in de leefwereld van de leerling (Thuis, school en wijk).
- Geleidelijk aan vernieuwen we het hulpaanbod bij de behoefte van de leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs.

4. Poortwachter dyslexie: Centrale poortwachters-functie bij het Samenwerkingsverband

Doel: per 1 januari 2022 wordt het samenwerkingsverband de Poortwachter voor Ernstige Dyslexie zorg voor het primair onderwijs op Voorne en Putten (Rozenburg verloopt via SWV PPO Rotterdam). Deze taak uit de jeugdwet wordt vanuit de gemeenten belegd bij het samenwerkingsverband. Dat betekent dat de poortwachter van het samenwerkingsverband aanvragen van scholen voor vergoede dyslexiezorg in behandeling neemt. Zij beoordeelt het ingediende schooldossier en bepaalt of de leerling in aanmerking komt voor vergoed dyslexie-onderzoek. Wij willen hiermee de verbinding leggen in de gehele zorgketen dyslexie, samen met alle partners gaan we leesproblemen vroegtijdig signaleren en leerlingen ondersteunen, zorgen voor passende zorg en expertise op de juiste plek en voor een gestroomlijnd proces.

Leerlingenvervoer in relatie tot passend onderwijs

De gemeenten zijn wettelijk verplicht om een regeling vast te stellen waardoor ouders van leerlingen, onder bepaalde voorwaarden, aanspraak kunnen maken op bekostiging voor het vervoer van leerlingen van en naar hun school. Het gaat dan bijvoorbeeld om leerlingen, die vanwege een handicap niet zelfstandig naar school kunnen gaan. Het kan ook zijn dat een leerling aangewezen is op gespecialiseerd onderwijs en hiervoor dient te reizen, omdat de afstand tussen school en woning groot is. In de verordeningen en de beleidsregels van de gemeenten staan de voorwaarden beschreven, bij het toekennen van een vervoersvoorziening wordt ondermeer ook gekeken naar de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van de leerling.
Leerlingenvervoer zien wij als belangrijk in het kader van kansengelijkheid, het neemt voor kinderen en ouders barrières weg waardoor alle kinderen de mogelijkheid hebben om onderwijs te volgen. Passend onderwijs heeft gevolgen voor het leerlingenvervoer. Met de gemeente wordt in afstemming met de betreffende school overleg gevoerd over leerlingenvervoer in specifieke gevallen. Bijvoorbeeld wanneer de keuze/het besluit leidt tot een vervoersverzoek naar een verder gelegen reguliere basisschool/SBO/SO.

Wij zien dat leerlingenvervoer kan bijdragen aan de ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen wanneer een leerling fit en ontspannen op school aankomt. Daarnaast kan het ook, binnen de mogelijkheden van het individu, zelfredzaamheid stimuleren. Leerlingenvervoer vraagt maatwerk waarbij rekening gehouden wordt met reistijden en de prikkelgevoeligheid van leerlingen.

De gemeenten overleggen in de REA/OOGO met het samenwerkingsverband over het leerlingenvervoer en passend onderwijs. Ontwikkelingen die invloed hebben op het leerlingenvervoer worden besproken zodat deze tijdig worden gesignaleerd. Bij nieuwe aanbestedingen voor vervoer en bij evaluaties van aanbieders worden bij het samenwerkingsverband ervaringen opgehaald.

Leerplicht in relatie tot passend onderwijs

Een speerpunt van Passend Onderwijs is het voorkomen van thuiszittende leerlingen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Leerplichtwet. Naast het handhaven van de Leerplichtwet zien wij dat leerplichtambtenaren een belangrijke preventieve rol hebben. Zowel ongeoorloofd als geoorloofd (ziekte) verzuim kunnen een eerste signaal zijn van achterliggende problematiek. De leerplichtambtenaar kan zijn werk alleen goed uitvoeren wanneer scholen consequent het verzuim melden aan de gemeente(n). Scholen hebben niet alleen de verplichting ongeoorloofd verzuim te melden (wettelijk vanaf 16 uur in 4 weken), maar ook de verplichting om tijdig intern signalen op te pakken en samen met Leerplicht te kijken wat er verbeterd kan worden om erger verzuim te voorkomen. De aanpak van schoolverzuim heeft slechts effect als deze integraal plaatsvindt. Dat wil zeggen dat elk van de betrokken partners zijn rol vervult en de diverse

activiteiten goed op elkaar aansluiten. Ook de rol van ouders/verzorgers is bij de verzuimaanpak van belang.

Thuiszitters

Het aantal langdurig thuiszitters weten we op Voorne Putten Rozenburg beperkt te houden, maar iedere thuiszitter is er één te veel. Wij willen samen met de scholen, schoolbesturen, leerplicht en jeugdhulp dit aantal met 10% per jaar laten afnemen, ten opzichte van het aantal thuiszitters op 1 april 2022. We brengen alle thuiszitters in beeld, ook als ze nog maar kort thuiszitten of dreigen thuis te komen zitten. Het SWV registreert het aantal thuiszitters (vanaf 4 weken relatief verzuim) en rapporteert vier keer per jaar aan de onderwijsinspectie.

Samen met schoolbesturen en gemeenten op Voorne Putten is het protocol Aanpak Thuiszitters en Zorgwekkend Verzuim vastgesteld (in bijlage 12). Hierin staat ieders rol en taak beschreven. Het voorkomen van thuiszitters is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de partners (scholen, schoolbesturen, gemeenten en samenwerkingsverbanden), maar de eindverantwoordelijkheid voor de leerling in het kader van de zorgplicht blijft altijd liggen op de school van inschrijving. Jeugdhulp is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Vanuit deze afspraken wordt een pilot gestart waarbij vanuit het samenwerkingsverband een coördinator thuiszitters aan de slag gaat om partijen op casusniveau bij elkaar te brengen om zo de samenwerking te faciliteren en in afstemming de juiste stappen te zetten. Het komend jaar gaan wij deze pilot uitvoeren en evalueren. Vanuit deze evaluatie maken we afspraken met de gemeenten en schoolbesturen over het vervolg en de verdeling van verantwoordelijkheden ten aanzien van dit project.

We maken afspraken over een regionale doorbraakaanpak. Vooral bij thuiszitters is het van belang dat er een mogelijkheid is om een doorbraak te forceren wanneer dit nodig is. We willen nu starten met het maken van afspraken over een dergelijke aanpak om deze de komende jaren verder aan te scherpen.

Voor Rozenburg sluiten wij aan bij de Rotterdamse Taskforce Thuiszitters. In Rotterdam registreert de Taskforce Thuiszitters op basis van de cijfers van Leerplicht het aantal thuiszitters, de redenen van thuiszitten en de uitstroom. Hierbij wordt beoogd dat geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder passend onderwijsaanbod en/of jeugdhulp. Dit mondt enerzijds uit in de intensivering van de thuiszittersaanpak en anderzijds in een preventieve aanpak om thuiszitten te voorkomen.

Huisvesting van scholen in relatie tot Passend Onderwijs

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor adequate onderwijshuisvesting die past bij het hedendaagse onderwijs en daarmee voor onder andere nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen. Schoolbesturen en gemeenten overleggen hier samen over in het OOGO. Wij zien dat inclusiever onderwijs en daarbij samenwerken met (jeugdhulp)partners zorgt voor andere huisvestingsbehoeften. Het is daarom belangrijk dat de Integrale Huisvestingsplannen ruimte bieden aan deze ontwikkelingen. Daarom schuift het samenwerkingsverband nu al (op afroep) aan bij de besprekingen over het Integraal Huisvestingsprogamma (IHP) om actief mee te denken, en zal dit de komende jaren ook blijven doen.

Overlegstructuren

Gemeenten en samenwerkingsverband zijn wettelijk verplicht om hun beleidsplannen met en op elkaar af te stemmen. Dit gebeurt in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO). Afgesproken is om over de volgende onderwerpen OOGO te voeren: a) de jeugdzorg; b) het leerlingenvervoer; c) de leerplicht; d) de onderwijshuisvesting; In overleg kunnen het samenwerkingsverband en de gemeente besluiten hier andere gemeenschappelijke thema's aan toe te voegen. Wij werken veel samen met gemeenten, daarom is dit hoofdstuk ook in nauwe samenwerking met de gemeenten tot stand gekomen

In onze regio maken we voor genoemde onderwerpen afspraken in de Regionaal Educatieve Agenda, de REA. Verdere lokale afstemming vindt plaats in de LEA. Voor de REA is het samenwerkingsverband namens alle PO en VO scholen gemandateerd om namens het onderwijs deel te nemen en te spreken over de aansluiting onderwijs-jeugdhulp. Onderwijscollectief neemt in de LEA gezamenlijk met de schoolbesturen deel. Voor het Programma Kinderogen is een structuur ingericht waar het samenwerkingsverband in deelneemt.

Afspraak met Rotterdam

Rotterdam voert bestuurlijk overleg met SWV Koers VO en PPR Rotterdam. Onderwijscollectief is agendalid en ontvangt alle stukken, zij wordt vertegenwoordigd voor de Rotterdamse samenwerkingsverbanden. Onderwijscollectief ontvangt als agenda-lid de stukken en kan desgewenst met Koers VO en PPO Rotterdam afgestemd worden over hetgeen ingebracht dient te worden.

Aan de hand van de nog op te stellen werkagenda zal met Rotterdam gekeken worden naar een verdere efficiënte werkstructuur, waarin informatie gedeeld kan worden en we de werkagenda tot uitvoering kunnen brengen.

Hoe meten we onze afspraken?

We werken toe naar een integrale ondersteuningsstructuur zorg-onderwijs op elke school, waarbij de jeugdhulp- en onderwijs aanpak integraal op elkaar wordt afgestemd:

- Elke school heeft daarbij een vaste contactpersoon (preventieve) jeugdhulp, zie 6.1 voor verdere toelichting;
- Vanuit de landelijke wetgeving stellen we uiterlijk in 2023 samen met gemeenten een regionale doorbraakaanpak op, voor wanneer onderwijs en zorg niet tot een aanbod komen;
- Er zijn werkbare afspraken met en tussen gemeenten over de samenwerking wanneer leerlingen over gemeentegrenzen heen naar school gaan;
- We gaan experimenteren en lerende weg ontdekken hoe we inhoudelijke- en bekostigingsafspraken kunnen maken wanneer leerlingen in het grijze gebied tussen onderwijszorg en jeugdhulp vallen;
- We hebben een werkagenda REA en LEA's die jaarlijks gezamenlijk wordt gevuld met concrete activiteiten die bijdragen aan de doelen uit het ondersteuningsplan;
- Samen met gemeenten zetten we in op een daling van het aantal thuiszitters met 10% per jaar, ten opzichte van de meting van het aantal thuiszitters op 1 april 2022;
- Een jaarlijkse toename van de tevredenheid over de samenwerking onderwijs/zorg.

Vanuit Kinderogen wordt momenteel samen met onderzoekbureau Oberon een monitor ontwikkeld. In deze monitor worden jaarlijks diverse gegevens verzameld. Naast data over SO en SBO en jeugdhulp wordt ook jaarlijks onder professionals en ouders de tevredenheid en de waardering op de samenwerking jeugdhulp en onderwijs gemeten.

6.2 SAMENWERKING MET OUDERS EN LEERLINGEN

Eén van de belangrijkste uitgangspunten van Passend Onderwijs is de versterking van de samenwerking tussen school en ouders. Onderwijscollectief hecht veel waarde aan betrokkenheid van ouders en leerlingen bij alle ondersteuning die Onderwijscollectief biedt. Dit doen we op verschillende manieren.

Inzet Onderwijscollectief altijd in samenspraak met ouders en leerlingen

Ouders zijn voor Onderwijscollectief een gelijkwaardige partner. Ouders kennen hun kind en weten vanuit de thuissituatie veel over wat helpt of wat juist averechts werkt bij het bieden van ondersteuning. We vinden het belangrijk dat ouders hun kennis en kunde inbrengen in de gesprekken rondom de ondersteuning op school.

De schoolbesturen hebben een zorgplicht en moeten zorgen voor een passende onderwijsplek voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband. Dat betekent dat voor ouders de school het eerste aanspreekpunt is. Het is de taak van alle scholen om ouders te informeren over de voortgang van de vorderingen van de leerlingen. Het samenwerkingsverband stimuleert dat de ouders vanaf het begin worden betrokken bij het onderwijs en de ondersteuning van hun kind en niet pas als er problemen zijn. In Hoofstuk 5.1 leest u hoe de zorgroute voor het primair en voortgezet onderwijs georganiseerd is.

Wij willen dat ouders inzicht hebben in het zorgdossier bij Onderwijscollectief van hun kind. Voor het primair onderwijs is dit al mogelijk via het ICT-systeem Kindkans, waarbij ouders zelf in hun dossier kunnen. Wij stimuleren dat ouders ook daadwerkelijk gebruik kunnen maken van deze mogelijkheid. Voor het voortgezet onderwijs gaan wij dit ook realiseren.

In het voortgezet onderwijs en waar mogelijk ook in het primair onderwijs wordt ondersteuning ingezet in samenspraak met de leerling zelf. Vanuit verbeterpunt 4 'Hoorrecht wettelijk verankeren' komt er een wettelijke verankering van dit hoorrecht. Wanneer deze bekend wordt zal indien nodig de werkwijze verder aangescherpt worden.

Faciliteren en stimuleren van de scholen

Ouders moeten weten wat een school aan ondersteuningsmogelijkheden te bieden heeft om een goede keuze te kunnen maken voor de juiste (vervolg) school. Alle scholen van het samenwerkingsverband hebben een schoolondersteuningsprofiel (SOP). In het schoolondersteuningsprofiel legt het schoolbestuur elk jaar vast welke ondersteuning de school kan bieden. Het profiel wordt opgesteld door leraren, schoolleiding en bestuur.

Behalve de ondersteuningsmogelijkheden geeft de school ook aan welke ambities men voor de toekomst heeft. Op basis van het profiel inventariseert de school welke expertise eventueel moet worden ontwikkeld en wat dat betekent voor de (scholing van) docenten. Het SOP wordt door iedere school op de eigen website geplaatst. Docenten en ouders hebben adviesrecht op het SOP via de medezeggenschapsraad van de school. De school plaatst

het profiel in de schoolgids en op de website, zodat voor iedereen (ouders, leerlingen en andere partijen) inzichtelijk is wat de mogelijkheden van de school zijn.

De inzet van Onderwijscollectief richt zich op het realiseren van een eenduidige wijze van de vormgeving van het schoolondersteuningsprofiel, zodat het overzichtelijker wordt wat elke school aanbiedt. De schoolondersteuningsprofielen van alle scholen worden daarnaast via de website van het Onderwijscollectief eenduidig en overzichtelijk aangeboden.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

Ouders en onderwijspersoneel hebben zeggenschap over Passend Onderwijs. Dit is georganiseerd in de ondersteuningsplanraden (OPR) van het samenwerkingsverband. De OPR heeft instemmingsrecht op het vaststellen en wijzigen van het ondersteuningsplan. Daarbij gaat het om het gesprek met ouders en onderwijspersoneel. Om te zorgen dat dit gesprek wordt vertaald in de besteding van geld, krijgt de OPR in de toekomst ook instemmingsrecht op de meerjarenbegroting (verbeterpunt 20). Om dit mogelijk te maken bereidt de landelijke overheid een wetswijziging voor.

Daarnaast kan de OPR altijd onderwerpen die ze belangrijk vinden met het bestuur van Onderwijscollectief bespreken of op eigen initiatief adviezen geven.

De OPR-en primair en voortgezet onderwijs van Onderwijscollectief werken zo nauw mogelijk samen alsof het één OPR betreft, maar nemen formeel gezien aparte besluiten voor het primair en voortgezet onderwijs.

Ouder- en Jeugdsteunpunt

In de 25 landelijke verbeterpunten voor het passend onderwijs is benoemd dat elk samenwerkingsverband een Ouder- en Jeugdsteunpunt moet inrichten (verbeterpunt 7). Ouders en jeugdigen vinden hier informatie over en steun bij passend onderwijs. Het ouder- en jeugdsteunpunt helpt het beleid in het samenwerkingsverband door de ervaringen die opgedaan worden. Informeren, steunen en signaleren vormen de drie pijlers onder elk steunpunt.

Ouders kunnen er terecht voor vragen, informatie, advies en steun richting de scholen bij hun zoektocht naar een snelle, goede oplossing. Het steunpunt heeft helder welke school wat kan aanbieden aan meer gespecialiseerde ondersteuning, biedt een overzicht op de website en biedt ouders hulp in hun specifieke situatie. Ook leerlingen kunnen terecht bij het steunpunt. Voor leerlingen in het voortgezet onderwijs komt er op school een aanspreekpunt of vertrouwenspersoon (vaak de mentor) die erop toeziet dat de leerling de ondersteuning krijgt die nodig is. Momenteel wordt de wettelijke bepaling voor het steunpunt uitgewerkt. Als dit beschikbaar is, zal het OJI samen met ouders en leerlingen worden ingericht, zodat het goed aansluit bij de behoeften van deze groep.

Vooruitlopend op de landelijke wetgeving, gaan wij in overleg met ouders en jongeren onze informatievoorziening verbeteren, zodat het laagdrempelig beschikbaar is, begrijpelijk is en aansluit bij de informatiebehoefte. Er is behoefte aan meer visualisatie en duidelijke uitleg zonder onnodig gebruik van vakjargon. We maken hierbij gebruik van de leidraad ‘Samen bouwen aan ouder- en jeugdsteunpunten’ uit oktober 2021.

Onderwijsconsulenten

Wanneer een leerling langdurig thuiszit of vastloopt op school en het de ouders, school en het samenwerkingsverband niet lukt om hiervoor een oplossing te vinden kan een onderwijsconsulent worden ingeschakeld. De onderwijsconsulenten werken in opdracht van de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Volksgezondheid, Welzijn en Sport samen met ouders en professionals aan een passende onderwijsloopbaan voor iedere leerling/student. De consulenten bieden gratis begeleiding, bemiddeling en advies wanneer ouders, school en het samenwerkingsverband er niet in slagen voor de leerling geschikt onderwijs te vinden.
Er dient sprake te zijn van (minimaal) één van de onderstaande situaties:

- De leerling zit langdurig thuis (langer dan vier weken en zonder uitzicht op een onderwijsplek op korte termijn).
- Het lukt niet om een geschikte onderwijsplek te vinden voor een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, zoals gedrags-, leer- en/of gezondheidsproblemen.
- Het lukt de school niet om de juiste ondersteuning of begeleiding te bieden aan een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, zoals gedrags-, leer- en/of gezondheidsproblemen.
- Bij vragen over de bekostiging rond de inzet van medische zorg op school.

Klachten en bezwaren

Waar mensen samenwerken, gaan dingen soms mis of verlopen zij niet naar ieders tevredenheid. Goede communicatie is daarom heel belangrijk. Bij een verschil van mening tussen ouders, scholen, besturen en/ of Onderwijscollectief is de eerste stap een goed gesprek tussen betrokken partijen.

Lukt het niet om op deze manier tot een oplossing te komen, dan kan gebruik worden gemaakt van de klachtenregeling van Onderwijscollectief.

Tegen de beslissing van Onderwijscollectief over de toelaatbaarheid van een leerling kan door ouders en schoolbesturen een bezwaar worden ingediend bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring SBO/(v)SO. Ouders worden hierover geïnformeerd wanneer zij de TLV ontvangen (verbeterpunt 11). Onderwijscollectief is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring.

6.3 SAMENWERKING: ORGANISEREN VAN DOORGAANDE ONDERSTEUNINGSLIJNEN

Alle leerlingen krijgen tijdens hun schoolcarrière te maken met overgangen, zoals de overgang van voorschoolse voorziening naar primair onderwijs en van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs en daarna naar vervolgonderwijs. Vooral voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte is de ervaring dat deze overgangen van de ene naar de andere situatie risicovol zijn. Voor een perspectiefrijke toekomst van leerlingen is het daarom van belang dat deze overgangen vloeiend en succesvol verlopen. Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte heeft Onderwijscollectief een gedeelde verantwoordelijkheid met de school van de leerling, de ouders en andere samenwerkingspartners. Op schooloverstijgend niveau neemt Onderwijscollectief initiatief om knelpunten op te lossen die een doorgaande ondersteuningslijn belemmeren. Het samenwerkingsverband maakt daartoe concrete afspraken met aanleverende en ontvangende partners.

6.3.1 Overgang voorschools naar het primair onderwijs

Een goede overdracht vanuit de voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs is noodzakelijk voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. In alle gemeenten zijn hier voor de VVE-doelgroep uniforme afspraken over of worden deze op korte termijn gemaakt. Vanuit de basisondersteuning werken basisscholen samen met kinderopvang, peuterspeelzaal, (voor) schoolmaatschappelijk werk, de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp. Dit zijn de ketenpartners.

Onderwijscollectief wil dat de voorschoolse voorzieningen voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte gebruik kunnen maken van de inzet van orthopedagogen van het samenwerkingsverband. Dit is nu al mogelijk voor kinderen vanaf 3 jaar en 8 maanden. In overleg met de voorschoolse voorziening, ouders en de ketenpartners worden de onderwijsbehoeften al in kaart gebracht. Samen wordt vastgesteld wat er aan ondersteuning nodig is, en hoe de peuter het beste de stap naar het basisonderwijs kan maken. Wij zijn in overleg met gemeenten om dit onder gemeentelijke financiering ook mogelijk te maken vanaf 3 jaar. Zo is er meer tijd om een goede overgang voor te bereiden en wordt de kinderopvang extra ondersteund om de ontwikkeling van deze kinderen nog beter te stimuleren.

Wat gaan we realiseren in 2022 - 2026?

- We hebben 100% zicht op kinderen met een ondersteuningsbehoefte in de overgang van voorschool naar primair onderwijs;
- Een daling van het aantal jonge kinderen dat direct start op het gespecialiseerd onderwijs. In jaarplannen maken we hierover concrete afspraken.

6.3.2 Samenwerking PO en VO

Onderwijscollectief is ontstaan vanuit de wens om als primair en voortgezet onderwijs meer samen te werken. Wij willen dat elke leerling op de meest passende plek in het VO komt, met intensieve aandacht voor de leerling die extra ondersteuningsbehoeften heeft en voor leerlingen met een groot risico op thuiszitten.

De afspraken over en de organisatie van de overgang van alle leerlingen vanuit het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs rust bij de scholen en de schoolbesturen. Ter ondersteuning van dat proces heeft Onderwijscollectief het ICT-systeem ‘Onderwijs transparant’ in beheer. Er wordt de komende periode gekeken of voor dit deel ook Kindkans ingeschakeld kan worden.
De focus van Onderwijscollectief ligt op het samen met ouders en school zorgdragen van een soepele overgang van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Wat gaat we realiseren van 2022 - 2026?

- PO en VO werkt beter samen. Het is erg behulpzaam als partners elkaar, elkaars werkprocessen en elkaars cultuur (leren) kennen. De focus voor de komende tijd ligt daarom bij het elkaar ‘leren kennen’ en ‘kennis uitwisselen’ zowel op het niveau van de medewerkers van Onderwijscollectief, als op het niveau van de PO- en VO scholen. Dit laatste is de primaire taak van de scholen zelf, Onderwijscollectief kan hierin een faciliterende rol spelen. Eventuele extra ondersteuning die leerlingen in het basisonderwijs ontvingen (al of niet met een arrangement vanuit het samenwerkingsverband) moet soepel doorlopen in het voortgezet onderwijs wanneer deze extra ondersteuning nodig blijft. Hier zit een grote meerwaarde van het vormen van één organisatie

Onderwijscollectief. We maken het mogelijk dat medewerkers van Onderwijscollectief zowel in het PO als in het VO-ondersteuning kunnen bieden.

We verbeteren de signalering van leerlingen waarvoor de overgang PO/VO risicovol kan zijn

- We stellen met PO en VO een gezamenlijke signaleringslijst op met kenmerken die maken dat de overgang van PO naar VO risicovol kan zijn. Zo wordt het voor leerkrachten en intern begeleiders makkelijker om in groep 7 leerlingen te signaleren. We vinden goede plaatsingen op het voortgezet onderwijs belangrijk. Als de schoolbesturen gezamenlijk besluiten tot het werken met een plaatsingswijzer voor alle leerlingen vanuit het PO, gaan wij hierover graag het gesprek aan.

We komen na signalering in actie

- Schoolbegeleiders, intern begeleiders en leerkrachten bespreken jaarlijks al in groep 7 de leerlingen door waarvoor extra ondersteuning bij de overgang van PO naar VO gewenst is. Hier worden afspraken over gemaakt en indien nodig interventies op ingezet.

We verbeteren onze aanpak

- We gaan in de komende ondersteuningsplanperiode kijken wat er nog extra nodig is voor een goede overgang en een warme overdracht van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte en hoe we dit het beste kunnen organiseren. Dit geven we uiteraard vorm binnen de kaders van de AVG. Ouders moeten altijd akkoord zijn met het delen van gegevens van het PO naar het VO en ook van het VO naar het PO.
- We willen stimuleren dat PO-scholen vaker een terugkoppeling krijgen over hoe het vergaat met hun oud-leerlingen in het vervolgonderwijs. Zo kunnen zij ondersteuningsadvies geven en leren zij anderzijds over wat wel en niet mogelijk is in het voortgezet onderwijs en wat dit voor hun eigen aanpak betekent.
- Mogelijkheden die nader verkend worden is een vast contactpersoon voor de overgang PO/VO en de mogelijkheid om casuïstiekbespreking te voeren met een expert op dit gebied.
- Er gaat extra aandacht uit naar leerlingen die overstappen van het SBO en SO cluster 4 naar het reguliere voortgezet onderwijs.
- We gaan voor 100% zicht op leerlingen met ondersteuningsbehoeften in de overgang van primair naar voortgezet onderwijs.
- We gaan voor een duurzame plaatsing in VO-leerjaar 1: we monitoren het aantal leerlingen dat na hun start op het regulier voortgezet onderwijs naar praktijkonderwijs of VSO overgaat en vice versa.

6.3.3 Overgang van VO naar vervolgonderwijs

Ook hier geldt dat Onderwijscollectief hecht aan een goede overstap, waarbij het geheel aan gegevens dat nodig is om ook in het vervolgonderwijs passend onderwijs te kunnen geven wordt overgedragen.

Onderwijscollectief is al langere tijd nauw betrokken bij alle maatregelen die worden ingezet om jongeren een goede start in het MBO te geven. Via het beleid Voortijdig Schoolverlaten worden afspraken gemaakt over de overstap en monitoring van leerlingen die vanuit het VMBO en VSO-4 overstappen naar het MBO. Dit is in paragraaf 5.3 ook uitgebreid toegelicht. Omdat het vaak nog jonge leerlingen betreft die overstappen naar het MBO, is het van belang goed samen met de ouders en jongeren op te trekken zodat er een doorlopende lijn is in de ondersteuning. De komende jaren zal Onderwijscollectief meewerken aan het realiseren van een warme overdracht. Het is een nieuwe opdracht aan de 'werkgroep overstap' die actief is in het VSV programma waarin alle partners vertegenwoordigd zijn. Doel is om ook in deze werkgroep de overgang van HAVO naar MBO en HBO in beeld te krijgen en te verbeteren.

Nieuw in deze ondersteuningsplanperiode is dat er actief wordt gewerkt aan het versterken van de loopbaan oriëntatie – en begeleiding op de scholen (LOB). Dit gebeurt met ondersteuning van het expertisepunt LOB.

Wat gaan we realiseren van 2022-2026?

- We hebben 100% zicht op leerlingen met ondersteuningsbehoefte in de overgang van het voortgezet onderwijs naar het vervolgonderwijs.

6.4 Projecten

We zetten in de ondersteuningsplanperiode 2022-2026 in op vernieuwing. Dit is te zien in zowel hoofdstuk 4 over kwaliteitszorg als in hoofdstuk 5 en 6 en dit zal worden geconcretiseerd in de jaarplannen. We zullen innovatieve pilots gaan starten, samen met de partners. Twee projecten die al vanuit de vorige planperiode lopen, nemen we hierin mee:

- Project Thuiszitters;
- Project Hoogbegaafheid.

Project Thuiszitters

Een lopend project dat doorloopt in de ondersteuningsplanperiode betreft het project rondom thuiszitters. Dit project is in paragraaf 6.1 beschreven.

Project Hoogbegaafdheid

De aandacht voor meer- of hoogbegaafde leerlingen en hun extra of andere ondersteuningsbehoeften in het reguliere onderwijs is de afgelopen jaren toegenomen. De vraag om inzicht in leerling behoeften en effectieve docentaanpakken staat daarbij centraal. Het is van belang een onderwijsprogramma aan te bieden afgestemd op kenmerken die typerend zijn voor de doelgroep: zoals het tempo van leren, de vaak zeer sterke behoefte aan autonomie en de niet standaard wijze waarop informatie verwerkt wordt. Ook aandacht voor de sociaal-emotionele uitdagingen waar deze kinderen vaker tegenaan lopen is belangrijk. Een juiste aanpak kan onderpresteren, schooluitval of (tijdelijk) thuiszitten voorkomen.

Onderwijscollectief wil bijdragen aan het vergroten van de kennis over en de aanpak van begaafde leerlingen op de scholen van het SWV. Om hierop verder beleid te ontwikkelen is door beide rechtsvoorgangers (PO en VO) van Onderwijscollectief een aanvraag ingediend voor de Regeling subsidie begaafde leerlingen PO en VO. Beide aanvragen zijn toegekend en de hieruit voortvloeiende projecten zijn gestart in 2019 met een looptijd tot uiterlijk 1 augustus 2023, waarbij Onderwijscollectief in gelijke mate bijdraagt aan de financiering.

Primair onderwijs

In zowel de regio's Voorne als Putten is een inventariserend onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van het huidige aanbod aan meer- en hoogbegaafde kinderen. Scholen en besturen binnen het SWV hebben al flinke stappen genomen om aan de vraag van de (hoog) begaafde leerlingen tegemoet te komen. Het huidige aanbod voor leerlingen in de doelgroep (hoog)begaafde leerlingen bestaat uit diverse initiatieven: aanbod in de klas, verrijkingsgroepen in de school, bovenschoolse verrijkingsgroepen, het vooruitwerklab op locatie en Leonardogroepen binnen één basisschool.

In beide regio's zijn daarnaast projecten gestart of uitgebreid, met name gericht op leerlingen die dreigen vast te lopen/zijn vastgelopen in hun ontwikkeling. Het is belangrijk deze leerlingen tijdig te herkennen, om te voorkomen dat ze (psychisch) afhaken en niet meer willen leren. Deze groep vormt een deel van de dreigende thuiszitters. De leerlingen maken vaak al gebruik van het bestaande aanbod op de scholen, maar dit lijkt onvoldoende aan hun behoeften tegemoet te komen.

Op basis van de uitkomsten van de (tussentijdse) evaluaties zal in de lopende planperiode samen met het voortgezet onderwijs verder beleid worden ontwikkeld.

Voortgezet onderwijs

In het VO is een netwerk 'Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen' gevormd. In dit netwerk delen de experts van de scholen hun kennis over het onderwijs aan en de begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen. In de netwerkgroep vindt ook intervisie plaats. Vanaf 2020 heeft een aantal docenten van verschillende scholen de RITHA-opleiding van de Radboud Universiteit afgerond. Op de scholen van het samenwerkingsverband waar de problematiek van meer- en hoogbegaafde leerlingen voorkomt is expertise aanwezig om deze leerlingen op een goede wijze te ondersteunen. Daarnaast wordt een van de experts voor een deel van de weektaak ingezet om collegiale consulatie te verlenen op de scholen van het

samenwerkingsverband. Indien nodig worden middelen vrijgemaakt voor concrete interventies op schoolniveau

Op Scala Molenwatering in Spijkenisse functioneert een Intermezzogroep voor hoogbegaafde leerlingen die de overstap van het PO naar het VO maken. Jacob van Liesveldt in Hellevoetsluis heeft een Masterclass voor meer- en hoogbegaafde leerlingen

In 2022 wordt een beleidsplan opgesteld voor het VO. In dit beleidsplan wordt het ingezette beleid verder uitgewerkt en verduurzaamd. Uiteraard wordt in dit beleidsplan aandacht besteed aan de doorgaande lijn PO-VO.

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Hoofdstuk 7

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

Bestuur en Organisatie

7.1 GOVERNANCE EN INRICHTING ORGANISATIE

Onderwijscollectief bestaat sinds 1 augustus 2021 en is opgebouwd uit de samenwerkingsverbanden voor het primair en voortgezet onderwijs. Onderwijscollectief functioneert als een personele unie van bestuur en toezicht. Officieel bestaan de twee aparte samenwerkingsverbanden nog om aan de vereisten op het gebied van begroting en verantwoording te kunnen voldoen. Naar buiten toe werken we echter samen als één samenwerkingsverband. Zo kunnen we nog beter de verbinding leggen tussen het primair en het voortgezet onderwijs.

Deze paragraaf beschrijft de governance en de inrichting van de organisatie. Het organogram hieronder geeft een totaalbeeld. De governance is ook vastgelegd in reglementen. Op de website van Onderwijscollectief zijn alle actuele reglementen te vinden.

Bestuurder

Het samenwerkingsverband werkt met een bestuurder en een onafhankelijke Raad van Toezicht met vijf leden. Sinds 1 augustus 2021 is er 1 bestuurder voor Onderwijscollectief. De bestuurder is integraal verantwoordelijk voor Onderwijscollectief en de dienstverlening die het samenwerkingsverband biedt. Hieronder valt ook het (laten) opstellen van het ondersteuningsplan, jaarplannen, begrotingen, jaarrekeningen en het (onderwijskundig) jaarverslag. De bestuurder stelt, na goedkeuring van de Raad van Toezicht (zie hieronder), deze stukken vast.

De bestuurder is de werkgever van het personeel en vertegenwoordigt Onderwijscollectief naar buiten.

Raad van Toezicht

Sinds 1 januari 2021 wordt gewerkt met 1 Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht is een personele unie: dezelfde mensen vertegenwoordigen officieel de Raad van Toezicht PO én de Raad van Toezicht VO. De Raad van Toezicht is onafhankelijk en kent vijf leden (zie ook verbeterpunt 21, bijlage 3). Elk lid brengt specifieke expertise in.

De Raad van Toezicht dient, na kennis te hebben genomen van de instemmingsgerechtigde gremia, te besluiten over de goedkeuring. De Raad van Toezicht toetst de besluiten en voorstellen van de bestuurder op vier aspecten:

- Dient het besluit/voorstel de doelstellingen van de samenwerkingsverbanden?

- Is er door de bestuurder voldoende rekening gehouden met de belangen van alle stakeholders?
- Is er door de bestuurder voldoende rekening gehouden met de bedrijfsvoering?
- Zijn de maatschappelijke aspecten voldoende meegewogen in de afwegingen van het bestuur?

De Raad van Toezicht adviseert, gevraagd en ongevraagd. De advisering betreft de meerjarige en strategische aspecten. De Raad van Toezicht is ook de werkgever van de bestuurder. De Raad van Toezicht is gebonden aan de gedragscode voor toezicht in de sector en stelt zich actief op als het gaat om de eigen deskundigheidsbevordering en scholing.

Deelnemersraden

De Deelnemersraden PO en VO bestaan uit de schoolbesturen. Voor de inhoudelijke ontwikkeling van passend onderwijs is het gesprek tussen de Deelnemersraden en de bestuurder het meest bepalend. Hierbij geldt dat de schoolbesturen niet alleen vanuit de visie van hun eigen organisatie participeren, maar ook verantwoordelijk zijn voor het geheel van passend onderwijs in de regio. De leden van de Deelnemersraad vertegenwoordigen hun schoolbestuur. Het lid van de Deelnemersraad is ofwel lid van het bestuur van de scholenorganisatie, ofwel het mandaat voor het lid is door het schoolbestuur schriftelijk vastgelegd.

Ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad (OPR) is een speciale medezeggenschapsraad van een samenwerkingsverband waarin over passend onderwijs wordt vergaderd. De OPR heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan. In

de OPR zitten personeelsleden en ouders van scholen binnen het samenwerkingsverband. Het bestuur van het samenwerkingsverband moet ervoor zorgen dat vacatures in de OPR vervuld worden en dat er een evenredige verdeling is tussen personeelsleden en ouders.

Onderwijscollectief heeft een aparte OPR PO en een OPR VO, omdat dit wettelijk is vereist. In de praktijk bestaat een nauwe samenwerking tussen de beide OPR'en. De Raad van Toezicht heeft tenminste twee keer per jaar overleg met de Ondersteuningsplanraden.

Managers PO en VO

De managers PO en VO nemen de aansturing van de teams op zich zowel qua personeelsgesprekken als qua inhoud. De managers PO en VO zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de jaarplannen PO en VO. Ook zullen in een nieuw op te stellen managementstatuut een aantal verantwoordelijkheden gemandateerd worden aan de managers PO/VO.

Medezeggenschapsraad

Onderwijscollectief heeft een medezeggenschapsraad PO en een medezeggenschapsraad VO. Elke MR bestaat uit leden, gekozen uit en door het personeel. De bestuurder voert besprekingen met de MR PO en met de MR VO. Instemming en advies vindt plaats op basis van de MR-reglementen, die te vinden zijn op de website van Onderwijscollectief.

Vertrouwenspersoon

Onderwijscollectief heeft een extern vertrouwenspersoon bij wie collega's terecht kunnen als zij binnen hun werkzaamheden tegen zaken aanlopen die zij graag willen bespreken. De extern vertrouwenspersoon behartigt de belangen van de collega en geeft onafhankelijk advies.

Deelname regionale en landelijke netwerken

Onderwijscollectief is actief in diverse regionale en landelijke netwerken. Zo zijn we aangesloten bij het Netwerk Leidinggevenden Passend Onderwijs, de Sectorraad samenwerkingsverbanden VO en het bovenregionaal netwerk in de regio Rijnmond.

7.2 ORGANISATIE IN ONTWIKKELING

Een prioriteit de komende jaren is de verdere professionalisering van de organisatie. We focussen hierbij op diverse onderdelen:

- We bouwen een stevige HR-basis (inclusief gesprekscyclus) en faciliteren een aantrekkelijke en ontwikkelingsgerichte werkomgeving, met de focus op het optimaal benutten van het welzijn en de talenten van medewerkers. We werken toe van 'ik naar wij', van 'functioneren naar ontwikkelen' en van 'reactief naar proactief'.
- Dit wordt uitgewerkt in een intern HR document over strategie en beleid.
- We willen een wendbare organisatie zijn, die op alle niveaus kan meebewegen met de ondersteuningsvraag vanuit het onderwijs
- We zorgen voor sterkere sturing in de bedrijfsvoering, door te zorgen voor grip en zicht op de diverse geldstromen. We optimaliseren de interne werkprocessen en versterken onze eigen expertise.
- Naast onze inhoudelijke pedagogische onderwijsexpertise, zien wij een stijgende behoefte aan beleidsrijke ondersteuning. Dit is ook nodig om de inhoudelijke missie en visie te realiseren. We investeren daarom in beleidsontwikkeling en uitvoering.
- We geven de personele unie in de praktijk vorm. Het personeel van Onderwijscollectief werkt daar waar het meerwaarde heeft voor zowel het PO als voor het VO.
- We gaan ons expertiseniveau nog verder vergroten. We hebben continue aandacht voor persoonlijke ontwikkeling van ons personeel en de vraag vanuit het onderwijs. We zorgen voor gerichte opleidingen met als doel om de specialistische kennis en de vaardigheden van ons personeel te vergroten.
- We groeien toe naar een lerende organisatie. We stimuleren en faciliteren de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen schoolbesturen en scholen. Hiervoor organiseren we onder andere gezamenlijke themadagen tussen de deelnemersraden PO en VO.
- We faciliteren de OPR PO en VO en ondersteunen de samenwerking tussen de OPR PO en OPR VO.

7.3 PRIVACY

Wanneer een leerling extra ondersteuning krijgt of nodig heeft op school, heeft Onderwijscollectief gegevens over de leerling nodig om haar werkzaamheden goed te kunnen uitvoeren. Dit is een wettelijke taak van het samenwerkingsverband. Ouders moeten expliciet toestemming geven om (medische) gegevens van de leerling met het samenwerkingsverband te delen. Als ouders geen toestemming geven, zijn de gegevens niet beschikbaar voor Onderwijscollectief. Ouders zijn altijd op de hoogte van welke informatie er wordt uitgewisseld, wat er met de informatie gebeurt en aan wie welke gegevens worden verstrekt.

Ouders hebben ook recht op inzage in het dossier van hun kind (zie paragraaf 5.3). Onderwijscollectief gaat zorgvuldig met deze gegevens om en beveiligt deze

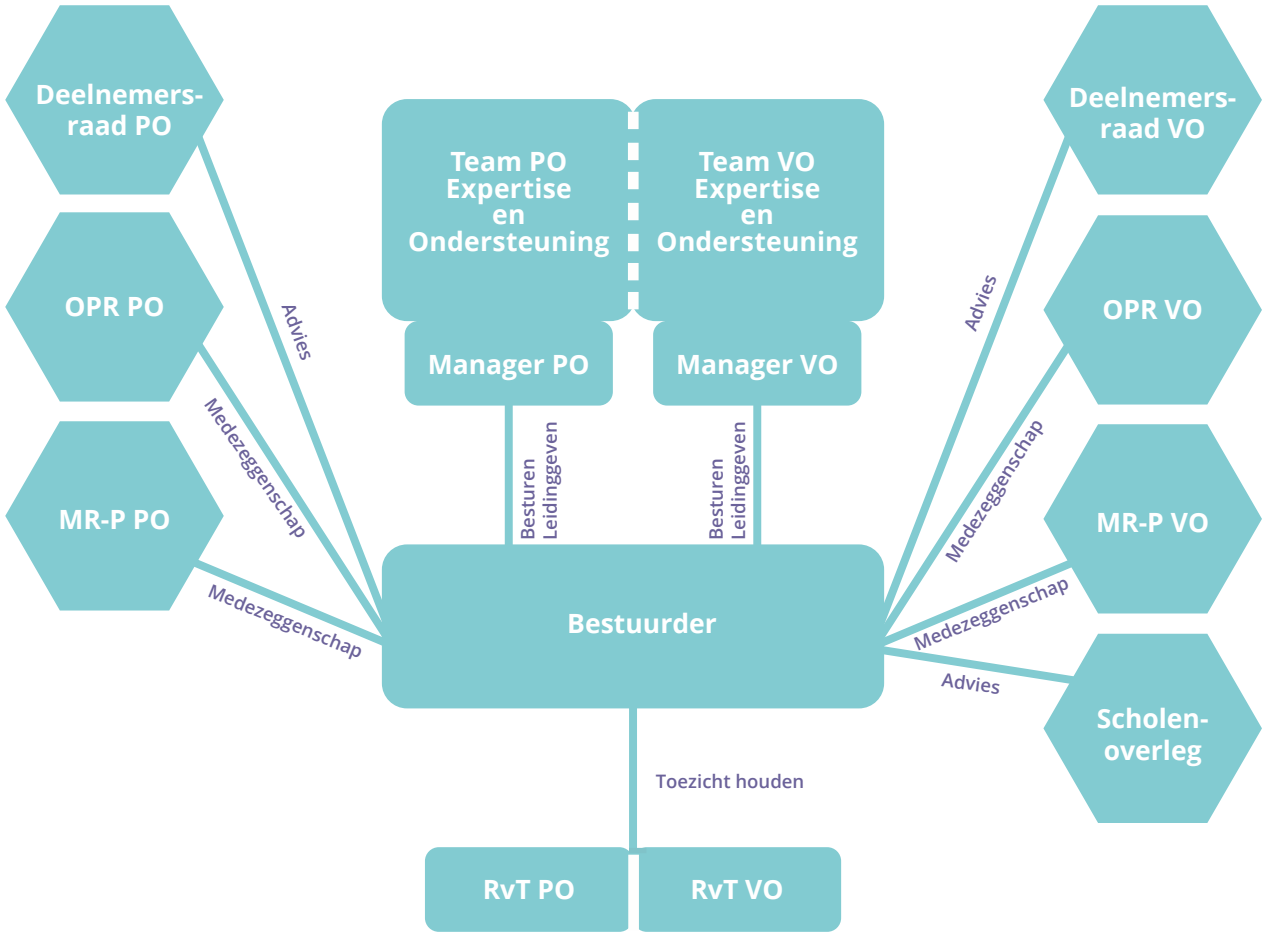

conform wet- en regelgeving. Overdracht van leerling-gegevens vindt uitsluitend plaats via Kindkans (PO) of OnderwijsTransparant (VO). Dit zijn beveiligde en daarvoor ingerichte programma's. Onderwijscollectief heeft een privacyreglement waarin zowel de spelregels als de rechten en plichten zijn vastgelegd, te vinden via de website.

Privacy en de uitvoering van de AVG regelgeving is ook binnen de interne organisatie goed geborgd. Met ondersteuning van een externe privacyofficer en een interne aandachtsfunctionaris worden de gemaakte afspraken regelmatig besproken, zodat iedereen hier naar blijft handelen. Jaarlijks vinden bovendien interne audits plaats. Ook vindt periodiek een externe toetsing plaats door het Centrum Educatieve Dienstverlening.

Waar mensen samenwerken, gaan dingen soms mis of verlopen zij niet naar ieders tevredenheid. De werkwijze bij klachten en bezwaren is beschreven in paragraaf 6.2.

Onderwijscollectief
Voorne-Putten Rozenburg

Hoofdstuk 8

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

Financiën

Dit hoofdstuk gaat achtereenvolgens in op de baten van Onderwijscollectief en landelijke ontwikkelingen die we voorzien tijdens de looptijd van dit ondersteuningsplan. Daarna lichten we het proces van plannen, begroten en verantwoorden toe, gaan we in op ons financieel beleid en benoemen we de financiële risico's die we de komende jaren voorzien.

8.1 BATEN ONDERWIJSCOLLECTIEF

Onderwijscollectief ontvangt voor het uitvoeren van haar taken voor het PO en het VO een budget vanuit het rijk. Deze budgetten zijn geoormerkt voor het PO en voor het VO. De geldstromen en financiële administratie zijn gescheiden. De Rijksbekostiging en daarmee de totale inkomsten van het samenwerkingsverband zijn gebaseerd op het totaal aantal leerlingen in het regulier primair en voortgezet onderwijs op de jaarlijkse teldatum van 1 oktober.

Naast de Rijksbekostiging ontvangt Onderwijscollectief incidentele aanvullende middelen, bijvoorbeeld subsidies voor hoogbegaafdheid (looptijd 2020-2023) en voor VSV (looptijd 2020-2024, daarna nieuw programma). Ook ontvangt Onderwijscollectief een jaarlijkse subsidie voor preventieve inzet op jeugd vanuit de gemeente Nissewaard.

8.2 LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Wijziging in bekostigingssystematiek primair onderwijs en VSO

Vanaf 1 januari 2023 vereenvoudigt de bekostiging voor het PO. Aangezien VSO onder de CAO PO valt, geldt dit ook voor VSO. Dit heeft gevolgen voor het samenwerkingsverband:

- De teldatum voor het PO en voor het VSO wordt 1 februari;
- De peildatum voor tussentijdse groei van SBO en (V)SO vervalt;
- DUO gaat TLV's van het SBO registreren en verrekenen. De werkwijze wordt hetzelfde als voor het SO. De regeling grensverkeer vervalt hiermee;
- De rechtstreekse 2% bekostiging SBO verdwijnt;
- Een indirect effect is dat de herverdeeleffecten zorgen voor wijzigingen in de financiële positie van schoolbesturen binnen de samenwerkingsverbanden. Meer inkomsten geven scholen meer ruimte om goede basisondersteuning te regelen, terwijl minder inkomsten de ondersteuningsstructuur op scholen onder druk kunnen zetten.

De precieze invloed van de wijzigingen in de bekostigingssystematiek voor de samenwerkingsverbanden is nog niet helemaal duidelijk. In de nu voorliggende meerjarenbegroting wordt de huidige systematiek van schooljaarbekostiging voorlopig doorgezet. Dit houdt in dat in de begrotingen uitgegaan wordt van een 1 oktobertelling en een groeitelling op 1 februari. In de jaarlijkse actualisatie van de meerjarenbegroting zal vanaf 2023 de omslag in beeld worden gebracht. Naar alle verwachting zal dit op totaalniveau voor het samenwerkingsverband slechts beperkte financiële gevolgen hebben.

Met de nieuwe PO teldatum van 1 februari vervalt de huidige groeibekostigingstelling voor het SBO, SO en VSO op die datum. In plaats daarvan komt een vangnetregeling voor bovenmatige groei, die moet zijn opgenomen in het ondersteuningsplan. In de vangnetregeling wordt bepaald:

- Wanneer is de groei bovenmatig (definiëren)?
- Hoe stellen we dit vast (signaleren)?
- Wat gaan we dan doen (acteren)?

Er wordt een landelijk handelingsadvies opgesteld voor de vangnetregeling. Wanneer dit beschikbaar is, zullen hierover verdere afspraken worden gemaakt met de deelnemersraden in een vangnetregeling.

Verwachte wijziging in bekostiging van het LWOO en PRO

Een andere grote verwachte wijziging is die van de bekostiging van het LWOO en PRO. Deze aanpassing staat sinds 2018 op de planning maar is meerdere malen uitgesteld. Het is moeilijk gebleken een goede systematiek te vinden die recht doet aan de benodigde financiering van deze specifieke groepen in elk samenwerkingsverband. De datum van invoering staat gepland op 1 januari 2025. In de begroting VO wordt met deze nieuwe systematiek nog geen rekening gehouden.

8.3 UITPUTTING BEKOSTIGING

In het ondersteuningsplan moet wettelijk worden vastgelegd hoe de bijdragen van de aangesloten schoolbesturen worden vastgesteld wanneer er sprake is van uitputting van de bekostiging. Deze regeling geldt in het VO ook voor de lichte ondersteuning. Dit risico is inmiddels slechts theoretisch. Onderwijscollectief heeft namelijk gekozen voor opting out LWOO.

PO en VO zijn financieel strikt gescheiden, uitputting van het PO komt alleen ten laste van de PO besturen en visa versa. De besturen van Onderwijscollectief PO en VO hebben afgesproken het tekort dan om te rekenen naar een bedrag per leerling.

Eventuele tekorten in een jaarrekening voor PO of VO worden bekostigd door de PO of VO schoolbesturen volgens de hiervoor beschreven verdeelsystematiek. Dit is in het verlengde van de wettelijke regeling.

8.4 PLANNEN, BEGROTEN EN VERANTWOORDEN

We zorgen voor een overzichtelijke cyclus van plannen, begroten en verantwoorden. Het ondersteuningsplan geeft de inhoudelijke richting voor de komende vier jaren aan. De inhoudelijke vertaling hiervan vindt plaats in de jaarplannen die we opstellen voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs. Deze jaarplannen benoemen concreet welke doelen we willen realiseren, hoe we dat gaan doen en hoe we dat meten. De onderdelen uit het jaarplan bouwen logischerwijs voort op de inhoud van het ondersteuningsplan.

De financiële vertaling vindt jaarlijks plaats in een meerjarenbegroting voor het PO en voor het VO. De eerste jaarschijf is de begroting waar het komende jaar mee gewerkt zal worden. De financiële stromen van het PO en het VO zijn gescheiden. De meerjarenbegrotingen voor 2022-2026 voor zowel het PO als het VO zijn te vinden op de website van Onderwijscollectief. Vanaf 2023 zullen de begrotingen zijn opgebouwd uit dezelfde zes programma's voor het PO en het VO, gebaseerd op dit ondersteuningsplan. Bijlage 13 geeft hiervan een overzicht.

Naast de meerjarenbegrotingen bestaat de planning- en controlcyclus uit bestuursrapportages om de algemene voortgang te monitoren (drie keer per jaar). Ook wordt elk jaar een jaarverslag opgesteld. Onderdeel hiervan is de actuele stand van zaken rond de ontwikkeling van de risico's en de effecten van de beheersmaatregelen (zie ook paragraaf 8.6).

Onderwijscollectief vindt het belangrijk dat transparant is hoe de middelen vanuit het samenwerkingsverband worden verdeeld en hoeveel middelen elke school/ schoolbestuur krijgt voor het realiseren van passende ondersteuning (verbeterpunt 15). Hierbij past ook een verantwoording over de inzet van alle (ondersteunings-) middelen.

Schoolbesturen ontvangen middelen vanuit Onderwijscollectief. Dit is toegelicht in hoofdstuk 5

Schoolbesturen maken aan elkaar en aan het samenwerkingsverband inzichtelijk waar de aan hen (en/of hun scholen) toebedeelde middelen aan zijn besteed en tot welke resultaten voor leerlingen (met een ondersteuningsbehoefte) dit heeft geleid en of de vooraf gestelde doelen zijn gerealiseerd. Dit is een verantwoording op basis van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens met een toets op rechtmatigheid en doelmatigheid.

8.5 FINANCIEEL BELEID

Wij hanteren de volgende uitgangspunten voor ons financiële beleid:

- Het samenwerkingsverband zet de middelen beleidsrijk in, in lijn met dit ondersteuningsplan. Vermogen wordt alleen aangehouden als minimaal benodigde risicobuffer. Die is vastgesteld op 3,5% van de totale baten. Dit komt overeen met de signaleringswaarde die het ministerie hanteert.
- De basisondersteuning wordt bekostigd uit de lumpsum van de scholen.
- De schoolbesturen ontvangen middelen vanuit Onderwijscollectief.

Primair Onderwijs

- Voor het PO gaat het om het Ondersteuningsbudget Schoolorganisatie, voor ondersteuning op scholen die verder gaat dan de basisondersteuning. Dit is een vastgesteld bedrag per leerling. Jaarlijks verantwoorden scholen over de inzet en resultaten van deze middelen.
- De schoolbesturen ontvangen ook een ROK-budget, bestemd voor passend onderwijs in de ROK's. Deze middelen worden per school berekend, de verdeelsleutel is 50% leerlingenaantal en 50% onderwijsachterstanden. Deze middelen worden jaarlijks verantwoord.

Voortgezet onderwijs

- Voor het VO gaat het hier om het 'Ondersteuningsbudget Schoolorganisatie VO', gebaseerd op de voormalige rugzakken. Deze middelen zijn bedoeld voor extra ondersteuning. Jaarlijks verantwoorden scholen over de inzet en resultaten van deze middelen.
- Acht VO-scholen ontvangen ook 'Ondersteunings-middelen VMBO', bestemd voor het bieden van extra ondersteuning in het VMBO, aanvullend op de basisondersteuning. De verdeling vindt plaats op basis van historische deelnamecijfers. Jaarlijks verantwoorden scholen over de inzet en resultaten van deze middelen.
- Voor het VO geldt dat we streven naar een verdeelsystematiek die meer recht doet aan actuele ontwikkelingen.
- Onderwijscollectief biedt arrangementen aan.
- Onderwijscollectief geeft TLV's af en zorgt voor de bekostiging daarvan.
- De meerjarenbegroting is een uitwerking en concretisering van het financieel beleid. De meerjarenbegrotingen voor PO en VO zijn te vinden op de website. Jaarlijks vindt actualisatie plaats.

8.6 RISICOMANAGEMENT

In de meerjarenbegroting van het PO en van het VO wordt in de risicoparagraaf de actuele analyse van de risico's opgenomen. In dit ondersteuningsplan focussen wij ons op de belangrijkste risico's in de komende vier jaar voor de uitvoering van dit ondersteuningsplan. In de diverse documenten in de planning- en controlcyclus is een risicoparagraaf opgenomen waarin de ontwikkeling van risico's in beeld wordt gebracht, evenals de effecten van de beheersmaatregelen.

Zware druk op het onderwijs door lerarentekort, corona en inzet NPO-middelen

Onderwijscollectief wil samen met de scholen concrete ambities opstellen en verwezenlijken. We zien echter dat het onderwijs soms onder grote druk staat door lerarentekort, de (instroom van) sociaal-economisch kwetsbare groepen binnen onze regio, de gevolgen van corona en de extra inzet die de NPO-middelen met zich meebrengt. Dit geeft het risico dat we de komende jaren minder kunnen realiseren dan we zouden willen. Bij het besteden van middelen en opzetten van projecten houden we rekening met de draagkracht van de scholen.

Ook kunnen de mogelijkheden van scholen om een goede basisondersteuning te bieden hierdoor afnemen, dat kan leiden tot een grotere behoefte aan ondersteuning of een toename van TLV's. Het personeelstekort kan in de toekomst ook bij Onderwijscollectief ervoor zorgen dat we niet aan de expertisevraag kunnen voldoen.

Landelijke norm lage reserve

Elk samenwerkingsverband moet binnen 2 jaar verplicht toegroeien naar een lage reserve van maximaal 3,5% van de bruto totale baten. Met name voor het PO betekent dit dat er de komende 2 jaar incidenteel extra middelen beschikbaar zijn, die we doelmatig zullen besteden. Een project voor inclusiever onderwijs is over het algemeen niet iets tijdelijks. Wanneer het aantal TLV's de komende jaren niet afneemt bestaat het risico dat we keuzes in ons beleid en in de uitvoering moeten gaan maken.

Daarnaast brengt een lage reserve het risico met zich mee dat bij een stijging van het aantal TLV's of een onvoorziene tegenvaller de begroting niet sluitend is en er bezuinigd moet worden en/of vanuit de besturen extra middelen beschikbaar gesteld moeten worden.

Financiële tekorten en wachtlijsten bij de jeugdhulp

Wanneer gezinnen lang moeten wachten op goede hulp kunnen problemen verergeren. De toenemende wachtlijsten bij de jeugdhulp hebben daarmee hun weerslag op het onderwijs. Daarnaast hebben we mooie ambities geformuleerd om vanuit het onderwijs meer te gaan samenwerken met de jeugdhulp. Het risico van de problemen in de jeugdhulp is dat deze samenwerking moeizamer op gang komt door tijdgebrek, personeelstekort of wisselingen.

Onzekerheid over gevolgen financiering bekostigingssystematiek

Op de begroting van het PO zal de wijziging van financiering van het SBO de meest impact hebben. Door het verdwijnen van de 2% regeling worden de inkomsten en uitgaven van het samenwerkingsverband groter. Dit zorgt voor andere financiële prikkels en verhoogt de risicoreserve die het samenwerkingsverband mag aanhouden.

Ontwikkeling deelnamecijfers VSO

De deelname aan het VSO vertoont een grillig verloop. Historisch gezien is het deelnamepercentage in 2021 op zijn hoogst en is de ambitie uitgesproken om dit percentage te verlagen. Het is een risico of deze ambitie in het gewenste tempo wordt gerealiseerd, gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen die hiervoor zijn geschetst.

Kwaliteit van de samenwerking met ketenpartners

Goede onderwijsondersteuning gaat hand in hand met goede jeugdhulp. De lijntjes tussen het samenwerkingsverband en de gemeenten moeten daarom kort zijn. De samenwerking met gemeenten en andere ketenpartners is nu soms lastig vorm te geven. We zetten daarom in op versterking van deze samenwerking.

Regie op dekkend netwerk

Binnen de regio van samenwerkingsverband vo Voorne-Putten Rozenburg e.o. is geen sprake van een dekkend netwerk. Voor diverse ondersteuningsvormen moet gebruik worden gemaakt van voorzieningen in andere regio's. Dit zorgt voor relatief lange reistijden en een vergroting van de kans op thuis zitten en vormt hierdoor een risico voor het realiseren van passend onderwijs.

Kwaliteit onderlinge samenwerking schoolbesturen en scholen

De samenwerking tussen schoolbesturen en scholen krijgt momenteel te beperkt vorm. Belangrijk is gezamenlijk het gesprek te voeren over wederzijdse verwachtingen. Dit moet ook leiden tot een aanscherping van de taakverdeling tussen de schoolbesturen en het samenwerkingsverband.

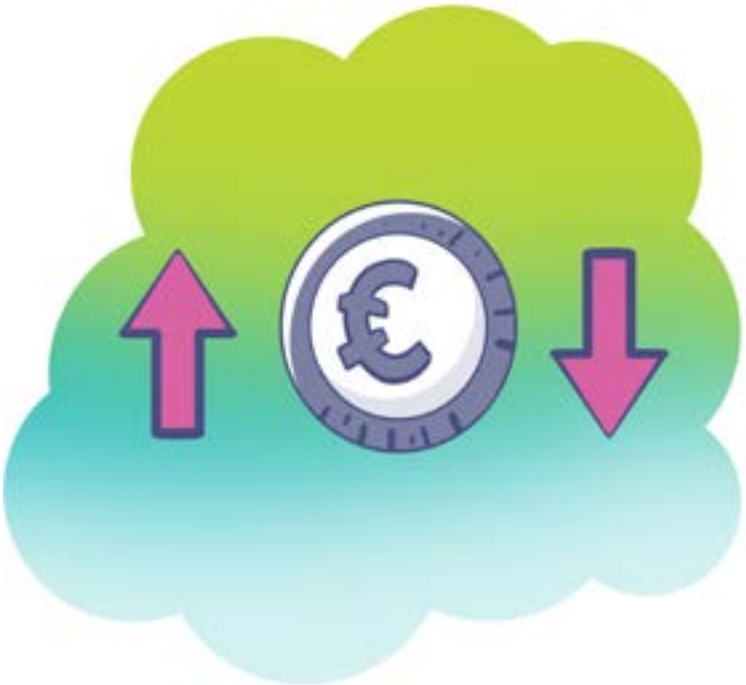

Onderwijscollectief

Voorne-Putten Rozenburg

Ondersteuningsplan **2022 - 2026**

Samen, voor inclusiever onderwijs

Bijlagen

BIJLAGE 1 - *Lijst met afkortingen*

BaO	Basisonderwijs
BPO	Begeleiders Passend Onderwijs
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
KPI	Kritieke prestatie-indicator
LOB	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding
LWOO	Leerwegondersteunend Onderwijs
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
PO	Primair Onderwijs
PRO	Praktijkonderwijs
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SMW	Schoolmaatschappelijk Werk
SWV	Samenwerkingsverband
VMBO	Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdige Schoolverlaters
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VWO	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WPO	Wet op het primair onderwijs
WVO	Wet op het voortgezet onderwijs

Rozenburg (Rotterdam)
Voorne aan Zee
(per 1 januari 2023)
Nissewaard

BIJLAGE 2 - *Verplichte onderdelen voor het ondersteuningsplan*

De Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) benoemen de minimale vereisten voor het ondersteuningsplan. De onderstaande tabel benoemt deze onderdelen en geeft aan waar deze onderdelen terugkomen in dit ondersteuningsplan.

WPO ARTIKEL 18A, LID 8	WVO, ARTIKEL 17A, LID 8	ONDERSTEUNINGSPLAN
a. de wijze waarop wordt voldaan aan het tweede lid, tweede volzin, waaronder tevens zijn begrepen de basisondersteunings voorzieningen die op alle vestigingen van scholen in het samenwerkingsverband aanwezig zijn,	Idem aan WPO	Hoofdstuk 5
b. de procedure en criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteunings- middelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, bedoeld in het tweede lid, mede bezien in het perspectief van een meerjarenbegroting,	Idem aan WPO	Dit staat per onderdeel benoemd in de paragrafen 5.3 en 5.4 In hoofdstuk 7 wordt in algemenere zin de financiële verdeling uiteengezet
c. de procedure en criteria voor de plaatsing van leerlingen op speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en op scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs,	c. de procedure en criteria voor de plaatsing van leerlingen op scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, en de procedure voor het beoordelen of een leerling is aangewezen op het leerwegondersteunend onderwijs en het toelaatbaar verklaren van leerlingen tot het praktijkonderwijs, voor zover de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het elfde lid, daarin niet voorziet,	Paragraaf 5.4 (VO) en 5.5 (PO en VO).
d. de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, tiende lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstreken,	d. de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing of overplaatsing naar het voortgezet onderwijs van leerlingen van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor wie de periode waarop de toelaatbaarheidsverklaring, bedoeld in artikel 40, twaalfde lid, van de Wet op de expertisecentra betrekking heeft, is verstreken,	Paragraaf 5.6
e. de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging,	Idem aan WPO	Paragraaf 2.3 en 2.4 geven een terugblik. Hoofdstuk 3 geeft een vooruitblik en hoofdstuk 4 geeft weer hoe we onze kwaliteitscyclus gaan inrichten.

WPO ARTIKEL 18A, LID 8	WVO, ARTIKEL 17A, LID 8	ONDERSTEUNINGSPLAN
f. de wijze waarop aan de ouders informatie wordt verstrekt over de ondersteunings- voorzieningen en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden voor ouders,	Idem aan WPO	Informatie aan ouders: Paragraaf 6.2
g. de wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in de artikelen 118, vierde lid, en 124, zich voordoen,	g. de wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in artikel 88, zich voordoen, en	Art 118 WPO gaat over de 2% deelname aan SBO, als meer dan 2% deelname dan betaalt het SWV dat aan SBO (incl. teldata van 1 februari). Bij Art. 88 WVO staat dat dit artikel nog niet in werking is getreden. In hoofdstuk 8, Financiën.
h. de wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen is in de overdracht van de bekostiging voor materiële instandhouding in een situatie als bedoeld in artikel 124, zevende lid, of artikel 125, zesde lid,	h. de wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen, bedoeld in het tweede lid, is in de overdracht van de bekostiging in een situatie als bedoeld in artikel 88, derde lid,	Dit artikel (124 WPO) gaat over als de bekostiging van SBO niet toereikend is, dan dragen de schoolbesturen de ontbrekende bekostiging over aan het SWV In hoofdstuk 8.
i. de wijze waarop wordt bepaald of de situaties, bedoeld in artikel 125b zich voordoen, en	i. indien toepassing wordt gegeven aan artikel 17a1, eerste lid, de criteria, procedure en duur van het beoordelen of een leerling is aangewezen op het leerwegondersteunend onderwijs,	Gaat over overdracht van gelden naar (V)SO In hoofdstuk 8.
j. de wijze waarop wordt vastgesteld wat het aandeel van de onderscheiden scholen, bedoeld in het tweede lid, is in de overdracht van de bekostiging personeelskosten in een situatie als bedoeld in artikel 125b, derde lid.	j. indien toepassing wordt gegeven aan artikel 17a1, tweede lid, de criteria voor de voordracht voor het in aanmerking brengen voor bekostiging van scholen die leerwegondersteunend onderwijs aanbieden.	Alle scholen dragen de ontbrekende bekostiging over aan SWV. Hiervoor staat een regeling in hoofdstuk 8.

BIJLAGE 3 - *25 Verbeterpunten*

Naar aanleiding van de landelijke evaluatie van passend onderwijs (2020) zijn er door de minister 25 verbeterpunten geformuleerd. In deze tabel is terug te vinden waar deze punten terugkomen in dit ondersteuningsplan, wanneer er een direct actie voor het samenwerkingsverband ligt.

VERBETER-VOORSTEL	KORTE BESCHRIJVING	WAAR KOMT HET TERUG?
1	Leerrecht verankeren	Hoofdstuk 6.5 - Gespecialiseerd onderwijs
2	Een landelijke norm voor basis-ondersteuning met een brede basis	Hoofdstuk 6.2 - Basisondersteuning
3	Strakkere zorgplicht	Geen directe actie voor Samenwerkingsverband, zorgplicht is de verantwoordelijkheid van een schoolbestuur Bij het steun en informatiepunt (hst 6.2) kunnen vragen/zorgen over zorgplicht worden gesteld.
4	Hoorrecht wettelijk verankeren	Hoofdstuk 6.2 - Samenwerking met ouders en leerlingen
5	Een aanspreekpunt voor elke VO-leerling	Hoofdstuk 6.2 - Samenwerking met ouders en leerlingen
6	Betere informatie in de schoolgids	Hoofdstuk 5.2 - Basisondersteuning
7	In elk samenwerkingsverband een steunpunt	Hoofdstuk 6.2 - Samenwerking met ouders en leerlingen
8	Meer mogelijk maken voor o.a. EMB-leerlingen en hoogbegaafden om thuiszitten te voorkomen	Hoofdstuk 6.5 - Gespecialiseerd onderwijs (EMB) Hoofdstuk 6.4 – Innovatie (hoogbegaafden)
9	Betere en snellere besluiten: doorbraakaanpak wanneer onderwijs en zorg niet tot een aanbod komen	Hoofdstuk 6.1 - Samenwerking met gemeenten
10	Heldere stappen wanneer ouders en school er niet uitkomen, ondersteuning en onderwijsconsulenten blijft.	Hoofdstuk 6.2 - Samenwerking met ouders en leerlingen
11	Landelijk bindende geschillenbeslechting	Hoofdstuk 6.2 - Samenwerking met ouders en leerlingen

VERBETER-VOORSTEL	KORTE BESCHRIJVING	WAAR KOMT HET TERUG?
12	Geen VT-melding bij puur een geschil over passend onderwijs	Geen actie voor Samenwerkingsverband
13	Meer en beter toezicht	Geen actie voor Samenwerkingsverband
14	Via onder meer de basisnorm helder maken wat we van onze leraren en schoolleiders verwachten	Hoofdstuk 5.2 - Basisondersteuning
15	Meer betrokkenheid en inspraak van leraren; middelen transparanter	Hoofdstuk 5.2 - Basisondersteuning (SOP's) Hoofdstuk 6.2 - Samenwerking met ouders en leerlingen (OPR) Hoofdstuk 4, kwaliteit waarin staat hoe we transparanter en meer datagestuurd gaan werken.
16	Expertise van jeugdhulp beter benutten in de school	Hoofdstuk 6.1 - Samenwerking met gemeenten
17	Leraren beter voorbereiden	Geen primaire actie voor Samenwerkingsverband
18	Minder administratie voor leraren en school	Hoofdstuk 5.1 - Zorgtraject en hoofdstuk 5.6 - Toeleiding
19	Heldere eisen aan besturen en samenwer-kingsverbanden	Geen actie voor Samenwerkingsverband
20	Samenwerkingsverband: meer dialoog en beter benutten ondersteuningsplan	Hoofdstuk 4 - Kwaliteitsbeleid
21	Verder verbeteren van de governance	Al doorgevoerd, hoofdstuk 7
22	Onnodige kosten voorkomen	Geen actie voor Samenwerkingsverband
23	Aanpakken van onnodige reserves	Paragraaf 2.1 en hoofdstuk 8.
24	Voortzetting Steunpunt Onderwijs	Geen actie voor Samenwerkingsverband
25	Verkennen directe bekostiging van het praktijkonderwijs	Hoofdstuk 5.4 - Passend Onderwijs Speciaal

BIJLAGE 4 - *Basisondersteuning voor het primair onderwijs*

AFSPRAKEN IN HET KADER VAN BASISONDERSTEUNING VOOR HET PRIMAIR ONDERWIJS	
Vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en ontwikkelings-problemen.	- Op de voorschoolse voorzieningen en in groep 1 worden kinderen met een onderwijsbehoefte, die niet met de reguliere middelen beantwoord kan worden, gesignaleerd. - Er wordt samengewerkt met ketenpartners om aan de onderwijsbehoefte van deze kinderen tegemoet te komen.
Schoolklimaat	- Op onze scholen werken leraren samen in en aan een gezamenlijk gedragen (positief pedagogisch) schoolklimaat waarin competentie, autonomie, relatie verbondenheid en welbevinden centrale thema's zijn. Deze pedagogische basis geeft een veilig schoolklimaat waarin kinderen tot leren komen. - Elke leraar op een basisschool hanteert een gestructureerd klassenmanagement en reflecteert op eigen handelen om eigen gedrag bij te stellen. Hierdoor werken en leren kinderen in een rustige en geordende omgeving.
Een aanbod voor leerlingen met ernstige lees-/spelling-problemen (dyslexie) en ernstige rekenproblemen (dyscalculie).	- Op onze basisscholen wordt gewerkt met een dyslexieprotocol en een dyscalculieprotocol. - Elke basisschool heeft de deskundigheid om een complexe ondersteuningsvraag op het gebied van lezen en rekenen te analyseren (eventueel met hulp van Onderwijscollectief of specialisten van het S(B)O) en hierop een programma te maken dat uitgevoerd wordt in de klas van het kind.

AFSPRAKEN IN HET KADER VAN BASISONDERSTEUNING VOOR HET PRIMAIR ONDERWIJS	
Didactisch aanbod	- De leraar is zich bewust van de kerndoelen van het leerjaar. Hij/zij stemt het aanbod hierop af door vroegtijdige signalering en ondersteuning. - Leraren geven hun lessen volgens een bewezen effectief instructiemodel, zij differentiëren bij instructie en verwerking. Ze hebben hoge verwachtingen van elk kind - Leraren kunnen een specifieke onderwijsbehoefte van een kind (bijvoorbeeld op het terrein van lezen of rekenen) signaleren, analyseren, een oplossing voorbereiden, die oplossing uitvoeren binnen de groep en evalueren of dit traject voldoende heeft opgeleverd voor het kind. Zo niet, dan roepen zij hulp in. - Onze scholen kunnen, eventueel met hulp van specialisten van S(B)O of Onderwijscollectief, een onderwijsarrangement samenstellen voor kinderen met een grote achterstand op gebied van spraak, taal en rekenen en voor kinderen met werkhoudingsvragen. - Leraren bieden deze kinderen voldoende instructie en begeleiding bij het uitvoeren van dit programma. - Leraren stemmen hun leerkrachthandelen af op de behoefte van hun leerling(en).

BIJLAGE 5 - *Basisondersteuning voor het voortgezet onderwijs*

AFSPRAKEN IN HET KADER VAN BASISONDERSTEUNING VOOR HET VOORTGEZET ONDERWIJS	
Basiskwaliteit	Dit aspect van de basisondersteuning verwijst naar het meest recente oordeel van de onderwijsinspectie over de kwaliteit van de school. Uiteraard willen we dat alle scholen over een basisarrangement beschikken. Het samenwerkingsverband zal alles doen wat in haar vermogen ligt om hierbij te ondersteunen. Het integraal voldoen aan de basiseisen van de onderwijsinspectie is echter een primaire verantwoordelijkheid van het school(bestuur).
De onderwijsondersteunings-structuur	De interne zorgroute is op scholen planmatig georganiseerd, zodat de ontwikkeling van de leerling gestructureerd in beeld is. Dit gebeurt door tijdige signalering, leerlingbesprekingen en door gerichte ondersteuning aan de leerling. De school beschikt over een ondersteuningsteam. Aan dit overleg wordt naast de medewerkers van de school functioneel deelgenomen door medewerkers vanuit de jeugdhulpinstellingen. Bij de besprekingen van leerlingen in het ondersteuningsteam worden de ouders betrokken. Vragen die de onderwijsondersteuning overstijgen en jeugdhulp behoeven, worden ingebracht in het casusgericht overleg van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) van de gemeente waarin de school is gevestigd of direct in geval van de pilotscholen, besproken in het bilaterale overleg zorgcoördinator – indicatiesteller.
Preventieve en lichte curatieve interventies	Scholen maken voorafgaand aan elk schooljaar een schoolondersteuningsprofiel. Dit profiel biedt inzicht in de wijze waarop de basisondersteuning is ingericht en welke extra ondersteuning een school biedt. De schoolondersteuningsprofielen zijn voor iedereen digitaal toegankelijk. Onder preventie wordt het geheel van maatregelen verstaan die erop gericht is tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. De school heeft een aanbod voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie. De school beschikt over onderwijsprogramma's die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie. De afgrenzingen naar de leerlingen voor het praktijkonderwijs en de leerlingen voor cluster 3 en 4 zijn voor de school helder. De school heeft binnen het samenwerkingsverband afspraken gemaakt over de mogelijkheden voor leerlingen met een fysieke handicap in het schoolgebouw, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen. De basisondersteuning behelst ook de zorg voor een veilig schoolklimaat, voor zowel leerlingen als medewerkers. De school beschikt over orthopedagogische en orthodidactische programma's gericht op de sociale veiligheid en het voorkomen en begeleiden van gedragsproblemen. Het uitgangspunt is de onderwijsbehoefte van de leerling. De school beschikt over een protocol voor medische handelingen.

Naast de nevenstaande omschrijving van de basisondersteuning bieden de scholen meer mogelijkheden voor leerlingen met bepaalde, specifieke ondersteuningsbehoeften. Deze ondersteuning kan van school tot school verschillen. Het is het beleid van het samenwerkingsverband om toe groeien naar een zo groot mogelijke basisondersteuning. De beschrijving van deze aanvullende ondersteuning is opgebouwd vanuit de volgende indeling:

- De visie op het pedagogisch didactisch klimaat.
- Informatie voor ouders en samenwerking met de ouders.
- Zorg voor een veilig schoolklimaat, zowel voor leerlingen als voor medewerkers.
- (Ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken, gericht op de sociale veiligheid en de cognitieve ontwikkeling.
- Preventieve ondersteuning en curatieve zorg die de school (samen met ketenpartners) kan bieden.
- Differentiatie.
- Wijze van overdracht.
- Registratie in een leerlingvolgsysteem.
- Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes.
- Informatie over verpleegkundige en medische handelingen.

In de bovenvermelde paragrafen kunnen scholen ook aangeven op welke punten zij in de toekomst willen inzetten, de zogenaamde ontwikkelpunten.

BIJLAGE 6 - *Cluster 1 en cluster 2*

Het speciaal onderwijs is georganiseerd in vier clusters:
Cluster 1: Blinde en slechtziende kinderen.
Cluster 2: Dove en slechthorende kinderen en kinderen met een taal/spraakprobleem.
Cluster 3: Motorisch gehandicapte, verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen.
Cluster 4: Kinderen met psychische stoornissen en gedragsproblemen.

Cluster 1 en cluster 2 vallen niet onder het samen-werkingsverband, maar het samenwerkingsverband vervult hierin wel een rol. Het aanbod voor cluster 3 en cluster 4 leerlingen valt wel onder de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband en is in paragraaf 5.5 van het ondersteuningsplan uitgewerkt.

Cluster 1 en 2

Voor cluster 1 leerlingen is Koninklijke Visio de partner voor Onderwijscollectief. Wanneer sprake is (van een vermoeden) van een visuele beperking kunnen ouders, maar ook de school, hun kind aanmelden bij de Koninklijke Visio. Na onderzoek beoordeelt de Commissie van Onderzoek of het kind op basis van de landelijke toelatingscriteria recht heeft op een cluster 1 indicatie. Hierbij wordt ook aangegeven of het kind recht heeft op ambulante onderwijskundige begeleiding of op onderwijs op één van de scholen voor leerlingen met visuele beperking van Visio.

Leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking kunnen als er sprake is van een ondersteuningsbehoefte rekenen op ondersteuning vanuit cluster 2. Het gaat om leerlingen die doof of slechthorend zijn of een taalspraakstoornis hebben. De cluster 2 partner voor het samenwerkingsverband is de Koninklijke Auris Groep en Kentalis. De uitkomsten vanuit door Auris afgenomen onderzoek kunnen leiden tot afspraken tussen de school en Auris.

BIJLAGE 7 tm BIJLAGE 12

Bijlage 7 - Criteria afgifte toelaatbaarheidsverklaring VSO

Bijlage 8 - Deskundigenadvies afgifte TLV PO

Bijlage 9 - Reglement voor de CIZO VSO en PRO

Bijlage 10 - Criteria voor bekostigingscategorieën VSO

Bijlage 11 - Kinderogen

Bijlage 12 - Protocol 'Aanpak thuiszitters en zorgwekkend verzuim'

De bijlagen 7 t/m 12 zijn te vinden via de link:
https://www.onderwijscollectiefvpr.nl/ondersteuningsplan2022-2026/

BIJLAGE 13 - *Overzicht programma's meerjarenbegroting vanaf 2023*

PROGRAMMA –INDELING MEERJARENBEGROTING VANAF 2023 PO	
0	Basisondersteuning
1	Extra ondersteuning algemeen (voor alle scholen en/of leerlingen beschikbaar) Extra ondersteuning algemeen in producten - Begeleiders Passend Onderwijs - Onderwijskundig medewerkers - Schoolbegeleiders Extra ondersteuning algemeen in budget - ROK-budget - Ondersteuningsbudget Schoolorganisatie PO
2	Extra ondersteuningsarrangementen (voor specifieke doelgroepen en leerlingen) Extra ondersteuning maatwerk in producten - Impulsklas Extra ondersteuning maatwerk in budget - Maatwerkarrangementen - Arrangement voor leerling met fysieke beperking
3	Gespecialiseerd onderwijs - SBO - SO - Voorziening Jonge Kind - Aanvullende bekostiging speciale doelgroepen
4	Toeleiding - Toeleiding (inzet onderwijskundig adviseurs en sb-ers)
5	Samenwerking en innovatie - Kwaliteitscyclus - Experimenten nieuwe ondersteuningsvormen - Beleidsimpulsen nieuwe ondersteuningsplan - Hoogbegaafdheid - Coordinator thuiszitters - Samenwerking met gemeenten en jeugdhulp: - Kinderogen - Poortwachter - Dyslexie - Doorgaande leerlijn
6	Bestuur en organisatie - Personeel - Huisvesting - Control - Deskundigheidsbevordering personeel

PROGRAMMA –INDELING MEERJARENBEGROTING VANAF 2023 VO	
0	Basisondersteuning
1	Extra ondersteuning algemeen (voor alle scholen en/of leerlingen beschikbaar) - Begeleiders Passend Onderwijs - Voortijdig schoolverlaters: overstapcoaches en loopbaanoriëntatie en begeleiding - Schoolmaatschappelijk werk - Ondersteuningsbudget Schoolorganisatie VO
2	Extra ondersteuningsarrangementen (voor specifieke doelgroepen en leerlingen) - Rochade - VMBO-supportgroep - Praktijkonderwijs - VMBO-ondersteuningsmiddelen
3	Gespecialiseerd onderwijs - VSO
4	Toeleiding - CIZO
5	Samenwerking en projecten - Evaluaties en onderzoeken - Experimenten nieuwe ondersteuningsvormen - Hoogbegaafdheid - Coordinator thuiszitters
6	Bestuur en organisatie - Personeel - Huisvesting - Control - Deskundigheidsbevordering personeel

Onderwijscollectief

Voorne-Putten Rozenburg

Organisatie, tekst & redactie	Onderwijscollectief Voorne-Putten Rozenburg
Ontwerp & illustratie	PitchParrot (www.pitchparrot.com)
Drukwerk	Puntgaaf Drukwerk (www.puntgaafdrukwerk.nl)

Dit ondersteuningsplan is opgesteld in samenwerking met de PO- en VO-scholen en -schoolbesturen van Voorne-Putten, Rozenburg en de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis, Westvoorne (per 1 januari gemeente Voorne aan Zee), Nissewaard en Rotterdam.

Heeft u vragen of opmerkingen over dit ondersteuningsplan? Dan kunt u terecht bij Margriet Rietveld en Andra van Meggelen via 0181-760 900.

April 2022.

Ondersteuningsplan
2022 - 2026

Onderwijscollectief Voorne-Putten en Rozenburg
Samen, voor inclusiever onderwijs

"We zorgen voor de best passende ondersteuning voor elke leerling in ons samenwerkingsverband. We gaan dit steeds meer thuisnabij organiseren. Dit doen we samen, ieder vanuit zijn eigen rol. Zo bieden we perspectief aan leerlingen."